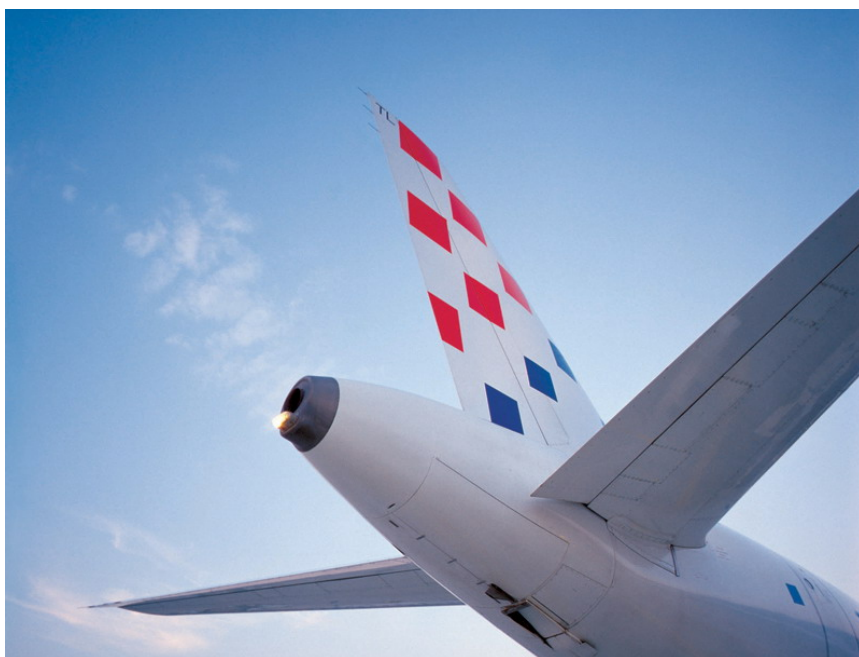

 CROATIA AIRLINES

A STAR ALLIANCE MEMBER

Godišnji izvještaji o poslovanju
Croatia Airlines d.d. i Grupe
Croatia Airlines za 2012. godinu

Travanj 2013.

SADRŽAJ

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI ZA RAZDOBLJE 1.1.-31.12.2012. (REVIDIRANO)	3
Račun dobiti i gubitka Grupe Croatia Airlines	3
Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Grupe Croatia Airlines	4
Račun dobiti i gubitka Croatia Airlines d.d.	5
Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Croatia Airlines d.d.	6
Bilanca stanja Grupe Croatia Airlines	7
Bilanca stanja društva Croatia Airlines d.d.	9
Izvještaj o novčanim tijekovima Grupe Croatia Airlines	11
Izvještaj o novčanim tijekovima Croatia Airlines d.d.	12
Izvještaj o promjenama kapitala Grupe Croatia Airlines	13
Izvještaj o promjenama kapitala Croatia Airlines	13
IZJAVA	14
IZVJEŠĆE UPRAVE O STANJU DRUŠTVA ZA 2012 GODINU	15-57
KONSOLIDIRANI I ODVOJENI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI ZA 2012. S IZVJEŠTAJEM NEOVISNOG REVIZORA	58-128

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI ZA RAZDOBLJE 1.1.-31.12. 2012 (REVIDIRANO)

Račun dobiti i gubitka Grupe Croatia Airlines za razdoblje 1.1.-31.12.2012.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI (112+113)	111	1.599.070.680	1.693.145.038
1. Prihodi od prodaje	112	1.426.681.143	1.537.851.271
2. Ostali poslovni prihodi	113	172.389.537	155.293.767
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	114	1.642.902.925	2.091.318.669
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	115	0	0
2. Materijalni troškovi (117 do 119)	116	1.159.669.827	1.244.722.964
a) Troškovi sirovina i materijala	117	399.329.693	442.434.583
b) Troškovi prodane robe	118	7.942.174	7.100.721
c) Ostali vanjski troškovi	119	752.397.960	795.187.660
3. Troškovi osoblja (121 do 123)	120	243.456.519	253.081.759
a) Neto plaće i nadnice	121	125.749.439	129.399.896
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	122	72.340.977	78.951.677
c) Doprinosi na plaće	123	45.366.103	44.730.186
4. Amortizacija	124	140.226.197	130.345.601
5. Ostali troškovi	125	81.313.673	92.746.311
6. Vrijednosno usklađivanje (127+128)	126	2.932.130	301.749.818
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	127	0	298.934.124
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	128	2.932.130	2.815.694
7. Rezerviranja	129	924.061	53.969.080
8. Ostali poslovni rashodi	130	14.380.518	14.703.136
III. FINANCIJSKI PRIHODI (132 do 136)	131	164.191.045	92.545.392
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s	132	202.207	563.966
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s	133	163.566.967	91.902.089
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	134	0	0
4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	135	0	0
5. Ostali financijski prihodi	136	421.871	79.337
IV. FINANCIJSKI RASHODI (138 do 141)	137	233.210.636	182.027.222
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	138	0	0
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim	139	233.210.636	182.027.222
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	140	0	0
4. Ostali financijski rashodi	141	0	0
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	142	0	0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	143	0	0
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	144	0	0
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	145	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (111+131+142 + 144)	146	1.763.261.725	1.785.690.430
X. UKUPNI RASHODI (114+137+143 + 145)	147	1.876.113.561	2.273.345.891
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	148	-112.851.836	-487.655.461
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	149	0	0
2. Gubitak prije oporezivanja (147-146)	150	112.851.836	487.655.461
XII. POREZ NA DOBIT	151	274.294	188.169
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	152	-113.126.130	-487.843.630
1. Dobit razdoblja (149-151)	153	0	0
2. Gubitak razdoblja (151-148)	154	113.126.130	487.843.630
DODATAK RDG-u (popunjavanje poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
XIV. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA			
1. Pripisana imateljima kapitala matice	155	113.126.130	487.843.630
2. Pripisana manjinskom interesu	156		

Izveštaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Grupe Croatia Airlines za razdoblje 1.1.-31.12.2012.

IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)			
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (= 152)	157	-113.126.130	-487.843.630
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (159 do 165)	158	-9.991.626	2.883.721
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	159		
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i	160		
3. Dobit ili gubitak s osnove ponovnog vrednovanja financijske	161		
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	162	-9.991.626	2.883.721
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	163		
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku pridruženih poduzetnika	164		
7. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	165		
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	166		
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK	167	-9.991.626	2.883.721
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (157+167)	168	-123.117.756	-484.959.909
DODATAK Izveštaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji			
VI. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA			
1. Pripisana imateljima kapitala matice	169	-123.117.756	-484.959.909
2. Pripisana manjinskom interesu	170		

Račun dobiti i gubitka Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1.1.-31.12.2012.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI (112+113)	111	1.588.242.209	1.683.048.160
1. Prihodi od prodaje	112	1.416.107.742	1.527.655.536
2. Ostali poslovni prihodi	113	172.134.467	155.392.624
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	114	1.632.888.097	2.081.696.275
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	115		0
2. Materijalni troškovi (117 do 119)	116	1.154.045.920	1.241.604.376
a) Troškovi sirovina i materijala	117	398.876.696	442.104.190
b) Troškovi prodane robe	118	7.942.174	7.100.721
c) Ostali vanjski troškovi	119	747.227.050	792.399.465
3. Troškovi osoblja (121 do 123)	120	240.280.664	249.933.190
a) Neto plaće i nadnice	121	123.945.143	127.652.181
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	122	71.436.216	77.992.297
c) Doprinosi na plaće	123	44.899.305	44.288.712
4. Amortizacija	124	140.074.190	130.215.488
5. Ostali troškovi	125	80.890.955	89.776.034
6. Vrijednosno usklađivanje (127+128)	126	2.932.130	301.528.336
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	127	0	298.934.124
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	128	2.932.130	2.594.212
7. Rezerviranja	129	924.061	53.969.080
8. Ostali poslovni rashodi	130	13.740.177	14.669.771
III. FINANCIJSKI PRIHODI (132 do 136)	131	163.701.933	92.421.761
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s	132	202.207	563.966
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s	133	163.499.726	91.857.795
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	134	0	0
4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	135	0	0
5. Ostali financijski prihodi	136	0	0
IV. FINANCIJSKI RASHODI (138 do 141)	137	233.130.073	181.940.993
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	138	0	0
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim	139	233.130.073	181.940.993
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	140	0	0
4. Ostali financijski rashodi	141	0	0
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	142	0	0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	143	0	0
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	144	0	0
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	145	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (111+131+142 + 144)	146	1.751.944.142	1.775.469.921
X. UKUPNI RASHODI (114+137+143 + 145)	147	1.866.018.170	2.263.637.268
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	148	-114.074.028	-488.167.347
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	149	0	0
2. Gubitak prije oporezivanja (147-146)	150	114.074.028	488.167.347
XII. POREZ NA DOBIT	151		
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	152	-114.074.028	-488.167.347
1. Dobit razdoblja (149-151)	153	0	0
2. Gubitak razdoblja (151-148)	154	114.074.028	488.167.347

Izveštaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1.1.-31.12.2012.

IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)			
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (= 152)	157	-114.074.028	-488.167.347
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (159 do 165)	158	-9.991.626	2.883.721
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	159		
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i	160		
3. Dobit ili gubitak s osnove ponovnog vrednovanja financijske	161		
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	162	-9.991.626	2.883.721
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	163		
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku pridruženih poduzetnika	164		
7. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	165		
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	166		
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK	167	-9.991.626	2.883.721
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (157+167)	168	-124.065.654	-485.283.626

Bilanca stanja Grupe Croatia Airlines na dan 31.12.2012.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001		
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	002	1.244.091.146	788.047.162
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	003	20.227.250	16.583.274
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala	005	19.680.558	15.611.311
3. Goodwill	006	0	0
4. Predumjovi za nabavu nematerijalne imovine	007	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	546.692	971.963
6. Ostala nematerijalna imovina	009	0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	010	1.171.335.482	730.395.009
1. Zemljište	011	24.528.160	24.528.160
2. Građevinski objekti	012	31.718.999	28.684.659
3. Postrojenja i oprema	013	99.966.332	100.446.893
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	958.362.456	511.639.513
5. Biološka imovina	015	0	0
6. Predumjovi za materijalnu imovinu	016	44.019.705	43.315.186
7. Materijalna imovina u pripremi	017	11.144.121	20.335.693
8. Ostala materijalna imovina	018	1.595.709	1.444.905
9. Ulaganje u nekretnine	019	0	0
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (021 do 028)	020	52.028.047	40.568.512
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	021	5.050.439	4.918.840
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	022	0	0
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	023	0	0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	024	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	025	1.702.800	1.702.800
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	026	45.274.808	33.946.872
7. Ostala dugotrajna financijska imovina	027	0	0
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	028	0	0
IV. POTRAŽIVANJA (030 do 032)	029	500.367	500.367
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	030	0	0
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	031	0	0
3. Ostala potraživanja	032	500.367	500.367
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	033	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	034	245.546.382	297.870.965
I. ZALIHE (036 do 042)	035	43.831.821	49.142.739
1. Sirovine i materijal	036	43.831.821	49.142.739
2. Proizvodnja u tijeku	037	0	0
3. Gotovi proizvodi	038	0	0
4. Trgovačka roba	039	0	0
5. Predumjovi za zalihe	040	0	0
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	041	0	0
7. Biološka imovina	042	0	0
II. POTRAŽIVANJA (044 do 049)	043	172.639.390	208.095.391
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	044	334.400	54.164
2. Potraživanja od kupaca	045	88.814.215	90.916.437
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	046	0	0
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	047	310.958	371.064
5. Potraživanja od države i drugih institucija	048	75.332.756	106.135.976
6. Ostala potraživanja	049	7.847.061	10.617.750
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (051 do 057)	050	3.720.000	3.517.218
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	051	0	0
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	052	0	0
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	053	0	0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	054	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	055	188	189
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	056	3.636.733	3.370.455
7. Ostala financijska imovina	057	83.079	146.574
IV. NOVAC U BANCII I BLAGAJNI	058	25.355.171	37.115.617
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	059	33.601.663	47.211.180
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	060	1.523.239.191	1.133.129.307
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	061		

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	062	-141.601.041	146.986.923
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	063	989.985.500	1.852.212.900
II. KAPITALNE REZERVE	064	0	0
III. REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	065	-9.849.272	-6.603.316
1. Zakonske rezerve	066	941.483	941.483
2. Rezerve za vlastite dionice	067	0	0
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	068	32.600	32.600
4. Statutarne rezerve	069	0	0
5. Ostale rezerve	070	-10.758.155	-7.512.199
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	071	88.115.871	0
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	072	-1.096.727.010	-1.210.779.031
1. Zadržana dobit	073		
2. Preneseni gubitak	074	1.096.727.010	1.210.779.031
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	075	-113.126.130	-487.843.630
1. Dobit poslovne godine	076	0	0
2. Gubitak poslovne godine	077	113.126.130	487.843.630
VII. MANJINSKI INTERES	078	0	0
B) REZERVIRANJA (080 do 082)	079	1.834.290	54.847.343
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	080	0	37.227.972
2. Rezerviranja za porezne obveze	081	0	0
3. Druga rezerviranja	082	1.834.290	17.619.371
C) DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	083	1.043.043.210	238.345.219
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	084	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	085	43.378	83.148
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	086	407.755.986	238.262.071
4. Obveze za predujmove	087	0	0
5. Obveze prema dobavljačima	088	0	0
6. Obveze po vrijednosnim papirima	089	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	090	0	0
8. Ostale dugoročne obveze	091	635.243.846	0
9. Odgođena porezna obveza	092	0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	093	613.201.733	669.953.546
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	094	1.915.092	2.126.475
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	095	9.509.979	7.096.315
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	096	208.557.803	220.171.451
4. Obveze za predujmove	097	3.863.108	1.892.007
5. Obveze prema dobavljačima	098	231.890.064	282.703.665
6. Obveze po vrijednosnim papirima	099	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	100	0	0
8. Obveze prema zaposlenicima	101	10.423.056	10.421.850
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	102	10.026.110	10.000.617
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	103	227.109	227.109
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	104		0
12. Ostale kratkoročne obveze	105	136.789.412	135.314.057
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	106	6.760.999	22.996.276
F) UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	107	1.523.239.191	1.133.129.307
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	108		
DODATAK BILANCI (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
A) KAPITAL I REZERVE			
1. Pripisano imateljima kapitala matice	109	-141.601.041	146.986.923
2. Pripisano manjinskom interesu	110		

Bilanca stanja društva Croatia Airlines d.d. na dan 31.12.2012.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001		
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	002	1.243.132.717	787.158.744
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	003	19.481.788	15.770.216
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	19.476.296	15.339.453
3. Goodwill	006	0	0
4. Predumovi za nabavu nematerijalne imovine	007	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	5.492	430.763
6. Ostala nematerijalna imovina	009	0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	010	1.171.101.475	730.167.010
1. Zemljište	011	24.528.160	24.528.160
2. Građevinski objekti	012	31.718.999	28.684.659
3. Postrojenja i oprema	013	99.903.924	100.376.012
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	958.294.485	511.586.024
5. Biološka imovina	015	0	0
6. Predumovi za materijalnu imovinu	016	44.019.705	43.315.186
7. Materijalna imovina u pripremi	017	11.144.121	20.335.693
8. Ostala materijalna imovina	018	1.492.081	1.341.276
9. Ulaganje u nekretnine	019	0	0
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (021 do 028)	020	52.049.087	40.721.151
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	021	5.110.400	5.110.400
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	022	0	0
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	023	0	0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	024	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	025	1.702.800	1.702.800
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	026	45.235.887	33.907.951
7. Ostala dugotrajna financijska imovina	027	0	0
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	028	0	0
IV. POTRAŽIVANJA (030 do 032)	029	500.367	500.367
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	030	0	0
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	031	0	0
3. Ostala potraživanja	032	500.367	500.367
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	033	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	034	239.727.371	291.870.061
I. ZALIHE (036 do 042)	035	43.831.821	49.071.003
1. Sirovine i materijal	036	43.831.821	49.071.003
2. Proizvodnja u tijeku	037	0	0
3. Gotovi proizvodi	038	0	0
4. Trgovačka roba	039	0	0
5. Predumovi za zalihe	040	0	0
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	041	0	0
7. Biološka imovina	042	0	0
II. POTRAŽIVANJA (044 do 049)	043	170.122.902	205.329.288
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	044	389.253	633.979
2. Potraživanja od kupaca	045	86.248.308	87.840.547
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	046	0	0
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	047	284.258	353.734
5. Potraživanja od države i drugih institucija	048	75.064.989	105.920.779
6. Ostala potraživanja	049	8.136.094	10.580.249
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (051 do 057)	050	3.630.181	3.374.214
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	051	0	0
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	052	0	0
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	053	0	0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	054	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	055	188	189
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	056	3.626.219	3.370.455
7. Ostala financijska imovina	057	3.774	3.570
IV. NOVAC U BANCII I BLAGAJNI	058	22.142.467	34.095.556
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	059	33.543.909	47.167.169
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	060	1.516.403.997	1.126.195.974
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	061		

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	062	-145.423.624	143.404.589
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	063	989.975.500	1.852.202.900
II. KAPITALNE REZERVE	064	0	0
III. REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	065	-11.403.470	-8.519.749
1. Zakonske rezerve	066	931.483	931.483
2. Rezerve za vlastite dionice	067	0	0
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	068	32.600	32.600
4. Statutarne rezerve	069	0	0
5. Ostale rezerve	070	-12.302.353	-9.418.632
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	071	88.115.871	0
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	072	-1.098.037.497	-1.212.111.215
1. Zadržana dobit	073	0	0
2. Preneseni gubitak	074	1.098.037.497	1.212.111.215
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	075	-114.074.028	-488.167.347
1. Dobit poslovne godine	076	0	0
2. Gubitak poslovne godine	077	114.074.028	488.167.347
VII. MANJINSKI INTERES	078	0	0
B) REZERVIRANJA (080 do 082)	079	1.834.290	54.847.343
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	080	0	37.227.972
2. Rezerviranja za porezne obveze	081	0	0
3. Druga rezerviranja	082	1.834.290	17.619.371
C) DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	083	1.043.043.210	238.345.219
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	084	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	085	43.378	83.148
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	086	407.755.986	238.262.071
4. Obveze za predujmove	087	0	0
5. Obveze prema dobavljačima	088	0	0
6. Obveze po vrijednosnim papirima	089	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	090	0	0
8. Ostale dugoročne obveze	091	635.243.846	0
9. Odgođena porezna obveza	092	0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	093	610.812.035	667.115.087
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	094	1.915.093	2.126.475
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	095	9.509.979	7.096.315
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	096	208.516.893	219.172.487
4. Obveze za predujmove	097	3.863.108	1.851.658
5. Obveze prema dobavljačima	098	229.999.682	281.194.895
6. Obveze po vrijednosnim papirima	099	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	100	0	0
8. Obveze prema zaposlenicima	101	10.257.090	10.276.223
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	102	9.733.669	9.861.467
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	103	227.109	227.109
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	104	0	0
12. Ostale kratkoročne obveze	105	136.789.412	135.308.458
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	106	6.138.086	22.483.736
F) UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	107	1.516.403.997	1.126.195.974
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	108		

Izveštaj o novčanim tijekovima Grupe Croatia Airlines za razdoblje 1.1.-31.12.2012.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1. Dobit prije poreza	001	-112.851.836	-487.655.461
2. Amortizacija	002	140.226.197	130.345.601
3. Povećanje kratkoročnih obveza	003	0	47.551.829
4. Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	004	0	0
5. Smanjenje zaliha	005	0	0
6. Ostalo povećanje novčanog tijeka	006	392.162.373	451.883.324
I. Ukupno povećanje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (001 do 006)	007	419.536.734	142.125.293
1. Smanjenje kratkoročnih obveza	008	1.567.359	0
2. Povećanje kratkotrajnih potraživanja	009	44.629.242	35.456.002
3. Povećanje zaliha	010	5.709.903	5.310.918
4. Ostalo smanjenje novčanog tijeka	011	7.346.525	464.009.352
II. Ukupno smanjenje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (008 do 011)	012	59.253.029	504.776.272
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	013	360.283.705	0
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	014	0	362.650.979
NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	015	691.518	242.591
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	016	0	0
3. Novčani primici od kamata	017	0	0
4. Novčani primici od dividendi	018	0	0
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	019	0	11.662.317
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (015 do 019)	020	691.518	11.904.908
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	45.213.677	67.043.641
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	022	0	0
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	023	16.806.063	0
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (021 do 023)	024	62.019.740	67.043.641
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	025	0	0
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	026	61.328.222	55.138.733
NOVČANI TIJEK OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	027	0	0
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	028	8.653.721	24.456.326
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti	029	0	588.696.174
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (027 do 029)	030	8.653.721	613.152.500
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	031	163.070.221	182.709.717
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	032	0	0
3. Novčani izdaci za financijski najam	033	508.510	892.625
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	034	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	035	172.148.045	0
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (031 do 035)	036	335.726.776	183.602.342
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH	037	0	429.550.158
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH	038	327.073.055	0
Ukupno povećanje novčanog tijeka (013 – 014 + 025 – 026 + 037 – 038)	039	0	11.760.446
Ukupno smanjenje novčanog tijeka (014 – 013 + 026 – 025 + 038 – 037)	040	28.117.572	0
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	041	53.472.743	25.355.171
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata	042	0	11.760.446
Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	043	28.117.572	0
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	044	25.355.171	37.115.617

Izveštaj o novčanim tijekovima Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1.1.-31.12.2012.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1. Dobit prije poreza	001	-114.074.028	-488.167.347
2. Amortizacija	002	140.074.190	130.215.488
3. Povećanje kratkoročnih obveza	003	0	48.061.123
4. Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	004	0	0
5. Smanjenje zaliha	005	0	0
6. Ostalo povećanje novčanog tijeka	006	392.153.509	451.993.697
I. Ukupno povećanje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (001 do 006)	007	418.153.671	142.102.961
1. Smanjenje kratkoročnih obveza	008	1.835.173	0
2. Povećanje kratkotrajnih potraživanja	009	45.020.577	35.206.386
3. Povećanje zaliha	010	5.709.903	5.239.181
4. Ostalo smanjenje novčanog tijeka	011	7.242.461	651.570.347
II. Ukupno smanjenje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (008 do 011)	012	59.808.114	692.015.914
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	013	358.345.557	0
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	014	0	549.912.953
NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	015	691.518	242.590
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	016	0	0
3. Novčani primici od kamata	017	0	0
4. Novčani primici od dividendi	018	0	0
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	019	0	11.583.903
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (015 do 019)	020	691.518	11.826.493
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	44.944.769	66.851.940
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	022	0	0
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	023	16.441.114	0
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (021 do 023)	024	61.385.883	66.851.940
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	025	0	0
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	026	60.694.365	55.025.447
NOVČANI TIJEK OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	027	0	0
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	028	8.203.721	23.006.325
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti	029	0	776.995.561
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (027 do 029)	030	8.203.721	800.001.886
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	031	162.620.221	182.217.772
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	032	0	0
3. Novčani izdaci za financijski najam	033	508.510	892.625
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	034	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	035	171.945.838	0
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (031 do 035)	036	335.074.569	183.110.397
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD FINANCIJSKIH	037	0	616.891.489
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD FINANCIJSKIH	038	326.870.848	0
Ukupno povećanje novčanog tijeka (013 – 014 + 025 – 026 + 037 – 038)	039	0	11.953.089
Ukupno smanjenje novčanog tijeka (014 – 013 + 026 – 025 + 038 – 037)	040	29.219.656	0
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	041	51.362.124	22.142.467
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata	042	0	11.953.089
Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	043	29.219.657	0
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	044	22.142.467	34.095.556

Izveštaj o promjenama kapitala Grupe Croatia Airlines za razdoblje 1.1.-31.12.2012.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
1. Upisani kapital	001	989.985.500	1.852.212.900
2. Kapitalne rezerve	002	0	0
3. Rezerve iz dobiti	003	-9.849.272	-6.603.316
4. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	004	-1.096.727.010	-1.210.779.031
5. Dobit ili gubitak tekuće godine	005	-113.126.130	-487.843.630
6. Revalorizacija dugotrajne materijalne imovine	006	88.115.871	0
7. Revalorizacija nematerijalne imovine	007	0	0
8. Revalorizacija financijske imovine raspoložive za prodaju	008	0	0
9. Ostala revalorizacija	009	0	0
10. Ukupno kapital i rezerve (AOP 001 do 009)	010	-141.601.041	146.986.923
11. Tečajne razlike s naslova neto ulaganja u inozemno poslovanje	011	0	0
12. Tekući i odgođeni porezi (dio)	012	0	0
13. Zaštita novčanog tijeka	013	-9.991.626	2.883.721
14. Promjene računovodstvenih politika	014		0
15. Ispravak značajnih pogrešaka prethodnog razdoblja	015		0
16. Ostale promjene kapitala	016	-275.282.550	285.704.243
17. Ukupno povećanje ili smanjenje kapitala (AOP 011 do 016)	017	-285.274.176	288.587.964
17 a. Pripisano imateljima kapitala matice	018	-285.274.176	288.587.964
17 b. Pripisano manjinskom interesu	019		

Izveštaj o promjenama kapitala Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1.1.-31.12.2012.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
1. Upisani kapital	001	989.975.500	1.852.202.900
2. Kapitalne rezerve	002		0
3. Rezerve iz dobiti	003	-11.403.470	-8.519.749
4. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	004	-1.098.037.497	-1.212.111.215
5. Dobit ili gubitak tekuće godine	005	-114.074.028	-488.167.347
6. Revalorizacija dugotrajne materijalne imovine	006	88.115.871	0
7. Revalorizacija nematerijalne imovine	007		0
8. Revalorizacija financijske imovine raspoložive za prodaju	008		0
9. Ostala revalorizacija	009		0
10. Ukupno kapital i rezerve (AOP 001 do 009)	010	-145.423.624	143.404.589
11. Tečajne razlike s naslova neto ulaganja u inozemno poslovanje	011		0
12. Tekući i odgođeni porezi (dio)	012		0
13. Zaštita novčanog tijeka	013	-9.991.626	2.883.721
14. Promjene računovodstvenih politika	014		0
15. Ispravak značajnih pogrešaka prethodnog razdoblja	015		0
16. Ostale promjene kapitala	016	-276.028.240	285.944.493
17. Ukupno povećanje ili smanjenje kapitala (AOP 011 do 016)	017	-286.019.866	288.828.214

Na temelju Zakona o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08), ovime dajem sljedeću:

IZJAVU

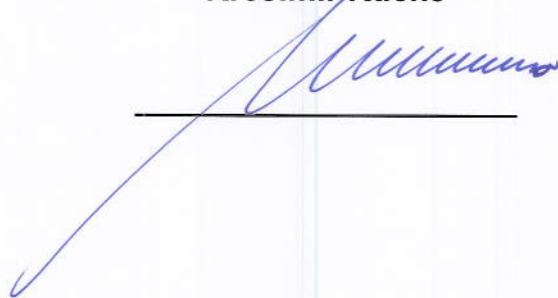
Da su pojedinačni i konsolidirani financijski izvještaji izdavatelja Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2012. godine sastavljeni uz primjenu odgovarajućih standarda financijskog izvještavanja, te daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju kao cjelinu.

Da izvještaj posloводства Croatia Airlines d.d. sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju, uz opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su izdavatelj i društva izloženi kao cjelina.

Ova Izjava daje se kao prilog godišnjih izvještaja izdavatelja Croatia Airlines d.d.

Osoba odgovorna za sastavljanje
izvještaja izdavatelja:

Predsjednik Uprave
Krešimir Kučko

U Zagrebu, 17. travnja 2013. g.

A STAR ALLIANCE MEMBER

Godišnje izvješće Uprave o stanju Društva za 2012. godinu

Travanj 2013.

SADRŽAJ

Karakteristični pokazatelji	4
Flota	4
Prometni pokazatelji	4
Financijski pokazatelji.....	5
Pokazatelji produktivnosti	5
Croatia Airlines u 2012. godini – predstavljanje	6
Struktura vlasništva	6
Upravljačka struktura Društva i organizacija.....	7
Ljudski potencijali	7
Društvena odgovornost	14
Obilježnice, priznanja i zaštita okoliša.....	16
Restrukturiranje kompanije.....	18
Unapređenje i proširenje poslovanja	20
Poslovno okruženje i rizici poslovanja	23
Flota i kapaciteti.....	28
Iskorištenost flote	29
Tržište	30
Financijsko poslovanje	35
Račun dobiti i gubitka	35
Imovina, financiranje i investicije	39
Bilanca stanja	39
Novčani tijek.....	41
Osvrt na ostvarenje plana.....	42
Prometni pokazatelji u odnosu na planirane.....	42
Račun dobiti i gubitka	42
Bilanca stanja	43
Današnje poslovanje – Prometni učinci I.-III. 2013.	44

Karakteristični pokazatelji

Flota

tip zrakoplova	broj na kraju 2012.	sjedala	vlasništvo	najam	Ø starost (god.)	broj na kraju 2011.	vlasništvo	najam
Airbus A320	3	486	2	1	15,81	3	2	1
Airbus A319	4	576	4	-	13,94	4	4	-
Q-400	6	456	-	6	3,6	6	-	6
UKUPNO	13	1518	6	7	11,12	13	6	7

Prometni pokazatelji

OPIS		2012.	2011.	2010.
nalet (km)	DIST 000	17.672	17.126	15.832
broj uzlijetanja	FLTS	27.277	27.589	25.559
stopa promjene	%	-1	8	1
operativno vrijeme	BH	38.859	38.014	35.230
stopa promjene	%	2	8	5
prevezeni putnici	RPAX 000	1.952	1.879	1.641
stopa promjene	%	4	15	-6
prevezena roba i pošta	CGO T	3.567	3.347	3.066
stopa promjene	%	7	9	-17
ostvareni putnički km	RPKM mln	1.441	1.317	1.145
raspoloživa sjedala - km	ASKM mln	2.086	1.965	1.847
putnički faktor popunjenosti	PLF %	69,1	67	62
ostvareni tonski km	TKM mln	147	121	105
raspoloživi tonski km	ATKM mln	218	219	205
težinski faktor popunjenosti	WLF %	67,4	55,2	51,2

Napomena: WLF nije usporediv zbog promjene metodologije izračuna u 2012. godini (težina putnika povećana je sa 90 kg na 100 kg) prema zahtjevima EU ETS-a (Emissions Trading Scheme), što je prihvatila i AEA.

Financijski pokazatelji

Pokazatelj	Jedinica mjere	2012.	2011.	2010.	2009.
Ukupan prihod (operativni)	mil. kn	1.683	1.588	1.387	1.347
Stopa promjene	%	6,0	14,5	2,9	
Ukupan prihod (operativni + financijski)	mil. kn	1.775	1.752	1.470	1.439
Stopa promjene	%	1,3	19,2	2,1	
Ukupan trošak (operativni)	mil. kn	1.729	1.633	1.511	1.512
Stopa promjene	%	5,9	8,1	-0,1	
Ukupan trošak (operativni + financijski)	mil. kn	1.840	1.827	1.627	1.638
Stopa promjene	%	0,7	12,4	-0,7	
Ukupan trošak (operativni) bez goriva	mil. kn	1.349	1.296	1.273	1.310
Stopa promjene	%	4,1	1,9	-2,8	
Ukupan trošak (operativni + financijski) bez goriva	mil. kn	1.461	1.491	1.388	1.436
Stopa promjene	%	-2,0	7,4	-3,3	
Operativni rezultat	mil. kn	-46	-45	-125	-165
Neto rezultat	mil. kn	-65	-76	-157	-199
EBIT	mil. kn	-46	-49	-133	-163
EBITDA	mil. kn	85	91	15	-15
Jedinični trošak (operativni)	kn/ATKM	7,94	7,47	7,35	6,74
Jedinični prihod (operativni)	kn/ATKM	7,73	7,26	6,75	6,01
Putnički <i>yield</i> (putnički prihod u EUR/RPKM)	€cent/RPKM	13,19	13,48	13,31	11,84
Prosječan broj zaposlenih		1.128	1.136	1.142	1.171
Koeficijent obrta ukupne imovine		1,58	1,16	0,93	0,84
Operativni koeficijent obrta ukupne imovine		1,49	1,05	0,88	0,79
Koeficijent obrta tekuće imovine		6,08	7,31	6,78	5,64
Koeficijent trenutne likvidnosti		0,05	0,04	0,09	0,13
Koeficijent ubrzane likvidnosti		0,36	0,31	0,30	0,37
Koeficijent tekuće likvidnosti		0,44	0,39	0,37	0,48
Koeficijent financijske stabilnosti		1,80	1,38	1,36	1,24
Koeficijent vlastitog financiranja (solventnost)		0,13	-0,10	0,09	0,19
Koeficijent financiranja		6,85	-11,43	10,24	4,38
Stupanj pokrića I.		0,18	-0,12	0,11	0,22
Stupanj pokrića II.		0,55	0,72	0,74	0,81
Koeficijent investiranja		0,04	0,04	0,05	0,09

Napomena: financijski pokazatelji koji se računaju temeljem pozicija računa dobiti i gubitka ne uključuju jednokratne stavke.

Pokazatelji produktivnosti

Pokazatelj	2012.	2011.
Zaposleni (tkm/zaposlenom)	117.208	106.336
Zrakoplovi (BH/dan)	8,1	8,0
Gorivo (tkm/tona)	2.153	1.992

Napomena: zbog usporedivosti pokazatelja produktivnosti u izračunu se ne koristi službeni iskaz tkm za poslovnu 2012. godinu (promjena metodologije).

Croatia Airlines u 2012. godini – predstavlanje

Misija Croatia Airlinesa kao nacionalne zrakoplovne tvrtke jest povezivanje domovine i svijeta, u sklopu čega se ostvaruje i poseban zadatak u doprinosu razvoju turizma Republike Hrvatske. U dvadesetak godina postojanja i pružanja usluge prijevoza povezao je hrvatske gradove s najvažnijim europskim metropolama u suradnji sa zrakoplovnim partnerima i s cijelim svijetom.

Struktura vlasništva

Croatia Airlines (Društvo) je dioničko društvo. Temeljni kapital iznosi 1.852.202.900 kn, a podijeljen je na 9.286.613 dionica. Od ukupnog broja dionica 51.197 odnosi se na povlaštene dionice (CRAL-P-A, CRAL-P-A1, CRAL-P-A2, CRAL-P-A3, CRAL-P-A4) nominalne vrijednosti 100 kn, 4.924.279 na redovite dionice (CRAL-R-A) te 4.311.137 na redovite dionice (CRAL-R-B) nominalne vrijednosti 200 kn.

Pregled dioničara i njihovih udjela u temeljnom kapitalu	Udio - %	Kapital (kn)
		31. Prosinca 2012.
AGENCIJA ZA UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM (AUDIO) ZA REPUBLIKU HRVATSKU	97,98	1.814.816.000
AGENCIJA ZA UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM (AUDIO) ZA DRŽAVNU AGENCIJU ZA OSIGURANJE ŠTEDNIH ULOGA I SANACIJU BANAKA	1,15	21.315.200
JADRANSKI NAFTOVOD D.D.	0,12	2.200.000
ZRAČNA LUKA ZAGREB D.O.O.	0,07	1.302.500
CROATIA LLOYD	0,06	1.027.000
ENIKON D.D.	0,04	735.600
ŽURIĆ RATKO	0,03	610.000
CONING INŽENJERING D.D.	0,03	521.400
Ostali	0,52	9.675.200
Ukupno	100,00	1.852.202.900

Povezana društva u vlasništvu Croatia Airlinesa d.d. jesu Amadeus d.d., Pleso prijevoz d.o.o. te Obzor putovanja d.o.o. koji su samostalni poslovni subjekti.

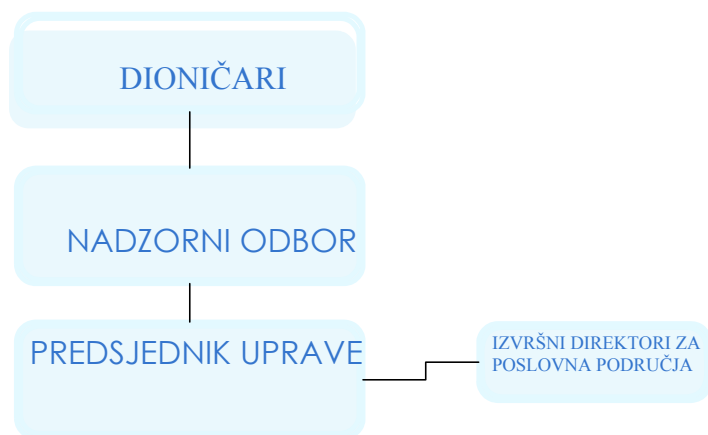
Pleso prijevoz d.o.o. u pedeset je postotnom vlasništvu Croatia Airlinesa, a druga je polovica vlasništvo Zračne luke Zagreb. Obavlja djelatnost prijevoza putnika koji putuju na relaciji zračna luka - grad i prijevoza izgubljene prtljage te prijevoza djelatnika koji rade u zračnim lukama u Zagrebu i Splitu.

Amadeus Croatia d.d. osnovali su Croatia Airlines (95% vlasništva) i Amadeus GDS, globalni distribucijski sustav sa sjedištem u Madridu. Njegova je djelatnost spajanje putničkih agencija na teritoriju Republike Hrvatske na podatkovnu bazu Amadeusa, smještenu u Erdingu pokraj Münchena, za potrebe rezerviranja i izdavanja putničkih karata u prijevozu zrakoplovima, brodovima i željeznicom te pružanja usluga rezervacije hotelskog smještaja i *rent-a-car* vozila.

Obzor putovanja d.o.o. turistička je agencija u stopostotnom vlasništvu Croatia Airlinesa, a bavi se organizacijom službenih i turističkih putovanja, savjetovanja, konferencija, kongresa i *incentive* putovanja.

Upravljačka struktura Društva i organizacija

Rad Društva tijekom 2012. godine organiziran je preko poslovnih funkcija grupiranih u tri poslovne cjeline s nadležnim izvršnim direktorima i preko stožernih funkcija kompanije organiziranih unutar Ureda glavnog direktora, Sektora nabave, Ureda za upravljanje kvalitetom i sigurnošću operacija te korporativnih funkcija koje uključuju

Sektor financija i kontrolinga, Sektor pravnih poslova, upravljanja ljudskim resursima i imovinom i Sektor upravljanja informacijskim tehnologijama.

Poslovno područje prometa obuhvaća letačke i kabinske operacije, prometni školski centar, operativni centar, operativni inženjering, plan posada i administrativnu podršku. Poslovno područje tehničkih poslova ujedinjava

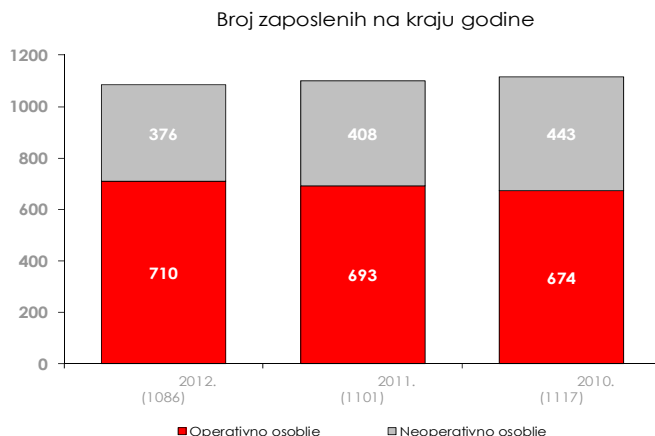
održavanje zrakoplova, inženjerske poslove, poslove tehničke podrške te tehničkog školstva. Prodaja, marketing, upravljanje mrežom i prihodima te zemaljske usluge dio su trećeg poslovnog područja.

U srpnju 2012. godine održana je redovita godišnja skupština dioničara Društva na kojoj je izabran novi Nadzorni odbor čiji je predsjednik prof.dr.sc. Siniša Petrović.

Izmjenama statuta tvrtke omogućeno je da Upravu društva čini najmanje jedan član, a najviše tri člana, dok članstvo Nadzornog odbora broji najmanje pet, a najviše trinaest članova. Na svojoj prvoj sjednici održanoj 27.srpnja 2012. godine Nadzorni odbor imenovao je novu Upravu, te je od 1. rujna funkciju predsjednika Uprave preuzeo Krešimir Kučko. U siječnju 2013. Nadzorni odbor Croatia Airlinesa donio je odluku o imenovanju Zlatka Širaca za člana Uprave tvrtke zaduženog za operativno poslovanje.

Ljudski potencijali

Na dan 31. prosinca 2012. godine u Društvu je bio 1.086 zaposlenik, uključujući i 46 radnika u inozemnim predstavništvima. Broj radnika manji je za 1,5% u odnosu na kraj prethodne godine.

Na kraju godine broj operativnih radnika povećan je za 2,5% u odnosu na kraj prethodne godine, a broj se neoperativnog osoblja smanjio za 8%, u prvom redu zbog odlazaka djelatnika i nezapošljavanja zamjena.

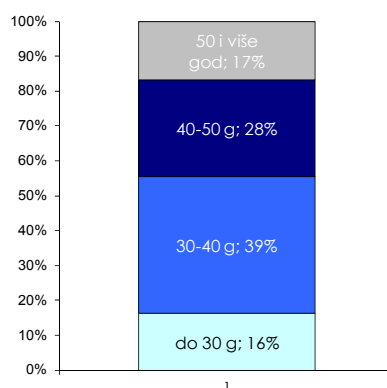
Zbog potreba pokrivanja ljetnog reda letenja Društvo je sezonski zaposlilo 63 člana kabinskog osoblja.

Zastupljenost operativnog osoblja¹ u Društvu iznosi 65,4% (710), a neoperativnog 34,6% (376).

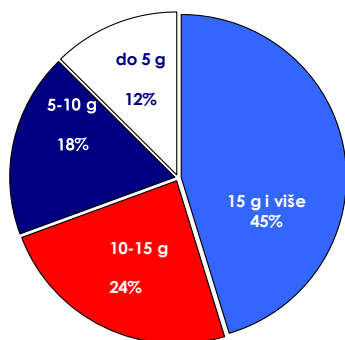
Obrazovna struktura (51% zaposlenih ima stručnu spremu VŠS, VSS i više) i prosječna životna dob zaposlenih (40 godina) izrazito su povoljni, a u spolnoj strukturi nešto su zastupljeniji muškarci (52%).

Od ukupnog broja zaposlenih, njih 80 (7%) zaposleno je na određeno vrijeme.

Struktura po dobi 2012.

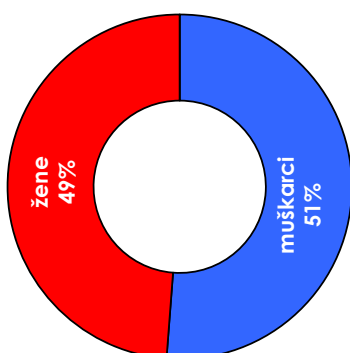
Struktura po stažu

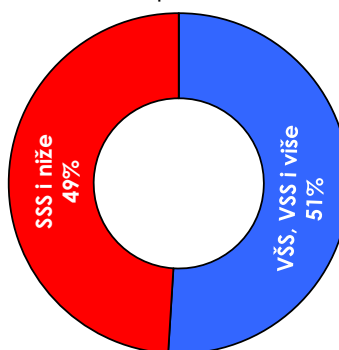
Prosječan staž operativnog osoblja u Društvu iznosio je 11 godina, neoperativnog 14,7 godina, a prosječan staž na razini cijele kompanije iznosio je 12 godina.

Ti pozitivni pokazatelji svjedoče o niskoj fluktuaciji u kompaniji, uzimajući u obzir da Društvo postoji dvadesetak godina i da je u prvim godinama svog postojanja zapošljavalo oko 200 radnika. U kasnijem razvitku Društva stopa zapošljavanja progresivno je rasla sve do 1998. godine.

Struktura po spolu

Struktura po stručnoj spremi

Udio žena u strukturi visokoga i srednjeg *managementa* iznosio je 43%.

¹ uključuje pilote, kabinsko osoblje, osoblje tehnike, osoblje prometne i zemaljske operative, a ne uključuje osoblje *cateringa*

Zbog porasta putničkog prijevoza i prijevoza robe i pošte u 2012. godini, te manjeg broja zaposlenih zabilježen je porast produktivnosti rada mjeren pokazateljima produktivnosti specifičnima za zrakoplovstvo.

Produktivnost rada

OPIS		2012.	2011.	2010.
tonski km po zaposlenom	000	117,2	106,3	92,4
stopa promjene	%	10	15	-9
prevezeni putnici po zaposlenom		1.730	1.654	1.440
stopa promjene	%	5	15	-7

Napomena: zbog usporedivosti pokazatelja produktivnosti u izračunu se ne koristi službeni iskaz tkm za poslovnu 2012. godinu (promjena metodologije).

Ulaganja i programi školovanja

Croatia Airlines kontinuiranim ulaganjem u školovanja razvija i jača ljudske potencijale, prepoznajući od prvog dana svoju djelatnost kao istodobno i kapitalno i radno intenzivnu.

Zbog izrazite sofisticiranosti tehnologije i zahtjevnosti poslovnih procesa, značajna financijska sredstva svake se godine ulažu u osposobljavanje radnika, a poglavito u specijalističko osposobljavanje i održavanje standarda educiranosti letačkoga i kabinskog osoblja.

Ulaganja u školovanja (kn)	2012.	2011.	2010.
Operativno osoblje	7.178.876	6.028.993	7.907.272
Stopa promjene	19%	-24%	-13%
Neoperativno osoblje	317.710	431.099	622.201
Stopa promjene	-26%	-31%	-45%
Ukupno	7.496.587	6.460.092	8.529.473
Stopa promjene	16%	-24%	-16%

Školovanje zaposlenika Croatia Airlinesa odvija se istodobno na tri razine: školovanje zaposlenika operativnih sektora, zaposlenika sektora tehnike i zaposlenika neoperativnih sektora.

Djelatnici Tehničkog školskog centra aktivno su surađivali s CCAA u segmentu izdavanja *Part 66* dozvola, približavanja regulativi EU, te pomoći CTN-u kod definiranja i provođenja izmjena nastalih uvođenjem nove zrakoplovne regulative. Nastavljeno je održavanje periodičnih konzultacija s predstavnicima CCAA, čime je bitno pojednostavljen i skraćen proces izdavanja *Part 66* dozvola te nastavljeno polaganje modula za stjecanje ovlaštenja "B" dozvola.

Izrađeno je 17 novih programa školovanja, izdane su tri revizija priručnika MTOE (PART-147) i tri revizije priručnika TTM (Part 145), a održana su ukupno 2 *All System* školovanja i 37 *differences* školovanja u ukupnom trajanju od 224 dana. Tijekom ovih školovanja napravljena je kompletna provjera i revizija postojeće banke pitanja, te izrađena banka pitanja za ATR 42/72 školovanja.

Zbog proširenja opsega djelovanja na ATR 72-212A bilo je potrebno educirati mehaničare i instruktore za taj tip. Nakon školovanja instruktora kod vanjskih izvođača, Tehnički školski centar je izradio dva teorijska *difference* programa školovanja te program za *on job training*. Do kraja 2012. godine 40 mehaničara završilo je teorijski dio školovanja, a 12 i *on job training*.

U skladu s inicijativom Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture te Ministarstva obrane RH, a u vezi moguće suradnje tehnike Croatia Airlines i ZTC-a, dva instruktora Tehničkog školskog centra završila su teorijsko školovanje za Canadair CL-415. Osim ovog završeno je EWIS inicijalno školovanje za sve polaznike za koje je isto obavezno, te SMS inicijalno školovanje za djelatnike Part M organizacije.

Sukladno zaključcima RCB-a nastavljen je program školovanja *Limited Certification Authorisation to the Commander*, 2 nova kapetana osposobljena su za izdavanje delegacija autorizacije u slučaju udara ptice i limitirane autorizacije pilota za postupak odgode radova po MEL-u, a 69 kapetana prošlo je *refresher* i *task training* za dodatne MEL procedure.

CCAA, LBA, LHT, EASA i EASA MAST provele su tijekom 2012. godine niz audita u Tehničkom školskom centru, pri čemu nije utvrđen niti jedan nalaz ili preporuka.

U 2012. godini Prometni školski centar organizirao je obvezne obnove znanja kao i potrebne provjere na zrakoplovu, simulatoru te na zemlji koje su omogućile produljenja svih ovlaštenja i dozvola za obavljanje aktivnosti djelatnika iz Grupe promet, a završena su sva planirana obvezna teoretska i praktična školovanja, (*Special Qualification Training*/ specijalne procedure za CAT3A/D/ENEV u skladu sa zahtjevom CAA – NORWAY).

Tijekom 2012.godine CCAA je provela niz audita i inspekcija radi kontinuiranog nadzora aktivnosti Prometnoga školskog centra na simulatorima u Beču te na letovima zrakoplova Croatia Airlinesa. Ostvareni rezultati pokazali su zavidnu razinu usklađenosti s propisanim standardima. Provedeno je također i niz inspekcija simulatora te rada TRI/TRE na njima, a sukladno odredbama OM-D & *Quality Inspection Orders* sustava kvalitete, radi praćenja te podizanja kvalitete rada TRI/TRE/CREW.

Provedena je i postignuta je standardizacija rada TRE/TRI na oba tipa u segmentu *normal & abnormal procedures*, a educirani su i novi TRE na Q400 koji su bili potrebni za proširenje TRTO Q400.

Provedene su i mjere štednje u svakom segmentu poslovanja kao i racionalizacija u radu djelatnika Prometnoga školskog centra, a učinjene su i revizije OM-D, Annexa & TRTO, sukladno postojećoj regulativi, te niz *ASO-Air Safety Order*, koje je izdala CCAA, uz produljenje svih potrebnih ovlaštenja djelatnika i STD (trenažera leta).

Osnovni TRTO certifikat proširen je na DHC-8 Q400, tako da je Croatia Airlines sada ovlaštena organizacija za TRTO A320/DHC-8 Q400, a potpisani su i obnovljeni ugovori s LFT na tri godine, kao i ugovor s Magellan Aviation Service i FSC Training B.V. Navedeni ugovori omogućili su dodatni prihod kroz pružanje usluge školovanja

Base training-a na A32F (školovanje u zoni na zrakoplovu novih kandidata iz spomenutih centara).

Poduzete su sve mjere vezane za pripreme prelaska na novi Part OPS koji će biti na snazi od 01.07.2013. godine.

Svi TRE/TRI i kabinski instruktori prisustvovali su radionicama i obnovama znanja u CCAA u svrhu usavršavanja i poboljšanja raznih procesa u okviru njihovih odgovornosti, a pokrenut je postupak i organiziranje prelaska sa AIRBUS-SOP na A32F.

Omogućena je i usavršena WEB prodaja raznih programa školovanja, kao što su tečajevi DGR, te CRM, sukladno interesu tržišta, a postignuta je suradnja s Fakultetom elektronike i računarstva i njegovim djelatnicima u cilju usavršavanja njihovih projekata u znanstvene svrhe.

Proces edukacije zaposlenika Croatia Airlinesa oslanja se u prvom redu na interne resurse koji podrazumijevaju korištenje vlastitih ovlaštenih instruktorskih kadrova. Osim financijskih ušteda koje se tako ostvaruju, njegovanjem vlastitog *know-howa* postiže se manja ovisnost o vanjskim resursima te promiče kompanijska kultura i poslovna strategija.

Godina 2012. obilježena je nizom obrazovnih aktivnosti Školstva unutar Sektora pravnih poslova, upravljanja ljudskim resursima i imovinom. Osmišljen je i niz novih internih školovanja, kojima je cilj bio zaposlenicima omogućiti dodatna stručna znanja vezana za industriju, kao i niz poslovnih vještina nužnih za svakodnevno poslovanje.

Osim redovnih školovanja namijenjenih zaposlenicima prodaje, putničkih agencija te školovanja koja se organiziraju u cilju prilagodbe raznim izmjenama u tehnologiji i procesima rada u 2012. godini organizirano je izvođenje paketa razvojnih školovanja. Njihova je svrha bila pomoći zaposlenicima da potaknu razvoj vlastitih resursa radi lakše i uspješnije komunikacije, usvajanje vještine efikasnog postavljanja i dostizanja ciljeva, osvijestiti proces promjena i njihovo stalno prisustvo u svakodnevnom poslovanju, naročito na turbulentnom i zahtjevnom tržištu – kako u suradnji s vanjskim tako i s internim suradnicima i klijentima te općenito spoznati važnost i dinamiku promjena i prilagoditi se novim uvjetima na izrazito konkurentnom i dinamičnom zrakoplovnom tržištu. U 2012. godini organizirano je 59 raznih vrsta internih školovanja, kojima je prisustvovalo 710 zaposlenika Društva.

Važan segment školovanja u 2012. godini bile su edukacije propisane standardima Star Alliance, a naglasak je bio na školovanjima koja u prvi plan stavljaju pogodnosti povlaštenih kategorija premium putnika, budući da Star Alliance posebnu važnost pridaje tom segmentu putnika.

Zaposlenici Croatia Airlines još od 2009. godine prolaze različite vrste *on-line* školovanja i do sada su, u obliku *initial*, odnosno, *refresher* školovanja ostvarili ukupno 4.174 individualna školovanja.

Osim stalne mogućnosti pristupa svim Star Alliance *on-line* programima školovanja, Školski centar svake godine organizira i dodatna predavanja u cilju što bolje edukacije zaposlenika o standardima Star Alliance. U 2012. godini organizirana su predavanja: „Amadeus Ticket Changer & Star Alliance Refresher“ te „Star Status Recognition“ kojima je nazočilo oko 250 zaposlenika.

Izvještaj Star Alliance za 2012. godinu, koji se temelji na analizi zadovoljstva putnika uslugama prijevoznika članova ove Alliance, ponovo pokazuje izuzetno dobre rezultate koje je ostvarilo Croatia Airlines, odnosno njezini zaposlenici, a koji su

velikim dijelom rezultat učestalih edukacija kojima je cilj kontinuirano održavati visokih standarda poslovanja Star Alliance.

Školovanja koja nije moguće realizirati unutar Školskog centra Croatia Airlinesa, jer za to ne postoje interni resursi, realiziraju se u Školskom centru IATA (Međunarodne udruge zračnih prijevoznika), a za određene kategorije školovanja angažiraju se vanjski stručnjaci koji provode *in-house* programe, kojima može prisustvovati više ciljanih skupina zaposlenika.

Croatia Airlines, kao nacionalni prijevoznik Republike Hrvatske, unutar svoga Školskog centra organizira niz školovanja potrebnih putničkim i robnim agencijama za stjecanje IATA licencije, školovanja namijenjena zračnim lukama, špediterskim organizacijama, te zrakoplovnim kompanijama. U 2012. godini Croatia Airlines školovao je znatan broj zaposlenika IATA akreditiranih agencija na području tarifa i *ticketinga* te radnika robnih agencija i špediterskih organizacija iz područja rukovanja opasnim robama.

Odgovornost prema zaposlenima

Radnici se Društva po pravilu zapošljavaju na neodređeno vrijeme. Na određeno vrijeme uglavnom se zapošljava dio kabinskog osoblja zbog povećanih potreba u ljetnoj sezoni. Zapošljavanjem na određeno vrijeme rješavaju se samo privremene zamjene ili popune za razdoblja velikih vršnih opterećenja ljudskih resursa na pojedinim područjima rada i procesima.

Naknade i potpore

Uz redovita primanja Društvo pruža radnicima različite povlastice. One se očituju preko osiguranja od nezgoda na radnome mjestu, naknade troškova za prijevoz na posao, isplatu otpremnine prilikom odlaska radnika u mirovinu, potpore u slučaju smrti člana uže obitelji te potpore za neprekinuto bolovanje dulje od 90 dana.

U slučajevima duljih bolovanja, teških bolesti i teškoga materijalnog stanja, Društvo nastoji pomoći radniku i njegovoj obitelji potporom za nabavu lijekova i troškove liječenja. Redovito se pomaže i djeci preminulih radnika mjesečnom potporom za vrijeme njihova redovitog školovanja.

Zaštita na radu

Organizacija zaštite na radu i zaštite od požara propisana je zakonskim i podzakonskim aktima, kao i internim pravilima Društva.

Redovito se organizira i provodi osposobljavanje radnika za rad na siguran način te osnovno osposobljavanje radnika iz zaštite od požara za sve novozaposlene radnike. Specijalistička osposobljavanja za rad na siguran način pri rukovanju strojevima i uređajima s povećanim opasnostima organiziraju se prema realnim potrebama grupe poslova tehnike.

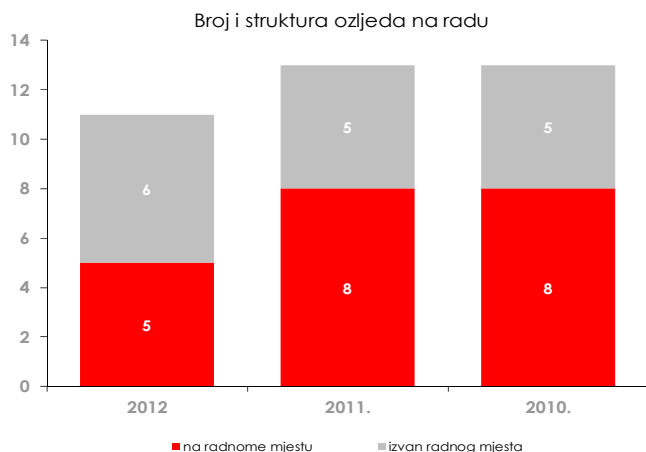
Sukladno Zakonu o zaštiti na radu, neosposobljeni izabrani povjerenici radnika osposobljavaju se za zaštitu na radu, a za dodatna osposobljavanja ovlaštenika i neposrednih ovlaštenika poslodavca nakon održanih krajem 2011. nije bilo potrebe.

Svi radnici koji rade na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada obavljaju redovite liječničke preglede.

Za sve strojeve, uređaje, opremu i instalacije u procesu rada, kao i za uređaje i instalacije koje služe za dojavu i gašenje požara, redovito se organiziraju i provode pregledi i ispitivanja.

Sav opasan otpad iz procesa rada redovito se uklanja te se o tome vodi propisana evidencija, izvještaji i statistika.

Obavljen je redoviti inspekcijski nadzor inspektora zaštite od požara i dva inspekcijska nadzora inspektora zaštite na radu.

U 2012. godini prijavljeno je ukupno 11 ozljeda na radu (osam žena i tri muškaraca). Od toga pet se ozljeda dogodilo na mjestu obavljanja poslova i radnih zadataka, pet ozljeda pri dolasku ili odlasku s mjesta rada te jedna kao posljedica prometne nezgode. Klasificirajući ozljede nastale samo na radnome mjestu, a prema metodi AUVA, u 2012.

godini sve su bile lake prirode. Smrtnih slučajeva u vezi s ozljedama na radu i profesionalnih bolesti nije bilo.

Zaštita dostojanstva radnika

Radi zaštite dostojanstva radnika, propisan je postupak „Zaprimanje i rješavanje pritužbi vezanih uz povredu dostojanstva radnika“ te imenovana osoba ovlaštena primati i rješavati pritužbe u vezi sa zaštitom dostojanstva radnika. Uz zaštitu dostojanstva radnika aktivno je i Etičko povjerenstvo.

Kako bi se zaštitili osobni podaci, Uprava društva donijela je Odluku o imenovanju osobe za prikupljanje, obrađivanje, korištenje i dostavu trećim osobama osobnih podataka radnika Društva.

U skladu s donesenim Planom djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova u Društvu se kontinuirano provodi analiza položaja muškaraca i žena. Tijekom proteklog razdoblja nije bilo potrebno uvesti posebne mjere u vezi s uspostavom ravnopravnosti spolova.

Odnos radnika i Uprave Društva

U Društvu djeluje šest sindikata - Hrvatski sindikat prometnih pilota, Sindikat inženjera i tehničara u zrakoplovstvu, Samostalni strukovni sindikat aviomehaničara Hrvatske, Sindikat kabinskog osoblja zrakoplova, Samostalni hrvatski sindikat zaposlenika u zrakoplovstvu, te Novi sindikat.

Jedinstveni kolektivni ugovor za Croatia Airlines d.d. sklopljen je 05. lipnja 2012. godine, a u tijeku su pregovori oko sklapanja novoga Jedinstvenoga kolektivnog ugovora za 2013. godinu.

U kompaniji djeluje i Radničko vijeće, utemeljeno 2006. godine, koje ima 11 članova. Preko radničkog vijeća, na način i po uvjetima kako to propisuje Zakon o radu, radnici

Društva sudjeluju u odlučivanju o njihovim gospodarskim i socijalnim pravima i interesima.

Društvena odgovornost

Promet i turizam

Croatia Airlines kao nacionalni zračni prijevoznik prepoznaje svoju društvenu odgovornost u povezivanju države zračnim putem, u inozemnome i domaćem prometu, ali i veliku ulogu u doprinosu razvoju hrvatskog turizma. Potrebama turističke privrede i turističkog razvoja Društvo se neprekidno prilagođava svojom mrežom izravnih letova za Zagreb kao glavni grad te za jadranska odredišta, u suradnji sa svojim zrakoplovnim partnerima i usklađivanjem s drugim oblicima transporta gdje god je to moguće.

Značajnu ulogu Društva u povezivanju domaćih zračnih odredišta i održavanju prometa unutar Hrvatske prepoznala je i Vlada Republike Hrvatske te je potkraj 2006. godine donijela odluku o obvezi obavljanja domaćega linijskog zračnog prijevoza Croatia Airlinesa do 2011. godine. Na temelju te odluke Društvu se nadoknađuje razlika neostvarenih prihoda u odnosu na troškove obavljanja domaćega linijskoga zračnog prijevoza iz sredstava državnog proračuna za pojedinu kalendarsku godinu u obliku subvencije za očuvanje prometne povezanosti regija - domaći linijski zračni prijevoz. Takva potpora regionalnom prometnom očuvanju usklađena je s odredbama i važećim propisima Europske unije.

Na sjednici 8. studenog 2012. godine Vlada RH Odlukom o obvezi obavljanja usluge domaćeg linijskog zračnog prijevoza obavljanje ove usluge povjerila je Croatia Airlinesu u razdoblju 2012. - do ožujka 2013. godine, a na razini prometa ostvarenog u 2006. godini.

U tijeku je priprema javnog natječaja za obavljanje usluge domaćeg linijskog prijevoza u razdoblju ožujak 2013. – ožujak 2016. godine za čije je raspisivanje i provođenje nadležno Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, a na koji će se moći prijaviti zračni prijevoznici registrirani u RH. Pravo obavljanja usluge dobiti će prijevoznik koji ispunjava uvjete iz javnog natječaja.

Hrvatski brand

Kao dio svoje misije Croatia Airlines nastoji pridonijeti sveukupnom razvoju hrvatskog turizma i gospodarstva. Svjestan vrlo jake nacionalne identifikacije kod putnika, Croatia Airlines u kabini zrakoplova poslužuje i promiče hrvatsku hranu i vina.

Tijekom 2012. godine Croatia Airlines uveo je novu uslugu na letovima pod nazivom Okusi Hrvatske. Usluga se temelji na ponudi jela i pića karakterističnih za pojedine hrvatske regije. Tijekom godine predstavljena je enogastronomija Istre, Dalmacije, Hrvatskog zagorja i Slavonije.

Hrvatske prirodne ljepote, povijesne vrednote i kulturna zbivanja približavaju se tijekom leta putnicima preko *inflight magazina* i videosustava.

U sklopu suradnje s Hrvatskom turističkom zajednicom, u časopisu se objavljuju oglasi i članci, a u zrakoplovima tipa Airbus prikazuju i turistički promotivni filmovi o prirodi i kulturnim znamenitostima različitih krajeva Hrvatske – podmorje i otoci, obala, kontinentalni dio. Također, naši kompanijski filmovi vezani za uslugu Okusi Hrvatske pridonose promociji hrvatske gastronomije i enologije

Redovite su promidžbe i sponzorstva mnogih kulturnih događaja i institucija koji pridonose unapređivanju hrvatskog turizma – Festival Juliana Rachlina i prijatelja, Dubrovačke ljetne igre, Festival Bravo Dubrovnik, Muzej suvremene umjetnosti i sl. U 2012. godini Croatia Airlines sponzorirao je i Hrvatski olimpijski odbor s kojim neprekidno i uspješno surađuje već dulji niz godina.

Pomoć zajednici

Croatia Airlines nastoji, kad je god to moguće, poduprijeti institucije kojima je potrebna humanitarna pomoć ili organiziraju humanitarne projekte, a daje i izravnu humanitarnu pomoć preko besplatnog prijevoza teškim bolesnicima, djeci ili ljudima u nevolji te sudjeluje u dobrotvornim akcijama darivanjem usluge prijevoza te korištenjem usluga videosustava i *Inflight magazina*.

Donacije u 2012. godini obuhvatile su donacije za različite sportske i kulturne manifestacije te u humanitarne svrhe (potpore za pružanje medicinske pomoći teško bolesnoj djeci i invalidnim osobama I sl).

Etičnost u poslovanju

Od 2002. godine u Društvu djeluje povjerenstvo za praćenje provedbe Etičkog kodeksa. Njegova je svrha praćenje primjene odredbi Etičkog kodeksa u radu Društva, pri čemu predlaže način rješavanja problema za svaku prijavu nepoštivanja ili kršenja prihvaćenih etičkih načela. Dužnost je povjerenstva i unapređivanje etičnog ponašanja i djelovanja u Društvu te poticanje promjena i poboljšanja promicanjem etičkih vrijednosti u poslovanju, svakodnevnom radu i međuljudskim odnosima. Članovi etičkog povjerenstva biraju se iz redova zaposlenih u kompaniji.

Interne društvene aktivnosti

Unutar društva aktivno djeluje više različitih sportskih udruga koje se bave nogometom, skijanjem, planinarenjem, košarkom i tenisom. Neka od njih postižu i značajne rezultate na međunarodnim natjecanjima u zrakoplovstvu i pridonose kvaliteti slobodnog vremena radnika.

Obljetnice, priznanja i zaštita okoliša

Croatia Airlines je 5. travnja obilježio dvadesetu obljetnicu svog prvog međunarodnog leta koji je obavljen na liniji Zagreb – Frankfurt. Također u 2012. godini zabilježene su dvadesete obljetnice početka letenja u Amsterdam (18. lipnja), Munich (9. listopada), Rim (30. srpnja) te u Istanbul (25. listopada).

Zajedno sa svim ostalim članicama Star Alliance udruge Croatia Airlines je 14. svibnja obilježila 15 godina postojanja Star Alliancea. Zrakoplovne kompanije Air Canada, Lufthansa, Scandinavian Airlines, THAI i United shvatili su da će u skladu s rastućom globalizacijom postati sve važnija i potreba za više međunarodnih putovanja u sve više odredišta. Budući da to nijedna zrakoplovna kompanija ne bi mogla sama ostvariti, tih pet zračnih prijevoznika osnovalo je udruhu Star Alliance s ciljem da postane vodeća globalna udruga zračnih prijevoznika za visokovrijednog međunarodnog putnika.

Croatia Airlines u posebnom je istraživanju kvalitete QUDAL – Quality meDAL DEEPMA osvojio prvo mjesto u svojoj kategoriji te za 2011./2012. godinu može certificirati svoje proizvode kao ekskluzivni hrvatski „Croatia Airlines – QUDAL-TOP Quality meDAL – Br. 1 u kvaliteti“ i nositi QUDAL oznaku vrhunske kvalitete s maksimalnih 5 zvjezdica.

U srpnju 2012. godine prema Skytraxovoj godišnjoj anketi o zadovoljstvu putnika zrakoplovnim kompanijama, Croatia Airlines proglašena je četvrtom najboljom aviokompanijom istočne Europe. Putnici su anonimno ocjenjivali udobnost i čistoću kabine, kvalitetu hrane i pića, ljubaznost osoblja i ostalo, a istraživanje je obuhvatilo više od 200 zrakoplovnih kompanija.

Dana 5. prosinca Croatia Airlines ponovno je primila globalnu nagradu *Superbrands Croatia 2012*, za najbolje *brandove* na hrvatskom tržištu po kriterijima kvalitete, pouzdanosti, razlikovnost i emocionalni naboj.

Zaštita okoliša

Zračni je promet značajan čimbenik razvoja ukupnoga svjetskoga gospodarstva, ali istodobno pridonosi i globalnim klimatskim promjenama emisijom stakleničkih plinova te utječe na okoliš generiranjem buke, korištenjem neobnovljivih izvora energije te manjim dijelom i stvaranjem otpada.

Zbog očekivanoga dugoročnoga rasta prometa, popraćenoga rastom emisija ugljičnog dioksida i njegova utjecaja na globalno zatopljenje, uključivanje zračnog prometa u program smanjenja emisija predviđeno je već pri definiranju Sporazuma iz Kyota. Proces je završio u 2008. godini donošenjem konačne regulative o uključivanju u Europsku *shemu* trgovanja emisijama (EU ETS) svih zrakoplovnih tvrtki koje lete na području Europske unije te svih onih koje lete u zračne luke u Europskoj uniji i iz njih.

Iako su zrakoplovne tvrtke počele plaćati emisije u EU ETS-u od 2012. godine, kompleksne i opsežne pripreme za sudjelovanje trebale su se napraviti već u 2009. godini, a sustavno praćenje goriva, emisija CO₂ i tonskih kilometara kao tržišnog *benchmarkinga* te njihovo verificiranje za 2010., 2011. i 2012. godinu.

Kao globalna industrija, zrakoplovna industrija također aktivno zagovara uspostavljanje globalnog ETS-a kao jedinog rješenja koje može donijeti ostvarenje globalnih ciljeva redukcije emisija zrakoplovstva i eliminirati situaciju neravnopravne tržišne utakmice u koju mogu doći zrakoplovne tvrtke s područja Europske unije u slučaju nepostizanja globalnog dogovora.

Zbog važnosti utjecaja i financijske visine uvođenja tih ekonomskih mjera na njihovo poslovanje, zrakoplovne su se tvrtke aktivno uključile u kreiranje regulative preko ICAO-a, organizacije Ujedinjenih naroda koja skrbi o civilnom zrakoplovstvu, ali i preko IATA-e kao svjetskog udruženja zračnih prijevoznika i AEA-e kao udruge europskih zrakoplovnih prijevoznika.

AEA, udruga europskih zrakoplovnih prijevoznika, donijela je program preporučenih mjera za smanjenje emisija štetnih plinova zrakoplovstva², koji je zasnovan na četiri osnovna stupa – daljnjemu tehnološkom napretku preko znanstveno-istraživačkog rada, unapređenja infrastrukture, operativnih mjera (bolja regulacija zračnog prometa, optimalni izbor ruta, smanjivanje kruženja iznad zračnih luka, jedinstveno europsko nebo, čijom se implementacijom namjerava smanjiti emisija CO₂ za 12%) te na ekonomskim instrumentima ETS-a (na osnovi ponude i potražnje pribavljat će se manjak ili prodavati višak prava na emisije u odnosu na potrebe i definirana prava kompanije).

Croatia Airlines, kao član stručnih grupa AEA, aktivno je sudjelovao u procesu dizajniranja elemenata ETS-a specifičnih za zrakoplovne tvrtke te je sukladno odredbama odnosne regulative, napravio propisane nužne pripreme za uključivanje u EU ETS.

Budući da Republika Hrvatska još nije članica Europske unije, slijedom utvrđenih EU ETS pravila, Europska je komisija Croatia Airlinesu za potrebe administriranja sudjelovanja u EU ETS-u dodijelila kao nadležne vlasti German Emissions Trading Authorities (DEHST) pri Njemačkoj federalnoj agenciji za zaštitu okoliša. Sukladno EU ETS regulativi te zahtjevima nadležnih vlasti, Croatia Airlines dizajnirao je kompanijski ETS sustav za praćenje i mjerenje CO₂ emisija i tonskih kilometara u zahtijevanom roku te dobio odobrenje nadležnih vlasti.

Kompanijski je EU ETS sustav implementiran 2009. godine te se od 1. siječnja 2010. godine, sukladno regulativi, radi službeni kontinuirani monitoring CO₂ emisija i prevezenih tonskih kilometara radi verificiranog izvješćivanja unutar EU ETS pravila te kao podloga za poduzimanje kompanijskih mjera za smanjivanje emisija.

Croatia Airlines sudjelovao je i u aktivnostima usklađivanja i primjene europske regulative u vezi s globalnim klimatskim promjenama i Sporazumom iz Kyota za zračni promet u Republici Hrvatskoj. Isto tako Croatia Airlines kontinuirano sudjeluje u primjeni okolišne regulative i one održiva razvitka u zemlji u usklađivanju s istovjetnom europskom regulativom, koja se odnosi na zračni prijevoz i kompaniju općenito, kao i na unapređenju tehnologije i procedura te postupaka koji smanjuju negativne utjecaje na okolinu.

Većina aktivnosti u zaštiti okoliša usmjerena je na područje smanjenja potrošnje goriva, reduciranja emisija štetnih plinova, poglavito ugljičnog dioksida (CO₂) te smanjenje razine buke pri slijetanju i polijetanju zrakoplova. Primjenjuju se i procedure smanjene snage motora pri polijetanju, čime se, osim produženja dugovječnosti motora, u toj fazi leta postiže ušteda u potrošnji goriva i emisiji CO₂. Uporabom programa za planiranje leta i Fuel Cost Indexa utvrđuje se optimalan plan leta glede potrošnje goriva. Uvođenjem Flight Data Monitoring sustava omogućen je nadzor nad intenzitetom buke svakog leta, koji je nužan zbog sve zahtjevnije regulative na zagašenome europskom nebu.

² Emissions Containment Policy of the European Aviation Industry

Sudjelovanje kompanije u EU ETS-u, osim utjecaja u operativnome i širem kompanijskom smislu poslovanja, donosi i povećanje kompanijskih troškova za nedostajući dio emisijskih dozvola, koje su prvi puta pribavljene za 2012. godinu.

Restrukturiranje kompanije

Croatia Airlines u razdoblju od 2003. do 2011. godine je ostvario operativne gubitke koju su, iako smanjeni, tijekom 2011. godine, dosegli razinu kapitala društva. Problemi s likvidnošću, visok nivo zaduženosti, negativan obrtni kapital, te negativna neto imovina vodili su tome da je bez trenutnog provođenja mjera restrukturiranja, reprograma kreditnih obveza i dokapitalizacije poslovanje Društva postalo upitno te se stečaj nametao kao realna opcija.

Društvo je već u 2011. godini izradom i usvajanjem od strane Nadzornog odbora dva dokumenta: Sanacijski program Croatia Airlinesa i Poslovni plan 2011. – 2015., stvorilo pretpostavke za postupak restrukturiranja. Program sanacije prihvaćen je i od strane Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture³, a sukladno Rješenju Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture bilo je u obvezi do konca ožujka 2012. godine dostaviti Plan restrukturiranja Croatia Airlinesa. Donesena je odluka o osnivanju stručnog povjerenstva 11. studenoga 2011. godine, upućen poziv za dostavu ponuda, te je donesena odluka o odabiru najpovoljnijih konzultanata 03. veljače 2012. godine. Kompletan postupak dodatno je valoriziran od strane odvjetničke kuće Holan Fenwick Willan iz Bruxelles, stručnjaka za legislativne elemente odobravanja i realizacije državne potpore članica Europske Unije. Po provedenom natječaju odabrani konzultanti BDO Savjetovanje d.o.o., Intel d.o.o., i KPMG Croatia d.o.o. izradili su pojedinačne dokumente koji se odnose na ugovorenu obvezu i to BDO-financijsko restrukturiranje, Intel-strateško restrukturiranje te KPMG strateško i operativno restrukturiranje u ugovorenom roku tj. do konca lipnja 2012.

Dokument prezentiran na međuministarskom sastanku 10.07.2012. godine nije prihvaćen te je Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture zatražilo dopunu dokumenta koja se odnosi na prijedlog koncepta dodatnih scenarija restrukturiranja te preliminarnih mjera operativnog i financijskog restrukturiranja. Dopunu su konzultanti nakon usklađenja s primjedbama i prijedlozima dovršili 24.08.2012. godine i ona je verificirana od sve tri konzultantske kuće.

Iz dopunjenog „Prijedloga koncepta dodatnih scenarija“ razvidno je da se konzultanti zalagali za tzv. minimalistički „soft scenarij“, koji predviđa zadržavanje postojećeg poslovnog modela uz smanjenje broja ruta, restrukturiranje flote u korist zrakoplova manjeg kapaciteta, prodaju ili iznajmljivanje 1-2 zrakoplova Airbus, smanjenje troškova za cca 50 milijuna kn u 2013. godini te zbrinjavanje 250-290 zaposlenika, uz donošenje odluke vlasnika o dokapitalizaciji, te konverziji duga prema Vladi RH u kapital.

Plan restrukturiranja odobren od Nadzornog odbora 22.10.2012. godine prezentiran predstavnicima Vlade RH 25. listopada 2012, obuhvaćao je operativno, financijsko i strateško restrukturiranje društva Croatia Airlines d.d. napravljeno na temelju analize uzroka današnje situacije te analize stanja i potencijala budućeg razvoja. U predstavljenom programu restrukturiranja Nadzornom odboru i predstavnicima Vlade RH predložena su tri scenarija: bazni model restrukturiranja, razvojni model restrukturiranja te opcija stečaja Društva.

³ Klasa br: 024-08/11-01/2, uruđ.broj.: 530-09-11-5.

Do kraja 2012. godine razmatrano je uvođenje razvojnog programa. Međutim, obzirom na razvoj situacije (dokapitalizacija krajem 2012. godine te obračun zateznih kamata od strane Vlade RH) donesena je konačna odluka o napuštanju razvojnog scenarija te usmjeravanje programa restrukturiranja prema modificiranom baznom scenariju sukladno smjernicama prihvaćenim na sjednici Nadzornog odbora održanoj 23.1.2013. godine. Programom restrukturiranja obuhvaćeno je razdoblje od 5 godina; tj. 2011.-2015. godina s prikazom još dodatne dvije godine kao ocjena restrukturiranja nakon njegova završetka.

Osnovni elementi prihvaćenog programa restrukturiranja prikazani su niže:

Opis	Bazni scenarij
Dokapitalizacija od strane Vlade RH kroz pretvaranje duga u kapital	652 mln kuna
Dokapitalizacija od strane Vlade RH pretvaranje duga u kapital - kamate na protestirana jamstva	210 mln kuna
Dokapitalizacija od strane Vlade RH kroz pretvaranje duga u kapital 2 rate BLB kredita u 2013.	150 mln kuna
Ukupan iznos dokapitalizacije (sa 47mln kuna ZLZ)	1.060 mln kuna
Smanjenje broja zaposlenika	cca 220
Vremensko razdoblje plana restrukturiranja	2011 - 2015 + 2g.
Ukidanje 10% kapaciteta - kompenzacijska mjera	- 1 zrakoplov (A320 - CTF)
Vlastita kontribucija (40% - 50% ukupne državne potpore)	cca 504 mln kuna
Sale & lease back 2 zrakoplova (dostizanje vlastite kontribucije)	2013 - A320 - CTJ 2014 - A320 - CTK
Povećanje flote	0
Trošak restrukturiranja	cca 41 mln kuna (uz državnu garanciju)
Usklađenje vrijednosti zrakoplova	375 mln kn (stvamo smanjenje)

Sukladno definiranim područjima restrukturiranja postavljeni su strateški, financijski i operativni ciljevi restrukturiranja čije je praćenje i kontrola ključna pretpostavka uspješnosti provedbe programa restrukturiranja.

Već su u 2011. godini provedene mjere u svrhu racionalizacije poslovanja i postizanja ušteda kroz restrukturiranje naleta, reorganizaciju društva sa svrhom uspostavljanja optimalne organizacije uz sužavanje rukovodeće strukture te usklađivanje sa stvarnim radnim procesima, kroz povećanje prometnih učinaka i prihoda, točnosti prometovanja, povećanja produktivnosti rada te kroz preispitivanje ugovora s dobavljačima. Zaustavljanje negativnih trendova i ostvareni pozitivni pomaci stvorili su pretpostavke za uspješno restrukturiranje Društva. Provedene mjere, usprkos negativnim trendovima u okruženju, dovele su do izvrsnih rezultata Croatia Airlinesa u 2011. godini, a pozitivni trendovi u operativnom poslovanju nastavljani su i u 2012. Daljnjom primjenom svih elemenata programa restrukturiranja stvaraju se preduvjeti za profitabilno poslovanje te se omogućuje održivost budućeg poslovanja Društva.

Unapređenje i proširenje poslovanja

U uvjetima koji vladaju na zrakoplovnom tržištu, a koje karakterizira pad dobiti, pritisak na smanjenje cijena, pad prinosa te iznimno jaka konkurencija, optimalna alokacija kapaciteta u cilju maksimiziranja prihoda kao i brza reakcija na promjene cijena na tržištu postaju ključni elementi uspješnosti poslovanja. Kako bi unaprijedio funkciju upravljanja prihodom i brzinu reakcije na cjenovne promjene na tržištu, te time svoju konkurentsku poziciju, Croatia Airlines je u 2012. godini proveo projekt selekcije sustava koji služe za automatizaciju ovih funkcija. Rezultat selekcijskog procesa je izbor Sabre AirVision Revenue Management i Fare Management sustava kao kvalitetnog, modernog i fleksibilnog rješenja, podržanog najrelevantnijim znanstvenim dostignućima u ovom području. Time se Croatia Airlines pridružuje velikoj grupi svjetskih zrakoplovnih prijevoznika koji koriste automatizirane sustave za upravljanje prihodom i cijenama. Implementacija sustava predviđa prosječno godišnje povećanje prihoda u iznosu od 3,6% tijekom pet godina korištenja sustava, čime ovo rješenje postaje jedan od ključnih stupova za uspon financijskih rezultata i poboljšanje produktivnosti kompanije u narednom razdoblju. U paket je uključen i *upgrade* Calidris Revenue Integrity sustava za "čišćenje sjedala" od neproduktivnih rezervacija u vidu najnovije inačice *softwarea* te frekventnijeg obrađivanja rezervacija. Implementacija sustava trajat će 6 mjeseci, a započinje u travnju 2013. godine. Sama implementacija obuhvaća školovanje, kalibraciju sustava i unapređenje procesa upravljanja prihodima i cijenama na razinu najbolje svjetske prakse.

U 2012. godini Croatia Airlines je nastavio s projektom implementacije IATA SIS-a (Simplified Interline Settlement) koji je započeo u 2011. godini. SIS je projekt IATA-e kojemu je cilj integrirano i pojednostavljeno interline poslovanje, a smatra se industrijskim zahtjevom i obveznim za implementaciju od svih članica IATA-e. Temelji se na elektroničkoj razmjeni dokumentacije i poboljšanju postojećih funkcionalnosti. U projekt su uključene sve aviokompanije koje su članice IATA Clearing Housea. Implementacija obuhvaća kategorije fakturiranja putničkog prometa među kompanijama, *carga*, prometa UATP kartica te raznih ostalih računa između zrakoplovnih kompanija. Uvođenjem elektroničke razmjene dokumenata u sustavu SIS-a omogućila se brža, detaljnija i elektronička naplata i prikupljanje dokumentacije. Navedeno je unaprijedilo postojeće poslovne procese (ubranje knjiženja troškova/prihoda, uvid u troškove/prihode s odmakom od najviše mjesec dana, smanjenje ukalkuliranih troškova/prihoda, smanjenje poštanskih troškova i troškova ispisa dokumenata za Clearing House, uvođenje verifikacije ulaznih faktura Clearing Housea kroz SAP, automatizacija unosa ulaznih CH faktura). U siječnju 2012. godine implementirane su kategorije putničkog prometa i travnju 2012. godine implementirana je kategorija *miscellaneous* (raznovrsne usluge koje nisu putnički prijevoz i cargo), dok se tijekom 2013. planira implementacija preostale *cargo* kategorije čime bi se zaključio ovaj projekt.

Tehnički sektori Croatia Airlines u 2012. godini produbili su suradnju sa Belle Air, najvećim operatorom zrakoplova u Albaniji, koji raspolaže sa sedam zrakoplova tipa Airbus A320 i dva zrakoplova tipa ATR72 te njegovom sestrinskom kompanijom Belle Air Europe. U rastu ovog operatora, koji je u privatnom vlasništvu prepoznala se prilika za širenje i pružanje usluga linijskog i baznog održavanja i inženjeringa novim klijentima. Preduvjeti za pokretanje suradnje bili su certifikacija dviju linijskih stanica,

jedne u Tirani, a druge u Prištini. U lipnju 2012. godine s dom je započela linijska stanica Tirana, a u rujnu i linijska stanica Priština. Također, trebalo je certificirati i održavanje zrakoplova tipa ATR72, koji Croatia Airlines nikad nije imao u svojoj floti. Većina zrakoplova Belle Air na velike preglede (C,IL i D pregledi) dolaziti će u Zagreb. Ovaj posao otvara nove mogućnosti pružanja linijskog održavanja u zračnim lukama u koje letimo, a nema odgovorajućih certificiranih tehničkih službi za održavanje zrakoplova.

Kako bi putovanja zrakoplovima Croatia Airlines bila još ugodnija sa svibnjom 2012. godine u četiri zrakoplova A319 zamijena su putnička sjedala. Za nova sjedala Croatia Airlines izabrao je najkvalitetnija sjedala Recaro koja su razvijena u suradnji s vodećim svjetskim zrakoplovnim kompanijama i ergonomskim institutima. Pri projektiranju osobito se vodilo računa o ekološkim zahtjevima. Zato su nova sjedala Recaro bitno lakša od prijašnjih što omogućuje manju potrošnju goriva, a smanjeno je ispuštanje štetnih plinova u atmosferu. Sjedala su projektirana tako da putnici imaju više mjesta za koljena, jer to bitno pridonosi njihovoj udobnosti na letu. Ergonomski oblikovana sjedala s tankim naslonom zauzimaju manje mjesta od prethodnih, tako da se u svaki zrakoplov moglo ugraditi još dva nova reda sjedala. Tako u četiri zrakoplova Croatia Airlines, u poslovnome i ekonomskom razredu, ima dodatnih mjesta, što će također pridonijeti konkurentnosti kompanije.

Tijekom protekle godine aktivno se radilo oko unapređenja usluga korisnicima. Početkom siječnja 2012. kreirali smo još dvije nove besplatne aplikacije: aplikaciju za iPad uređaje i aplikaciju za mobitele s Android operativnim sustavom. Također, objavili smo i novu verziju iPhone aplikacije, koja je dizajnerski i sadržajno unaprijeđena. Prva verzija je objavljena u listopadu prošle godine. Sve tri aplikacije omogućuju jednostavan, brz, učinkovit i lokacijski neovisan pristup informacijama koje su potrebne putnicima pri planiranju putovanja. Tako putnici mogu pretražiti red letenja, provjeriti status bilo kojeg leta, pronaći podatke Kontakt centra i poslovnica Croatia Airlinesa, pregledati informacije o prijavi za let (*check in*), autobusnim linijama prema zračnim lukama i iz njih ili prtljazi, kao i pristupiti *web* stranici Croatia Airlinesa www.croatiaairlines.com.

Croatia Airlines na svojoj web stranici www.croatiaairlines.hr uveo je prije više od deset godina FlyOnLine uslugu kako bi putnicima omogućio da na što jednostavniji način rezerviraju i kupuju zrakoplovne karte i organiziraju svoje putovanje. FlyOnLine usluga godinama je usavršavana, a novost je da od studenoga svoje zrakoplovne karte, osim kreditnim karticama, preko interneta naši putnici mogu plaćati i svim debitnim Maestro karticama. Croatia Airlines pobrinuo se za sigurnost *online* transakcija, odnosno zaštitu podataka korisnika usluge, i nagrađen je za integraciju procesa plaćanja preko interneta s primjenom Verified by Visa i MasterCard Secure code sigurnosnih standarda te dobio prestižni certifikat Euro-Label.

Tijekom 2012. godine Croatia Airlines je na međunarodnim i domaćim letovima po nazivom Okusi Hrvatske, uveo novi koncept usluge, čime se dodatno unapređuje i obogaćuje kvaliteta putovanja u zrakoplovima Croatia Airlines. Putnici imaju prigodu okusima, mirisima i bojama upoznati bogatu gastronomiju Hrvatske. Novi obroci temelje se na karakterističnim obilježjima hrvatskih regija. Osnovna ideja projekta je da se drugačijom uslugom i osebujnim pristupom naša kompanija istakne među drugima te da se putnicima ponude reprezentativni obroci i pića, koji vjerno dočaravaju pojedine hrvatske krajeve. Novi koncept usluge namijenjen je, ponajprije,

putnicima poslovnog razreda na domaćim i međunarodnim letovima, dok su u ekonomskoj klasi ponuđena jela s nekom komponentom određene regije. Plan je da se u dvije godine putnici upoznaju sa gastronomijom osam hrvatskih krajeva. Ukrcaj u zrakoplov prati i glazba karakteristična za pojedini hrvatski kraj, tijekom leta na videosustavima u zrakoplovu prikazuje se film o kraju koji se predstavlja, a svaka gastroregija predstavljat će se u riječi i slici i u putnom časopisu Croatia. U prvom tromjesječju predstavljena su tipična jela i vina Istre, zatim Dalmacije, od 1. listopada predstavila se gastronomija Hrvatskog zagorja, a od 12. prosinca Croatia Airlines želio je dočarati hrvatski Božić u svojim zrakoplovima. Na letovima bila su ponuđena prigodna vina i blagdanska jela specifična za pojedine hrvatske krajeve, koja se nalaze na božićnom jelovniku mnogih hrvatskih domova.

Poslovno okružje i rizici poslovanja

Okružje u Hrvatskoj

U 2012. godini hrvatsko gospodarstvo nije započelo priželjkivani oporavak i sukladno tome našlo se u društvu zemalja koje su i u prošloj godini zabilježile pad gospodarske aktivnosti. BDP se realno smanjio za 2%, što je četvrta godina za redom da gospodarstvo pada. Smanjenje BDP-a bilo je očekivano jer su svi visokofrekventni pokazatelji jasno upućivali na njegov pad.

Industrijska proizvodnja bilježi pad i četvrtu uzastopnu godinu. Godišnji pad od 5,5% u 2012. godini najviši je od 2009. Pad proizvodne aktivnosti ocrta krah osobne potrošnje, a posljedica je i procesa restrukturiranja i gašenja dijela nekonkurentnih proizvodnih kapaciteta.

Kretanja na tržištu rada posebno su zabrinjavajuća. Prosječna stopa nezaposlenosti na razini prošle godine dosegla je 19,1%, što je najviša razina registrirane nezaposlenosti od 2003. godine. Prema podacima Eurostata, u Hrvatskoj je krajem prošle godine razina nezaposlenosti osoba mlađih od 25 godina iznosila 45,8% i bila je jedna od najviših u Europi.

Prosječna stopa inflacije u prošloj godini iznosila je 3,4%. Rastu cijena najviše su pridonijele cijene prehrane i energije.

Gospodarska kriza nije zahvatila hrvatski turizam, 2012. je u naturalnim pokazateljima najuspješnija turistička godina od neovisnosti Hrvatske. Zabilježeno je 11,8 mil. dolazaka turista, što je za 3,3% više nego godinu prije, a ukupno je ostvareno 62,7 mil. noćenja ili 4% više nego 2011. godine. Tako je 2012. godine postignuta nova rekordna razina broja ukupnih noćenja u posljednjih dvadesetak godina. Takva kretanja najvećim su dijelom rezultat povećanja broja noćenja stranih turista, dok je broj noćenja domaćih turista u padu. Najbrojniji su, kao i prijašnjih godina, bili turisti iz Njemačke, a slijede oni iz Slovenije, Austrije, Češke, Italije i Poljske.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku promet u hrvatskim zračnim lukama (broj operacija zrakoplova) u 2012. godini bilježi minimalni rast od 0,3% u odnosu na 2011. godinu. Putnički promet u hrvatskim zračnim lukama u 2012. godini bilježi rast od 6,7% (5,96 milijuna putnika), a tržišni udio Croatia Airlines iznosi oko 40%.

Croatia Airlines je u 2012. godini nastavio s programom izlaska iz duboke krize obilježene gubicima u poslovanju slijedom usvojenog Business plana 2010. - 2013. godine.

Krajem prosinca 2011. godine Nadzorni odbor Croatia Airlines potvrdio je početak procesa sanacije i restrukturiranja. Dubinska analiza poslovanja i izrada programa restrukturiranja započela je krajem ožujka 2012. godine, a proces je obuhvaćao strateško, financijsko i operativno restrukturiranje. Provedba restrukturiranja kompanije nužna je kako bi se sukladno europskoj regulativi i praksi Croatia Airlines pripremio za dugoročno održivo poslovanje. U listopadu je Program restrukturiranja Croatia Airlinesa prihvaćen od strane Nadzornog odbora, a prezentiran je i vlasniku kompanije (Vlada RH).

Financijska pretpostavka restrukturiranja Croatia Airlinesa je, između ostalog, provedba dokapitalizacije. Dana 27.12.2012. godine održana je izvanredna Glavna skupština Croatia Airlinesa na kojoj je donešena odluka o dokapitalizaciji kompanije ulogom Republike Hrvatske u pravima, i to pravima potraživanja na temelju izdanih i protestiranih državnih jamstava i pripadajućih kamata za iznos od 862,2 milijuna kn.

Stanje gospodarstva je ključni čimbenik u razvoju zračnog prometa, a Croatia Airlines osim što je vezan uz hrvatsku gospodarsku realnost ovisan je i o stanju ekonomija zemalja koje su glavna emitivna tržišta za putovanja u Hrvatsku, osobito kada je u pitanju turizam. Državni dugovi i fiskalni manjkovi u eurozoni dominantan su čimbenik u 2012. godini, uz visoku razinu nezaposlenosti i prijetnju novom recesijom. Navedene okolnosti imale su utjecaj na hrvatsko gospodarstvo u cjelini, a time i na poslovanje Croatia Airlinesa.

U Hrvatskoj je i u 2012. godini prisutan problem lanca vrijednosti zračnog prijevoza koji je moguće riješiti strateškim pristupom države, koja je osim Croatia Airlines vlasnik 8 zračnih luka i kontrole leta, kao i monopolskog dobavljača goriva INA.

Za razliku od brojnih niskotarifnih prijevoznika koji većinom prometuju samo tijekom visoke sezone, Croatia Airlines prometuje tijekom cijele godine. U trećem kvartalu se preveze više od polovine svih putnika na hrvatskom zrakoplovnom tržištu, kada Croatia Airlinesu konkurira 90 zrakoplovnih kompanija. Međutim, u zimskom redu letenja prisustvo konkurencije je minimalno, što je i razumljivo obzirom na nisku razinu potražnje.

Međunarodno okruženje

Globalna ekonomija još uvijek se suočava s velikim ekonomskim i financijskim problemima. U siječnju 2013. godine Međunarodni monetarni fond objavio je i revidirao Svjetske gospodarske prognoze (World Economic Outlook) u kojima su snižene stope rasta u odnosu na zadnje prognoze iz listopada 2012. godine. Međunarodni monetarni fond ponovno je upozorio na slabljenje gospodarskog oporavka unatoč naporima vlada da ostvare rast.

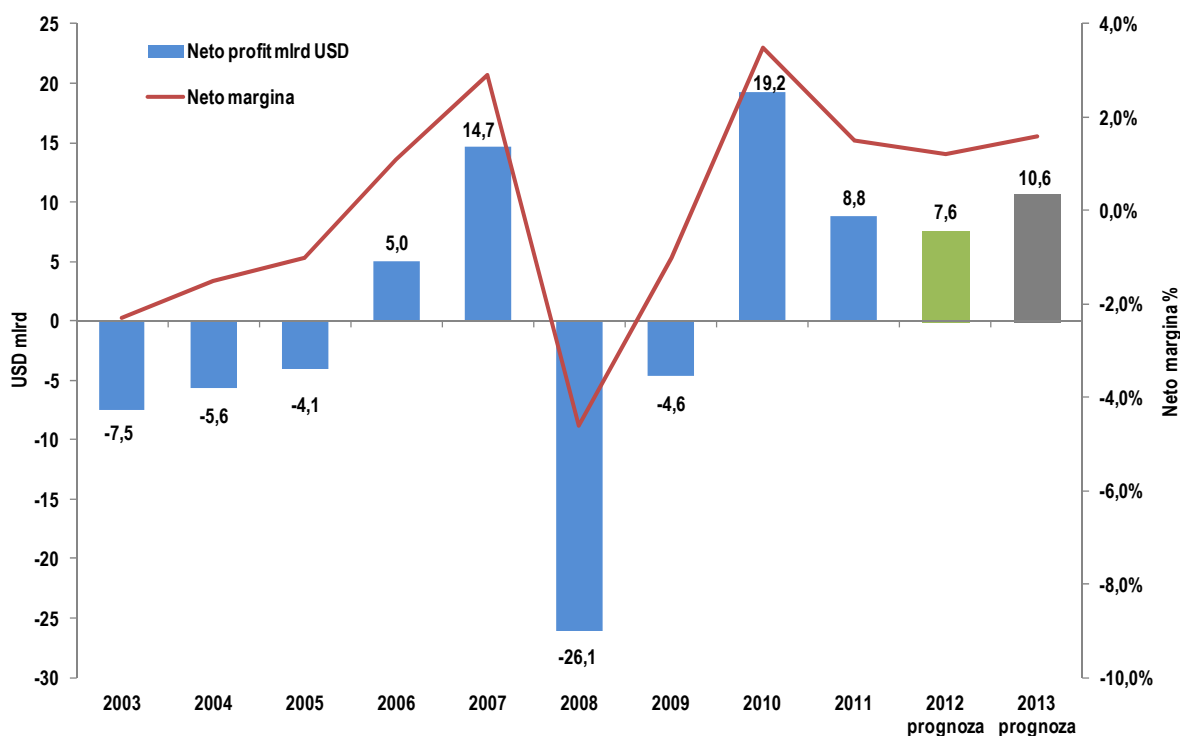
Svjetski gospodarski rast u 2012. godini iznosio je 3,2%, dok se u 2013. godini očekuje globalni rast od 3,5%. Gospodarstvo eurozone je u 2012. godini palo za 0,4%. U 2013. godini očekuje se pad od 0,2%, a oporavak se nazire tek 2014. godine.

Najveće opasnosti po svjetsko gospodarstvo i dalje dolaze iz zemalja eurozone, te političke nestabilnosti u vezi s fiskalnom politikom u Sjedinjenim Državama.

Recesija u eurozoni dodatno se produbila u posljednjem kvartalu prošle godine, pokazuju podaci europskog statističkog ureda Eurostata. Gospodarstvo 17 zemalja u kojima je službena valuta euro smanjilo se za 0,6%, odnosno mnogo više nego što su stručnjaci predviđeli. Radi se ujedno o najvećem padu od početka 2009. godine. Neočekivani su i podaci o padu gospodarske proizvodnje u Njemačkoj, Francuskoj i Italiji.

Prema prognozama Međunarodne udruge zračnih prijevoznika IATA iz ožujka 2013. godine, profitabilnost avioprijevozničke industrije, odnosno neto dobit u 2012. godini iznosila je 7,6 milijardi dolara, uz operativnu marginu od 2,3%. Unatoč visokoj razini cijena goriva i usporenom gospodarskom rastu očekivana neto dobit veća je od prvotno prognozirane, čemu je pridonijelo povećanje prihoda aviokompanija. U 2013. godini dobit bi trebala porasti na 10,6 milijardi dolara, signalizirajući poboljšanje stanja u sektoru zračnog prijevoza. Uz afričke aviokompanije, zbog krize eurozone u teškoj poziciji su i europski prijevoznici (neto profit u 2012. godini iznosi 0,3 milijardi dolara, a za 2013. godinu se predviđa 0,8 milijardi dolara).

Profitabilnost svjetskog zrakoplovstva

Izvor: IATA, ožujak 2013.

Prosječna cijena barela nafte u 2012. godini iznosila je 111,8 USD (111,2 USD u 2011. godini). Troškovi goriva iznosili su 209 milijardi USD (176 milijardi USD u 2011. godini) i u strukturi operativnih troškova čine 33% troškova (30% u 2011. godini). Putnički prijevoz rastao je za 5,3%, a promet je tereta u padu za 2%.

Prema podacima Association of European Airlines (AEA) iz siječnja ove godine europski prijevoznici članice AEA u 2012. godini povećali su broj prevezenih putnika za 2,4% (prevezeno je 370 milijuna putnika), a ostvareni PLF veći je za 1,7 postotnih poena i iznosio je 79,1% (uključuje i dugolinijski promet s popunjenošću od 82,9%) dok PLF za rutno područje Europa, koje je usporedivo s mrežom letova Croatia Airlines, iznosi 73%. Navedeni ohrabrujući prometni pokazatelji nisu se odrazili na financijske rezultate članica AEA. Prognozirani operativni gubitak od 1,3 milijardi EUR, uz operativnu marginu od -1,3%, kao posljedica krize europske ekonomije, visokih cijena goriva, snažnog rasta troškova uzrokovanih slabljenjem EUR-a te regulatornih opterećenja.

Na prisutnost izraženih negativnih trendova i teškog stanja u europskoj zrakoplovnoj industriji upozorava i bankrot španjolskog Spanaira, mađarskog Maleva, danskog Cimber Sterlinga i njemačkog Cirrusa. Češki Central Connect Airlines, švedski Skyways i Air Finland obustavili su sve letove i prestali s radom. Zrakoplovni prijevoznici u čitavoj Europi u procesu su transformacije i restrukturiranja s neizvjesnim ishodom, a osobito je to izraženo u jugoistočnoj Europi. Sve zrakoplovne tvrtke u regiji u velikim su problemima. Gubitak Adria Airwaysa u protekle dvije godine iznosi gotovo 100 mil. dolara, a JAT Airways, Montenegro Airlines, BH Airlines također su suočeni s velikim teškoćama u poslovanju, no isto tako riječ je o području koje ima perspektive značajnog rasta zračnog prijevoza prema IATA projekcijama, te projekcijama najvećih proizvođača zrakoplova Airbus i Boeing.

Rizici poslovanja

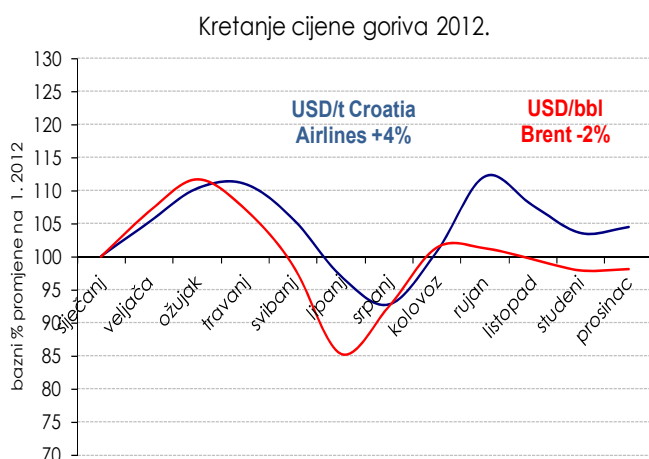
Globalna zrakoplovna industrija, pa tako i Croatia Airlines, izloženi su utjecaju brojnih vanjskih faktora i rizika. To se u prvom redu odnosi na globalne krize i prirodne nepogode (ratovi, pandemije, vulkanske erupcije, terorističke akcije). Croatia Airlines je u svom poslovanju izložen rizicima promjena cijena, posebno cijena goriva, kamatnih stopa, valutnih tečajeva i održavanja likvidnosti u uvjetima izražene sezonalnosti potražnje na hrvatskom zrakoplovnom tržištu s visokim stupnjem konkurencije. Upravljanje poslovnim rizicima nužno je kako bi se očuvala vrijednost poduzeća u nestabilnim uvjetima poslovanja i zahtijeva primjenu odgovarajućih financijskih instrumenata i metoda.

Recesija i svjetska gospodarska kriza

Recesija kojoj su izložena svjetska gospodarstva utječe na veličinu zrakoplovnog prometa u smislu pada životnog standarda potencijalnih putnika. Generator prometa u Hrvatskoj najvećim su dijelom strani državljani, a ne domaći putnici, što je također jedan od rizika u poslovanju Croatia Airlinesa, s obzirom na ovisnost o gospodarskim kretanjima u okruženju.

Gorivo

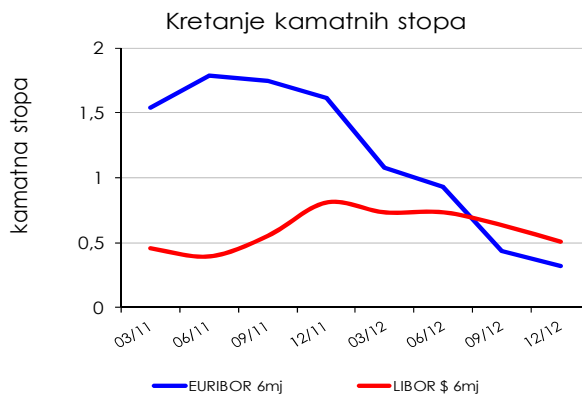
Cijena mlaznoga goriva na tržištu u proteklim je godinama izrazito promjenjiva. U prvom kvartalu 2012. godine na cijene nafte djelovalo je uvođenje sankcija Iranu i djelomična obustava uvoza nafte iz te zemlje, uz očekivanja da bi se geopolitička situacija mogla zaoštriti. Na Londonskoj burzi brentom nafte kontinuirano se trgovalo po cijeni iznad 100 \$/bbl. Kriza u Europi utjecala je na pad cijene nafte ispod 100 \$/bbl u lipnju, ali je u srpnju cijena nafte ponovno porasla. Tijekom rujna cijena nafte kretala se u rasponu od 108 do 114 \$/bbl. Rast cijene posljedica je porasta marži zbog remonta rafinerija tijekom ljetnih mjeseci, napetosti zbog sankcija Iranu, situacije u Siriji, te špekulacija da će Kina i SAD dati poticaje svojim gospodarstvima. Četvrti kvartal obilježila je američka predizborna kampanja koju prati i uobičajeni pad cijena. Prosječna cijena brenta nafte na londonskoj burzi na nivou 2012. godine je 112 \$/bbl, što je do sada najviši zabilježeni prosjek. S druge strane, na tržištu i dalje vlada zabrinutost zbog produbljiivanja dužničke krize u europskim zemljama te pada potražnje za naftom.

Prosječna cijena po kojoj je Croatia Airlines nabavljao gorivo u 2012. godini iznosila je 1.053 USD/t, što je za 47 USD/t manje od planske cijene za 2012. godinu. U 2011. godini prosječna cijena nabave goriva iznosila je 1.047 USD/t. Trošak goriva u 2012. godini iznosio je 379,5 mln kn i veći je za 42,9 mln kn u odnosu na 2011. godinu. U strukturi operativnih troškova udio troškova goriva povećao se sa 20,6% u 2011. godini na 22,0% u 2012. godini.

Kamatni rizik

Društvo je preko dugoročnih kredita s varijabilnom kamatnom stopom izloženo i kamatnom riziku. U odnosu na kraj 2011. godine, u prošloj godini zabilježen je značajan pad Euribora, dok je pad Libora bio nešto slabiji.

Rizici novčanog tijeka

Društvo upravlja rizikom likvidnosti redovitim praćenjem dospijeca

obveza te održavanjem odgovarajućih i dostatnih iznosa gotova novca i pologa za pokriće dospelih novčanih izdataka.

Početkom 2012. godine za financiranje tekućih obveza korištena su sredstva kratkoročnog kredita HPB-a u visini od 7,5 mil. kn koji je u potpunosti otplaćen u lipnju 2012. godine. Kratkoročni kredit PBZ-a u istom iznosu koji je korišten krajem 2011. otplaćen je u srpnju 2012. godine. Krajem 2012. godine korišteni su kratkoročni krediti PBZ-a i HPB-a u ukupnom iznosu od 14,9 mil. kn.

U lipnju i prosincu 2012. godine Vlada Republike Hrvatske, s osnove realiziranih jamstava, financirala je otplate šestomjesečnih rata Bayerische Landesbank kredita za refinanciranje flote. Podmirenje rata kredita od strane države sastavni je dio planiranog financijskog tijeka poslovanja u Sanacijskom programu Croatia Airlines koji je prihvaćen od strane Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, kao temeljni dokument restrukturiranja kompanije.

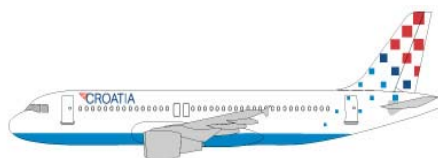
Valutni rizik

Riziku negativnog utjecaja promjene valutnih tečajeva u odnosu na kunu Društvo je najizloženije preko financiranja flote kreditima denominiranim u inozemnim valutama. Društvo tu izloženost prebija prihodima od prodaje karata u inozemstvu, čime ostvaruje priljeve za pokriće otplate dugova.

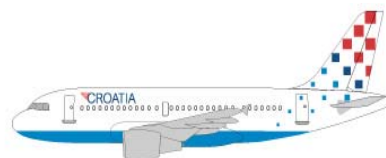
Flota i kapaciteti

Croatia Airlines je u 2012. godini prometovao s flotom od ukupno 13 zrakoplova: sedam zrakoplova Airbus, od čega jedan u operativnom najmu, te šest zrakoplova Q400 u operativnom najmu. U veljači je započela zamjena sjedala na postojećoj floti zrakoplova A319 uz povećanje broja sjedala sa 132 na 144. Do kraja svibnja sjedala su zamijenjena na sva četiri zrakoplova A319 čime je kapacitet povećan za 48 sjedala te ukupni kapacitet iznosi 1.518 raspoloživih sjedala. Nova ergonomski oblikovana sjedala s tankim naslonom zauzimaju manje mjesta od prethodnih, tako da je u svaki zrakoplov bilo moguće ugraditi još dva nova reda. Nova sjedala su bitno lakša od prijašnjih, što omogućuje manju potrošnju goriva, smanjeno je i ispuštanje štetnih plinova u atmosferu, a putnicima pružaju veću udobnost.

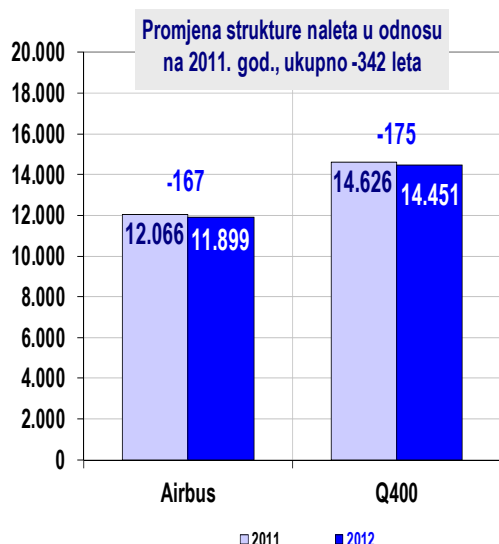
A 320 – 3 zrakoplova
zrakoplov ima 162 sjedala – ukupno 486 sjedala

A 319 – 4 zrakoplova
zrakoplov ima 144 sjedala – ukupno 576 sjedala

Q 400 – 6 zrakoplova
zrakoplov ima 76 sjedala – ukupno 456 sjedala

U 2012. godini zrakoplovi Croatia Airlinesa ostvarili su nalet od 38.859 blok sati, što je 2% više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareno je 27.277 letova, odnosno 1% manje u odnosu na 2011. godinu. Kao i prethodne godine, a u cilju prilagodbe ponude kapaciteta zahtjevima tržišta veći nalet ostvarila je flota zrakoplova Q400.

Tijekom 2012. godine Croatia Airlines je *ad hoc* unajmio zrakoplove koji su operativno odletjeli ukupno 106 letova za pokrivanje reda letenja, poglavito u ljetnim mjesecima te u izvanrednim situacijama kao što su različiti poremećaji u prometu, popravci zrakoplova i sl.

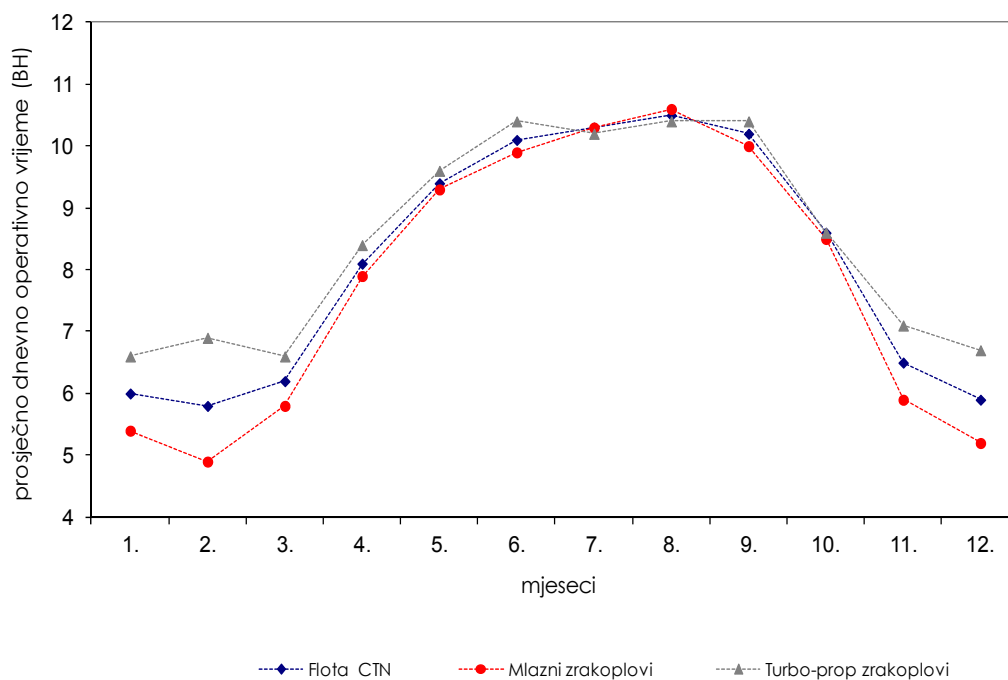
Iskorištenost flote

tip zrakoplova	Ø broj zrakoplova	Ø dnevno vrijeme operacije (BH)	Porast iskorištenosti 12./11.
Airbus A320	3	6,8	1,5%
Airbus A319	4	8,5	-2,3%
Q-400	6	8,5	4,9%
UKUPNO	13	8,1	1,3%

Flota Croatia Airlinesa ostvarila je u 2012. godini prosječno 2.989 blok sata po zrakoplovu, što je povećanje iskorištenosti za 1,3% u odnosu na ostvarenje prethodne godine. Porast iskorištenosti rezultat je povećanja duljine trajanja letova.

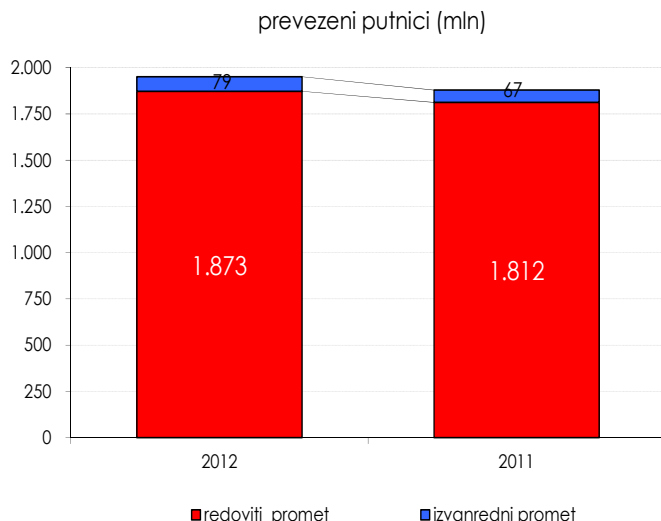
Prosječan broj zrakoplova na razini cijele godine iznosi 13,13 zrakoplova i za 0,5% je veći od prošlogodišnjeg prosjeka. Raspoloživi sjedalo-kilometri (ASKM) u 2012. godini povećani su za 6%, a ostvareni putnički kilometri veći su za 9%.

Iskorištenost flote CTN po mjesecima

Tržište

Nastavak **pozitivnog prodajnog trenda u 2012. godini** (+10% u financijskom iskazu) rezultirao je povećanjem broja prevezenih putnika, rekordnom popunjenošću putničke kabine te porastom putničkog *yielda* u odnosu na prethodnu godinu.

Broj putnika porastao je za 4% u odnosu na ostvarenje 2011. godine. U **domaćem redovitom prometu** broj putnika manji je za 1%, a u **međunarodnom redovitom putničkom prometu** povećan je 5% u odnosu na 2011. godinu.

U izvanrednome, **charter prometu**, prevezeno je 78,7 tisuća putnika, što je 18% više u odnosu na 2011. godinu. *Charter* promet čini tek 4% ukupnog prometa.

U 2012. godini prijevoz tereta u tonama veći je za 7% u odnosu na 2011. godinu.

Zbog povoljnije strukture kapaciteta te uz rast broja putnika ostvaren je **putnički faktor popunjenosti (PLF)** od **69,1%**, te **težinski faktor popunjenosti (WLF)** od **67,4%**.

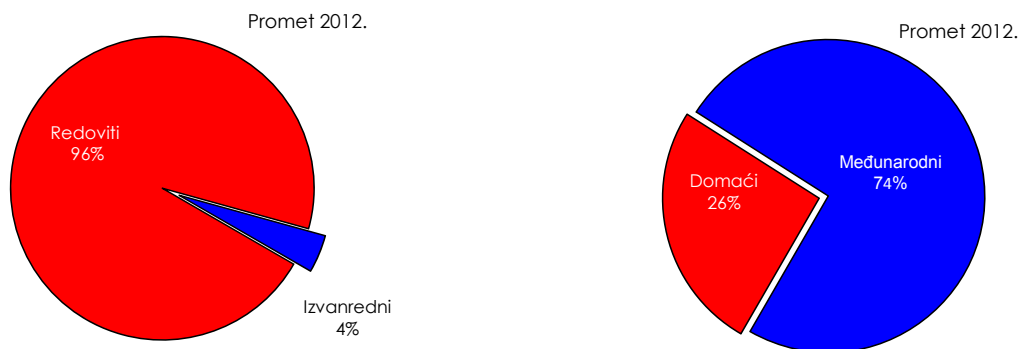
U 2012. godini Croatia Airlines izravno je povezivao osam odredišta u domaćemu redovitom prometu te 24 odredišta u međunarodnom euromediteranskom prometu. Svoju mrežu odredišta Croatia Airlines razvijao je uz pomoć postojećih komercijalnih suradnji sa članicama Star Alliancea - Lufthansa, Austrian Airlines, TAP Portugal, SAS, Swiss, Turkish Airlines, Brussels Airlines, Spanair⁴, i British Midland⁵. U lipnju 2012. godine započela je i nova komercijalna suradnja Croatia Airlines sa američkom aviokompanijom US Airways. U učvršćivanju tržišne pozicije Društvo se koristi svim komparativnim prednostima članstva u udruzi. Croatia Airlines je u 2012. godini u redovitome i *charter* prometu te komercijalnim suradnjama povezivao ukupno pedesetak odredišta.

Prevezeno je ukupno 1.951.501 putnik što je za 72.485 putnika (+4%) više u odnosu na 2011. godinu. Dana 18. srpnja 2012. godine Croatia Airlines zabilježio je milijuntog putnika, najranije u povijesti kompanije. Ostvareni prometni učinci u 2012. godini imaju dodatnu vrijednost s obzirom na to da je nadmašena i rekordna 2011. godina (20. srpnja) u kojoj je milijunti putnik zabilježen čak 27 dana prije nego 2010. godine. U srpnju 2012. godine prevezen je rekordan broj od 236.890 putnika, što je 4% više u odnosu na dosadašnji rekordni mjesec, srpanj 2011. godine.

Ukupan broj prevezenih putnika ostvaren je prijevozom 500.956 putnika u domaćemu redovitom prometu, 1.371.848 putnika u međunarodnome redovitom prometu i 78.697 putnika u *charter* prometu.

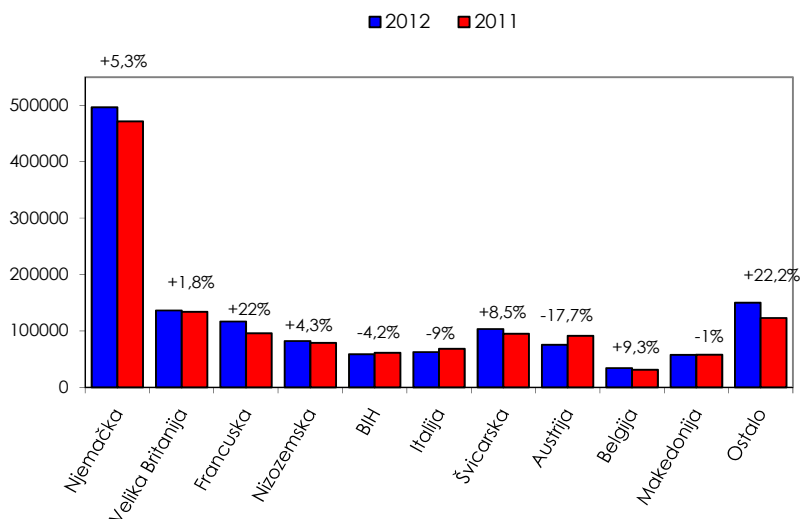
⁴ Komercijalna suradnja Croatia Airlines i Spanair trajala je do kraja siječnja 2012. Spanair je bankrotirao u 2012. godini.

⁵ Komercijalna suradnja Croatia Airlines i British Midland trajala je do kraja svibnja 2012. British Midland je preuzimanjem od strane British Airwaysa istupio iz članstva Star Alliance.

U međunarodnom redovitom prometu broj prevezenih putnika u promatranom razdoblju veći je za 5%, odnosno prevezeno je 64.851 putnik više u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Putnički faktor popunjenosti (PLF) uz porast ponuđenih kapaciteta od 6% u porastu je na svim tržištima osim Austrije, a na tržištu Velike Britanije, Makedonije i Bosne i Hercegovine zadržan je na nivou 2011. Godine,

Međunarodni redoviti putnici po tržištima naleta

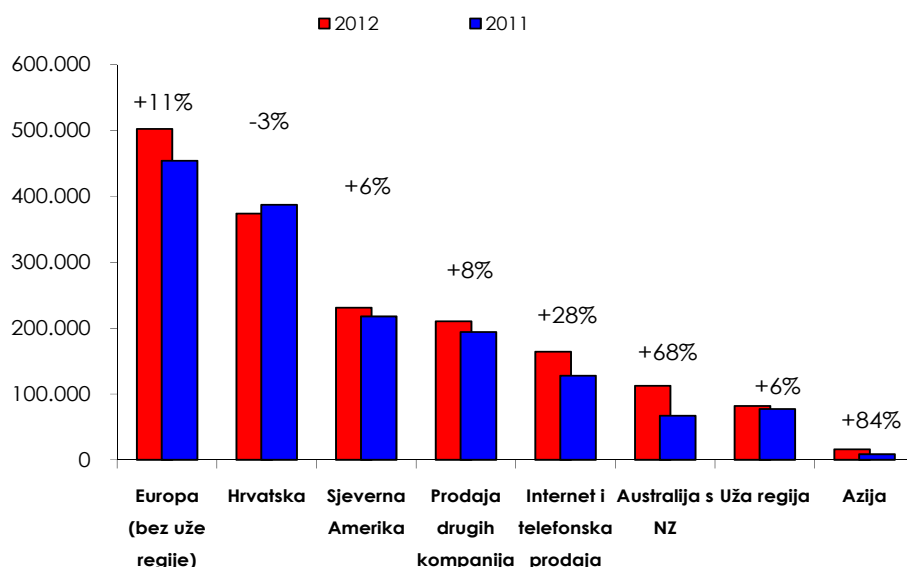

Od 25. ožujka zrakoplovi Croatia Airlinesa letjeli su prema ljetnom redu letenja, u kojem su letovi prilagođeni potrebama putnika, osobito tijekom turističke sezone te kapacitetu flote. Otvaranjem redovnih i charter linija na novim odredištima Croatia Airlines pridonosi širini ponude i dostupnosti letenja što većem broju putnika. U ljetnom redu letenja Croatia Airlines uveo je neke nove linije. Tako je uvedena sezonska linija Zadar-Frankfurt od 27. travnja dva puta tjedno (ponedjeljkom i petkom). Otvorene su i nove sezone linije Zadar-Pariz u razdoblju od 1. svibnja do kraja listopada (utorkom), Zadar-München u razdoblju od 1. svibnja do 4. listopada (utorkom i četvrtkom), te Zadar-Zürich u razdoblju od 30. travnja do 28. rujna (ponedjeljkom i petkom). Od 5. lipnja do kraja listopada utorkom su se obavljali izravni međunarodni letovi između Rijeke i Barcelone, a Rijeka je i u 2012. godini izravno povezana s Londonom od 25. travnja. Od 1. lipnja, prvi put u povijesti tvrtke, uvedeni su izravni letovi između Splita i Beograda dva puta na tjedan (ponedjeljkom i petkom). Od 29. ožujka do kraja listopada putnicima su na raspolaganju bili izravni letovi Zagreb-Barcelona (utorkom, četvrtkom i nedjeljom), te u razdoblju od 8. svibnja do 16. listopada letovi na relaciji Zagreb-Atena-Dubrovnik. Dubrovnik je također bio dodatno povezan s Istanbulom nedjeljom, te Venecijom četvrtkom i nedjeljom (od 27.

svibnja do 17. listopada). Kako bi se dodatno proširili turistički potencijali Republike Hrvatske kompanija je uvela više sezonskih letova, kojima su se njemački gradovi Berlin, Düsseldorf, Frankfurt, Hamburg i München izravno povezali s jadranskim zračnim lukama i Zagrebom. U domaćem prometu, osim svakodnevnih redovitih letova, uvedene su i sezone linije Zagreb-Bol te Split-Osijek. Od 28. listopada 2012. godine zrakoplovi Croatia Airlines lete prema zimskom redu letenja (do 30. ožujka 2013. godine). Novost je da su na liniji Zagreb-Istanbul uvedeni letovi svaki dan, za razliku od prošlogodišnjeg zimskog reda letenja kad se letjelo triput tjedno.

Croatia Airlines u otežanim gospodarskim uvjetima 2012. godine **povećala je ukupnu prodaju za 10% odnosno za 159,3 mln Kn** u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Kretanja na tržištima prodaje (000 kn)

Prodaja preko vlastitih prodajnih kanala (poslovnice i predstavništva) veća je za 8%, BSP prodaja⁶ veća je za 10%, dok je prodaja preko ostalih prodajnih kanala 39% veća u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. U 2012. godine ostvaren je porast internetske prodaje karata. Online rezervacije preko internetske usluge FlyOnline bilježe rast od 17%, a financijska vrijednost internet prodaje veća je 28% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Telefonska prodaja u 2012. godine ostvarila je porast od 29%.

Prodaja na domaćem tržištu manja je za 3% u odnosu na 2011. godine. **Inozemna prodaja je u porastu za 14%** zbog rasta prodaje na tržištu Amerike i Australije te tržištu Europe (prvenstveno na tržištima Europske unije). Prodaja na tržištu Amerike rasla je 4%, a udio u ukupnoj prodaji iznosi 13%. Na tržištu Australije prodaja konstantno raste i 65% je veća od prodaje prethodne godine te je dosegla 6% ukupne prodaje, odnosno čini šesto tržište po veličini prodaje. Najveći apsolutni porast prodaje unutar Europske unije ostvarila su tržišta Francuske, Njemačke, Velike Britanije, Slovenije i Nizozemske, a pad ostvaruju tržišta Švedske, Italije, i Portugala. Izvan Europske unije značajan rast ostvaruju tržišta Švicarske i Norveške. Također je porasla prodaja od strane drugih zrakoplovnih kompanija i to za 7% što

⁶ U ožujku 2012. počela je prodaja na BSP tržištu Kanade, kao što je i bilo planirano za ovu poslovnu godinu.

je potvrda unapređenja produkta kroz ponuđenu mrežu letova. Oko 64% ukupne prodaje Croatia Airlines ostvario je na inozemnim tržištima. Izvozni uspjeh rezultat je poboljšanja reda letenja te jači razvoj poslovnog modela mrežnog prijevoznika. Uvedene su nove linije te pojačana aktivnost na postojećim tržištima u skladu s razvojnim smjernicama tvrtke usmjerenima na učvršćivanje pozicije regionalnog vođe u jugoistočnoj Europi. Od 27. lipnja Croatia Airlines i američka aviokompanija US Airways primjenjuju code share sporazum o suradnji u prijevozu putnika između Republike Hrvatske i SAD. Putnici Croatia Airlines u sklopu tog sporazuma dobivaju još bolji pristup SAD-u te pogodnost kupnje jedinstvene karte. Istu pogodnost na raspolaganju je i putnicima US Airwaysa za odredišta u Hrvatskoj. Putnici Croatia Airlinesa koji putuju iz Zagreba preko Amsterdama, Bruxellesa, Frankfurta, Londona (Heathrow), Münchena i Zuricha, odsad imaju pristup Charlotteu i Philadelphiji, čvorištima US Airwaysa na istočnoj obali SAD-a. Croatia Airlines dodaje svoju oznaku i na letovima US Airwaysa unutar SAD-a, i to iz Philadelphije u Cleveland, Dallas/Fort-Worth te St. Louis. Isto tako, u sklopu te suradnje putnicima US Airwaysa omogućuje se povezanost sa Zagrebom preko navedenih europskih odredišta. Croatia Airlines kao nacionalni avioprijevoznik prati razvojne smjernice Republike Hrvatske i strateške državne gospodarske ciljeve. Povezivanjem domovine sa svijetom pridonosi ukupnom državnom izvozu te razvoju hrvatskog turizma.

U prvom dijelu 2012. godine Croatia Airlines je provodio pojačane marketinške aktivnosti kao pripremu za sezonu na europskim tržištima, s posebnim naglaskom na oglašavanje u Njemačkoj. Veljaču je obilježila promidžbena kampanja *Putujte udvoje za Valentinovo za 250 EUR* koja se odnosila na kupnju karata za dvije osobe koje putuju zajedno, te kampanja *Atena i Barcelona* za kupovinu zrakoplovne karte iz bilo kojeg našeg domaćeg odredišta prema Ateni i Barceloni po promotivnoj cijeni od 129 EUR, a s ciljem povećanja broja putnika na navedenim linijama. Tijekom ožujka trajala je posebna ponuda za jednosmjerne letove po cijeni od 59 EUR te povratne letove po cijeni od 99 EUR iz Dalmacije prema europskim odredištima. Povodom obilježavanja 20. godina prvoga međunarodnoga leta, 5. travnja, Croatia Airlines pripremio je posebnu ponudu za putovanje iz Hrvatske u Europu po cijeni povratne karte od 129 EUR. U travnju je ponuđen određeni broj sjedala na jednosmjernim letovima unutar Hrvatske po cijeni od 249 Kn. U svibnju i lipnju promovirana je nova linija Split – Beograd po cijeni od 126 EUR za povratne karte, odnosno 87 EUR za jedan smjer. Od 21.-23. rujna trajala je vikend akcija *Iz Hrvatske za Europu već za 119 EUR*. Tijekom zadnjeg tjedna rujna trajala je kampanja *Iz SJJ/SKP/PRN/TGD u Europu i Hrvatsku za 139 EUR*, a provedena je i akcija prodaje karata *iz Hrvatske u Barcelonu već od 128 EUR* te prodaja promo tarife za London za putovanja nakon 9. prosinca 2012. godine. U cilju povećanja broja putnika na domaćim letovima u zimskom razdoblju u listopadu je promovirana akcija *Udvoje za 800 kn*. U prosincu Croatia Airlines svojim je kupcima omogućila kupnju zrakoplovnih karata za letove iz Hrvatske u Amsterdam, Bruxelles, Istanbul, Kopenhagen, London, Pariz, Rim i Zürich već po cijeni od 129 EUR te akciju "Putujte unutar Hrvatske" na odabranim letovima po cijeni već od 249 kn za jednosmjernu aviokartu.

Croatia Airlines konstantno provodi promidžbu novih i postojećih linija i na vanjskim tržištima. U svrhu privlačenja što većeg broja putnika na Facebooku, kao i na web stranici, Croatia Airlines uveo je glasovanje za destinaciju mjeseca. Svaki mjesec prezentirane su tri destinacije od kojih je ona s najvećim brojem glasova ponuđena po promotivnoj cijeni za kupovinu karata putem web stranice. U siječnju je destinacija mjesec bio Pariz, u veljači Skopje, u ožujku Istanbul, u travnju Zurich, u svibnju München, u lipnju Bruxelles, u rujnu ponovno Skopje, u listopadu Zurich, a u studenom Rim.

S ciljem širenja direktne prodaje zrakoplovnih karata preko www.croatiaairlines.com, Croatia Airlines stalno je prisutan na tražilicama na hrvatskom tržištu te na tržištima Njemačke, Švicarske, Italije, Velike Britanije, Nizozemske i Francuske gdje je nastavljeno oglašavanje preko *Googlea*. S korisnicima usluga Croatia Airlines konstantno komunicira i preko *facebooka*. Krajem prosinca broj *Facebook fanova* popeo se na oko 49.000.

Financijsko poslovanje

Račun dobiti i gubitka

(000 kn)	2012.	2011.	Indeks 12./11.	2010.
Putnički promet	1.428.940	1.319.170	108	1.109.174
Prijevoz tereta	20.549	16.132	127	19.498
Ostali prihodi	233.559	252.940	92	257.863
PRIHODI IZ POSLOVANJA	1.683.048	1.588.242	106	1.386.535
Troškovi letenja	618.140	561.980	110	453.831
Održavanje	154.936	144.850	107	153.516
Usluge putnicima	113.424	101.636	112	89.761
Usluge u zračnom prometu	374.346	362.327	103	335.055
Promidžba i prodaja	234.676	221.373	106	224.013
Opći i administrativni poslovi	88.381	86.908	102	88.267
Amortizacija	130.215	140.074	93	148.071
Ostali rashodi	14.681	13.740	107	18.652
TROŠKOVI IZ POSLOVANJA	1.728.798	1.632.888	106	1.511.166
DOBIT/GUBITAK IZ POSLOVANJA	-45.750	-44.646	102	-124.631
Rashodi od kamata	-19.031	-26.167	73	-23.131
Prihodi od kamata	1.544	1.312	118	647
Tečajne razlike (neto)	52	-4.195	-	-6.192
Ostali financijski rashodi	-2.117	-2.052	103	-3.564
Ostali financijski prihodi	564	202	279	318
NETO REZULTAT FINANCIRANJA	-18.987	-30.898	61	-31.923
NETO DOBIT/GUBITAK (bez jednokratnih stavaka)	-64.738	-75.544	86	-156.554
Rashod od ispravka vrijednosti dugotrajne imovine	-298.934			
Kamate s osnova realiziranih jamstava	-77.808	-38.530		
Troškovi restrukturiranja	-40.858			
Ukalkulirani troškovi sporova	-5.830			
NETO DOBIT/GUBITAK (s jednokratnim stavkama)	-488.167	-114.074		

Napomena: Račun dobiti i gubitka u Godišnjem izvješću Uprave razlikuje se od prikaza u Revizorskom izvještaju zbog drugačijeg iskaza jednokratnih stavaka (obračunate i ukalkulirane kamate po osnovi plaćenih jamstava od strane države te ukalkulirani trošak sporova), a radi realnijeg prikaza i usporedbe ostvarenog operativnog rezultata poslovanja u odnosu na prethodnu godinu.

Temeljem Odluke Vlade RH o davanju suglasnosti za povećanje temeljnog kapitala Croatia Airlines d.d. pretvaranjem potraživanja s osnova plaćenih jamstava, obračunom od 19. listopada 2012. godine (Ministarstvo financija), zatezna kamata na plaćena jamstva iznosi 210,3 mil kn te je uključena u ukupan iznos dokapitalizacije Društva.⁷ Od ukupno zaračunatih kamata 77,8 mil kn izravno tereti tekući rezultat 2012. godine (obračunate i ukalkulirane kamate do kraja 2012. godine). Ostatak zaračunatih kamata zajedno s prethodno oprihodovanim jamstvima u 2012. godini pripisan je prenesenom gubitku.

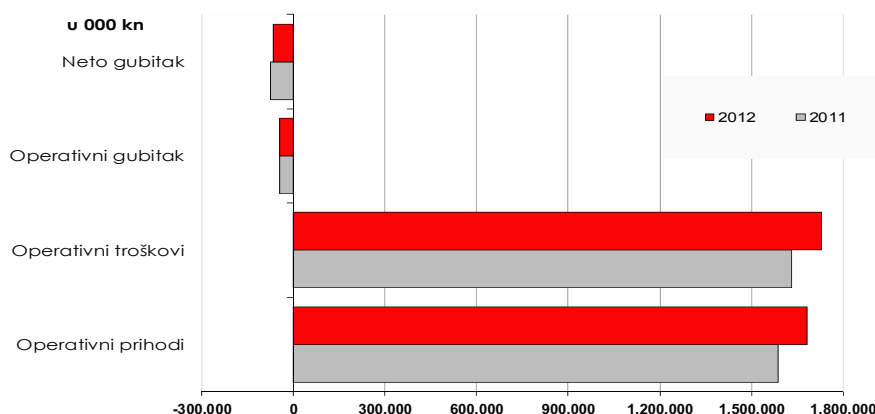
Retroaktivno je za kamate koje se odnose na 2011. godinu, a radi realnosti prikaza, izvršena korekcija rezultata za 2011. godinu za iznos od 38,5 mil.

U revizorskom izvješću računa dobiti i gubitka prihodi i troškovi rezervacijskog sustava prikazani su kao neto rezultat na poziciji troškova promidžbe i prodaje, a u ovom izvješću, kao i u svim internim izvještajima, spomenuti su prihodi i troškovi prikazani bruto principom (prihodi od rezervacijskog sustava u sklopu ostalih prihoda, a troškovi u sklopu troškova promidžbe i prodaje).

⁷ Čl. III Odluke Vlade RH o davanju suglasnosti za povećanje temeljnog kapitala Croatia Airlines d.d. pretvaranjem potraživanja s osnova plaćenih jamstava: Ovlašćuje se dr. sc. Siniša Hajdaš Dončić, ministar pomorstva, prometa i infrastrukture na Izvanrednoj glavnoj skupštini Croatia Airlines-a d.d. koja će se održati 27. prosinca 2012., prihvatiti Odluku o povećanju temeljnog kapitala ulogom u pravima i izdavanju novih dionica i Odluku o izmjeni Statuta Društva, u tekstu koji Uprava i Nadzorni odbor predlažu Glavnoj skupštini Društva uz izmjenu predloženog iznosa za koji se povećava temeljni kapital od 651.889.400,00 kuna na iznos od 862.227.400,00 kuna, a u koji iznos su uključene zatezne kamate u iznosu od 210.338.344,82 kune, te posljedično broj novih redovnih dionica.

Porast operativnih prihoda od 6% u 2012. godini u odnosu na 2011. godinu praćen je rastom operativnih troškova po istoj stopi.

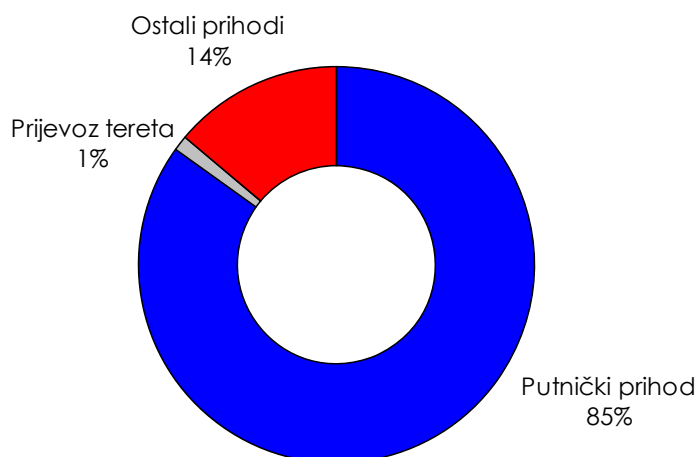
Operativni gubitak iznosi 45,8 mil kn i 2% je viši u odnosu na godinu ranije. Ostvareni gubitak bez izvanrednih stavaka iznosi 64,7 mil kn i 14% je niži od rezultata u 2011. godini. Uključivanjem stavaka proizašlih iz procesa restrukturiranja (ispravak vrijednosti dugotrajne imovine, kamate na plaćena preuzeta jamstva, troškovi restrukturiranja) te uključivanjem procijenjene vrijednosti sporova Društva ukupni gubitak na kraju 2012. godine iznosi 488,2 mil kn.

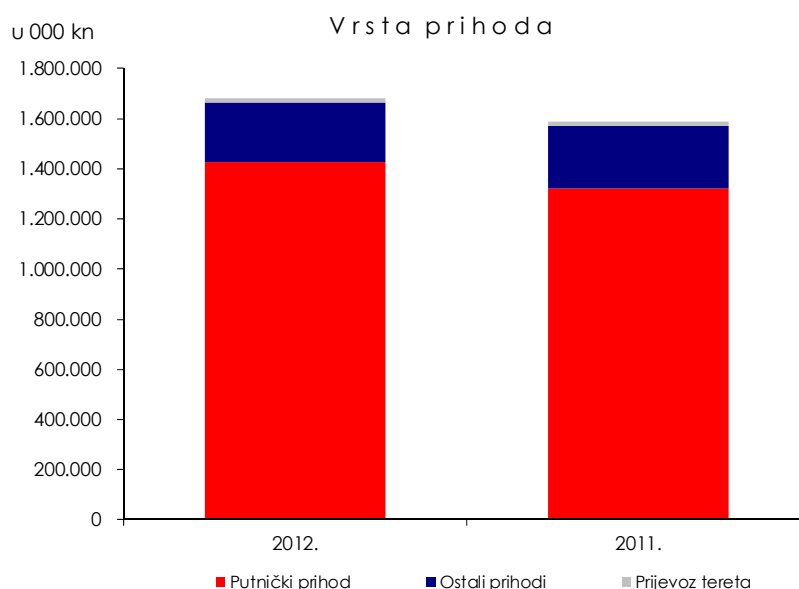

Putnički prihodi bilježe rast od 8% kao rezultat povećanja broja putnika od 4% i rasta putničkog *yielda*.

Udio putničkih prihoda u operativnim prihodima iznosi 85% i u odnosu na udio u prethodnoj godini u porastu je za 2%, što je rezultat porasta broja putnika od 4% u 2012. godini. **Prihodi od prijevoza tereta** veći su za 27%, a time je anuliran veliki pad prihoda od prijevoza tereta zabilježen u 2011. godini (2012/2010 +5%). **Ostali prihodi iz poslovanja** manji su za 8% najvećim dijelom zbog nižih prihoda od PSO naknade za obavljanje domaćeg prometa te nižih prihoda od tehnike.

Struktura operativnih prihoda 2012.

Operativni troškovi veći su za 6% od ostvarenih u prethodnoj godini.

Unutar operativnih troškova rast su ostvarile sve kategorije troškova izuzev amortizacije što je rezultat provedenog usklađenja vrijednosti zrakoplova.

Troškovi letenja viši su 10% prvenstveno zbog rasta troškova goriva, ali i viših troškova najma zrakoplova, primanja te zbog evidentiranih troškova ETS-a⁸ za 2012. godinu.

Troškovi održavanja viši su 7% zbog većih troškova održavanja zrakoplova, potrošnog materijala te porasta troškova osoblja zbog primjene novih stavaka kolektivnog ugovora od 01.10.2011. godine, a koji je potpisan u svibnju 2011. godine.

Troškovi usluga putnicima porasli su 12% uslijed rasta troškova podvorbe i reklamacija zbog porasta broja putnika te porastom troškova osoblja zbog većih troškova kabinskog osoblja zbog primjene novih stavaka kolektivnog ugovora od 01.10.2011. godine, a koji je potpisan u svibnju 2011. godine.

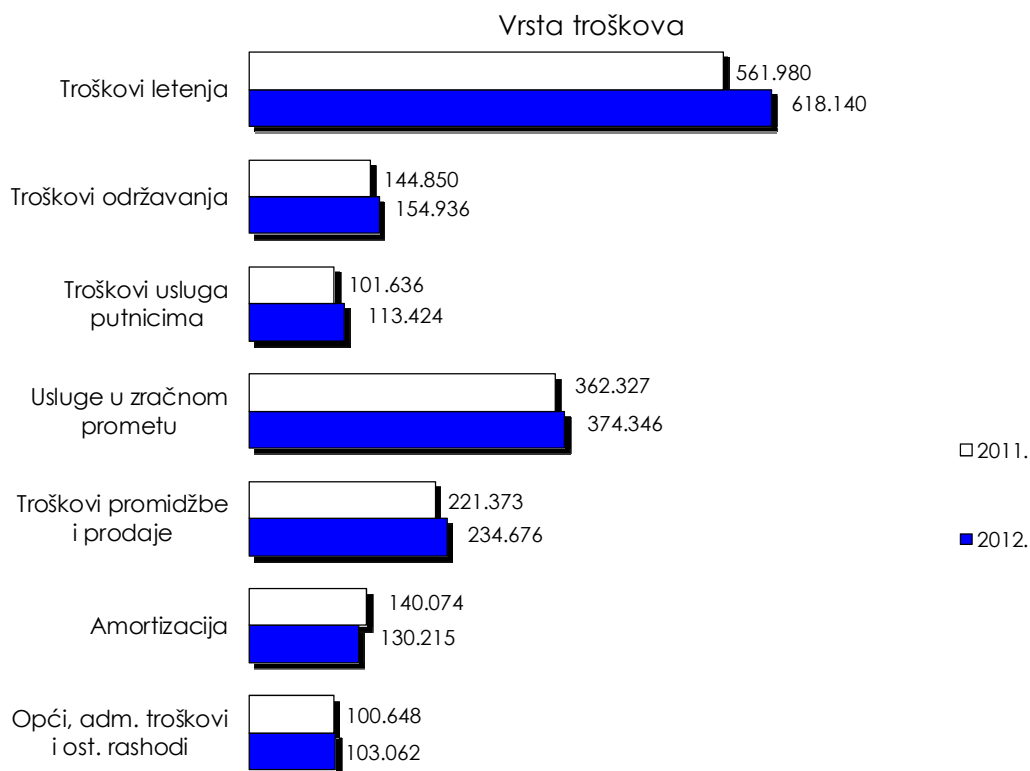
Usluge u zračnom prometu u porastu su 3% zbog većih troškova zračnih luka uslijed porasta varijabilnih troškova po putniku te porasta cijena prihвата i otpreme zbog primjene CPI (Consumer Price Index) u pojedinim državama. Porast rutnih i navigacijskih troškova rezultat je porasta jediničnih troškova preleta iznad pojedinih država te povećanog naleta flote A320 na duže destinacije.

Troškovi promidžbe i prodaje viši su 6% u odnosu na 2011. godinu zbog rasta troškova provizija i rezervacijskog sustava uslijed porasta prodaje i povećanja broja putnika, te radi porasta troškova promocije.

Opći i administrativni troškovi porasli su 2% zbog rasta primanja sukladno odredbama kolektivnog ugovora od 01.10.2011. godine te porasta različitih kategorija ostalih troškova.

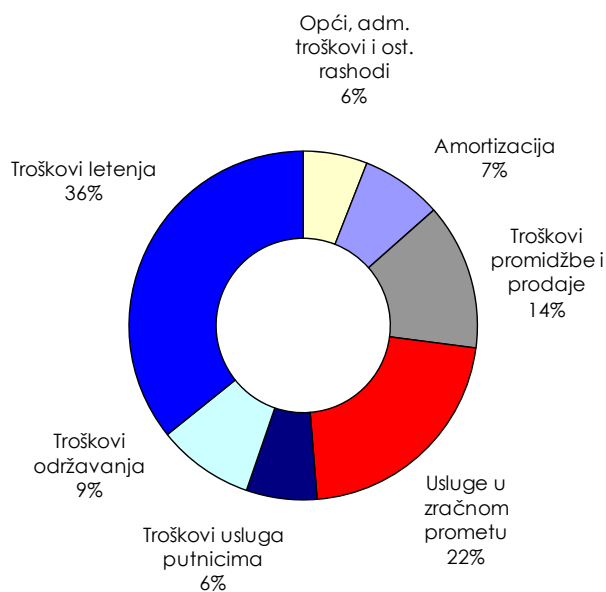
Ostali rashodi viši su zbog višeg iznosa rashoda osnovnih sredstava te većih troškova prethodne godine u odnosu na 2011. godinu.

⁸ ETS - međunarodni sustav za trgovanje emisijama stakleničkih plinova u Europskoj Uniji. U 2008. godini donošena je konačna regulativa o uključivanju u Europsku shemu trgovanja emisijama (EU ETS) svih zrakoplovnih tvrtki koje lete na području Europske unije te svih onih koje lete u zračne luke u Europskoj uniji i iz njih. Nakon opsežnih i kompleksnih priprema za sudjelovanje u razdoblju od 2009.-2011. godine, zrakoplovne tvrtke u 2012. godini počele su plaćati emisije u EU ETS.

Najveći udio u operativnim troškovima ostvaruju troškovi letenja te troškovi usluga u zračnom prometu. Udio troškova letenja u operativnim troškovima u 2011. godini povećao se za 2% zbog rasta troškova goriva u odnosu na prethodnu godinu, a udio troškova usluga u zračnom prometu zadržao se na istoj razini.

Struktura operativnih troškova 2012.

Imovina, financiranje i investicije

Bilanca stanja

(000 kn)	Kraj 2012.	Kraj 2011.	Indeks 2012./2011.	Kraj 2010.	Indeks 2011./2010.
AKTIVA					
Dugotrajna imovina	787.159	1.243.133	63	1.326.911	94
Kratkotrajna imovina	339.037	273.271	124	253.754	108
UKUPNO AKTIVA	1.126.196	1.516.404	74	1.580.665	96
PASIVA					
Kapital i rezerve	143.405	-145.425	-	140.596	-
Rezerviranja	54.847	1.835	-	858	214
Dugoročne obveze	238.345	1.043.043	23	837.562	125
Kratkoročne obveze	689.599	616.950	112	601.649	103
UKUPNO PASIVA	1.126.196	1.516.404	74	1.580.665	96

Napomena: Na bilančnim pozicijama kapitala i rezervi te dugoročnih obveza izvršena je korekcija 2011. godine za iznos od 187,7 mil kn, a s osnove preuzetih obveza od strane Vlade RH vezanih uz podmirenje duga prema sindikatu banaka te obračunatih kamata po istoj osnovi.

Vrijednost dugotrajne imovine na kraju godine manja je 37% u odnosu na prethodnu godinu kao rezultat provedenog usklađenja vrijednosti zrakoplova. Istovremeno kratkotrajna imovina povećana je 24% uslijed porasta potraživanja, zaliha te novčanih sredstava. Ukupna aktiva niža je 26% u odnosu na 2011. godinu.

Kapital i rezerve na kraju godine iznose 143,4 mil kn i rezultat su provedene dokapitalizacije od strane države pretvaranjem duga u kapital te ostvarenog rezultata za 2012. godinu.

Rezerviranja u iznosu od 54,8 mil kn najvećim se dijelom odnose na troškove koji proizlaze iz procesa restrukturiranja (rezerviranja za otpremnine i dokup mirovine 37,2 mil kn, te ostala rezerviranja 3,6 mil kn). Ostatak rezerviranja čine rezerviranja za obračunate kamate po jamstvu RH u vrijednosti 7,3 mil kn, te rezerviranja za sporove i štete u visini od 6,7 mil kn.

Dugoročne obveze smanjene su (77%) kroz smanjenje dugoročnih obveza prema državi pretvaranjem duga prema državi u kapital.

Kratkoročne obveze porasle su 12% zbog porasta kratkoročnih obveza po kreditima i zajmovima te kratkoročnih obveza prema dobavljačima.

Na kraju 2012. godine obveze po kreditima kod domaćih banaka iznose 143,9 mil kn, od čega se 95,1 mil kn odnosi na dugoročne (srednjoročne), a 48,9 mil kn iznose kratkoročni krediti. Ostatak glavnice po dugoročnom kreditu prema stranom sindikatu banaka iznosi 313,4 mln kn.

Investicije u 2012. godini

Investicije	2012.	2011.	2010.
Ulaganja u zrakoplove	55.067.252	26.389.987	46.931.219
Ulaganja u rezervne dijelove, alate i opremu	9.150.369	9.495.456	12.037.197
Građevinski objekti	0	5.500	105.773
Nematerijalna imovina	3.346.970	6.885.960	7.116.641
Ostala oprema	2.881.499	3.488.377	520.805
Ukupno	70.446.090	46.265.280	66.711.635
Maintenance rezerve	1.783.010	22.628.866	2.156.562
Financijska ulaganja u zrakoplove (predisporučno financiranje i depoziti za zrakoplove)	0	0	4.790.018
Ostala financijska ulaganja	0	144.390	147.378

U 2012. godini realizirana su samo **neophodna ulaganja** potrebna radi održavanja sigurnosti operacija.

Ulaganja u zrakoplove ostvarena su u visini od 55,1 mil. kn i odnose se na overhaule motora, dvanaestogodišnji pregled na zrakoplovima 9A-CTK i 9A-CTL, te zamjenu sjedala na zrakoplovima A319.

Pored navedenih investicija, u internoj izvedbi napravljeni su C pregledi na pet zrakoplova flote Q400 (CQC, CQB, CQA, CQF, CQE) te jednom zrakoplovu flote Airbus (CTH).

Ulaganja u rezervne dijelove ostvarena su u visini 9,2 mil. kn.

Ulaganja u nematerijalnu imovinu ostvarene su u visini od 3,3 mil. kn i odnose se na ulaganja u software i ulaganja na tuđoj imovini (građevinski objekti). Ulaganje u **ostalu opremu** realizirano je u visini 2,9 mil. kn.

Maintenance rezerve (ulaganja u buduće radove održavanja zrakoplova i motora) iznose oko 1,8 mil. kn.

Novčani tijek

(u 000 kn)	2012.	2011.	Indeks
Stanje sredstava 1. siječnja	22.142	51.362	43
priljev iz poslovanja	1.593.623	1.440.655	111
priljev od države	84.836	88.200	96
kredit i	22.313	7.450	300
Priljev ukupno	1.700.772	1.536.305	111
obveze iz poslovanja	1.608.931	1.511.131	106
investicije	46.219	38.265	121
kredit i	33.669	16.129	209
Odljev ukupno	1.688.819	1.565.525	108
Neto promjena u razdoblju	11.953	-29.220	-41
Stanje sredstava 31. prosinca	34.096	22.142	154

U 2012. godini razina tijeka novca (priljeva i odljeva) veća je u odnosu na kretanja u prethodnoj godini, a stanje novčanih sredstava na kraju godine ostvareno je na višoj razini.

Veći priljevi iz poslovanja u odnosu na prošlu godinu ostvareni su na temelju povećanja prodaje, a veći odljevi iz poslovanja zbog povećanja obveza prema dobavljačima.

Početkom 2012. godine za financiranje tekućih obveza korištena su sredstva kratkoročnog kredita HPB-a u visini od 7,5 mil. kn koji je u potpunosti otplaćen u lipnju 2012. godine. Kratkoročni kredit PBZ-a u istom iznosu koji je korišten krajem 2011. otplaćen je u srpnju 2012. godine. Krajem 2012. godine korišteni su kratkoročni krediti PBZ-a i HPB-a u ukupnom iznosu od 14,9 mil. kn.

U lipnju i prosincu 2012. godine Vlada Republike Hrvatske, s osnove realiziranih jamstava, financirala je otplate šestomjesečnih rata Bayerische Landesbank kredita za refinanciranje flote. Podmirenje rata kredita od strane države sastavni je dio planiranog financijskog tijeka poslovanja u Sanacijskom programu Croatia Airlines koji je prihvaćen od strane Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, kao temeljni dokument restrukturiranja kompanije.

Osvrt na ostvarenje plana

Prometni pokazatelji u odnosu na planirane

OPIS			Ostvarenje 2012.	Plan 2012.
nalet (km)	DIST	000	17.672	17.243
broj uzlijetanja	FLTS		27.277	27.621
stopa promjene		%	-1,2	
operativno vrijeme	BH		38.859	37.925
stopa promjene		%	2,5	
prevezeni putnici	RPAX	000	1.952	1.959
stopa promjene		%	-0,4	
prevezena roba i pošta	CGO	T	3.567	3.432
stopa promjene		%	3,9	
ostvareni putnički km	RPKM	mln	1.441	1.377
raspoloživa sjedala - km	ASKM	mln	2.086	2.045
putnički faktor popunjenosti	PLF	%	69,1	67,3
ostvareni tonski km	TKM	mln	147	126
raspoloživi tonski km	ATKM	mln	218	229
težinski faktor popunjenosti	WLF	%	67,4	55,3

U 2012. godini nalet flote izražen u BH veći je za 2,5% u odnosu na planirani, a nalet u letovima manji je za 1,2%. Broj prevezenih putnika manji je za 0,4% u odnosu na plan.

Račun dobiti i gubitka

(000 kn)	2012.	PLAN 2012.	Indeks
Putnički promet	1.428.940	1.459.922	98
Prijevoz tereta	20.549	18.236	113
Ostali prihodi	233.559	226.722	103
PRIHODI IZ POSLOVANJA	1.683.048	1.704.880	99
Troškovi letenja	618.140	586.526	105
Održavanje	154.936	146.894	105
Usluge putnicima	113.424	114.290	99
Usluge u zračnom prometu	374.346	370.788	101
Promidžba i prodaja	234.676	230.585	102
Opći i administrativni poslovi	88.381	86.297	102
Amortizacija	130.215	135.398	96
Ostali rashodi	14.681	6.868	214
TROŠKOVI IZ POSLOVANJA	1.728.798	1.677.645	103
DOBIT/GUBITAK IZ POSLOVANJA	-45.750	27.236	-168
Rashodi od kamata	-19.031	-26.348	72
Prihodi od kamata	1.544	406	380
Tečajne razlike (neto)	52	0	
Ostali financijski rashodi	-2.117	-1.010	210
Ostali financijski prihodi	564	180	313
NETO REZULTAT FINANCIRANJA	-18.987	-26.771	71
NETO DOBIT/GUBITAK (bez jednokratnih stavaka)	-64.738	464	-
Rashod od ispravka vrijednosti dugotrajne imovine	-298.934		
Kamate s osnova realiziranih jamstava	-77.808		
Troškovi restrukturiranja	-40.858		
Ukalkulirani troškovi sporova	-5.830		
NETO DOBIT/GUBITAK (s jednokratnim stavkama)	-488.167		

Ostvareni neto gubitak bez izvanrednih stavaka iznosi 64,7 mil. kn.

Važno je naglasiti značajan utjecaj jednokratnih stavaka na rezultat poslovanja koje su vezane uz restrukturiranje kompanije (rashod od ispravka vrijednosti dugotrajne imovine, rashodi od kamata za jamstvo države, troškovi restrukturiranja) te ukalkulirane troškove sporova u ukupnom iznosu od 423,4 milijuna kn čime konačni rezultat za 2012. godinu iznosi 488,2 mil. kn.

Ostvareni prihodi manji su 1% od planom predviđenih kao rezultat nižih putničkih prihoda za 2%.

Ostvareni troškovi veći su 3% pri čemu su sve kategorije troškova izuzev usluga putnicima (-1%) te

amortizacije (-4% kao rezultat provedenog uklađenja vrijednosti zrakoplova) viši od planiranih.

Bilanca stanja

(000 Kn)	Kraj 2012.	Plan I-XII 2012.	Indeks
AKTIVA			
Dugotrajna imovina	787.159	1.186.065	66
Kratkotrajna imovina	339.037	279.390	121
UKUPNO AKTIVA	1.126.196	1.465.455	77
PASIVA			
Kapital i rezerve	143.405	156.150	92
Rezerviranja	54.847	194	-
Dugoročne obveze	238.345	819.482	29
Kratkoročne obveze	689.599	489.629	141
UKUPNO PASIVA	1.126.196	1.465.455	77

Vrijednost imovine, obveza i kapitala na kraju 2012. godine manja je za 23% od planiranih vrijednosti. Dugotrajna imovina manja je za 34% od planirane zbog usklađenja vrijednosti zrakoplova s tržišnom vrijednošću, a kratkotrajna imovina veća je zbog većih potraživanja, zaliha te stanja novca.

Kapital i rezerve na kraju 2012. godine niži su od planiranih za 8%. U 2012. godini provedena je dokapitalizacije od strane države kroz pretvaranje obveza u kapital. Međutim, rezultat poslovanja bio je dodatno opterećen s izvanrednim stavkama (usklađenja zrakoplova, troškovi restrukturiranja poduzeća i troškovi kamata od strane države) koje su negativno utjecale na visinu kapitala.

Visoka razina rezerviranja proizašala je uglavnom iz rezerviranih troškova restrukturiranja, dok je smanjena razina dugoročnih obveza posljedica pretvaranja obveza u kapital kroz provedenu dokapitalizaciju od strane države. Veća razina kratkoročnih obveza rezultat je porasta obveza prema dobavljačima, ostalih kratkoročnih obveza te obveza po kratkoročnim zajmovima.

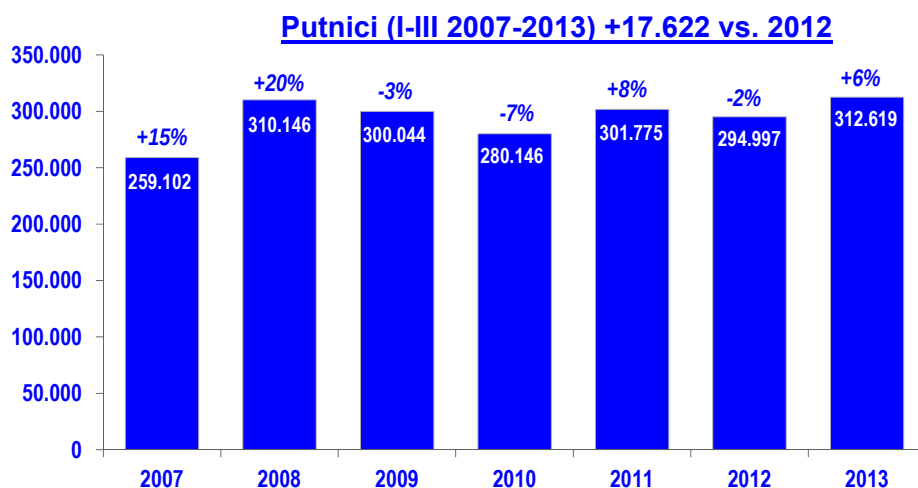
Današnje poslovanje – Prometni učinci I.-III. 2013.

OPIS		I.-III. 2012.	I.-III. 2012.
nalet (km)	DIST 000	3.137	3.123
broj uzlijetanja	FLTS	5.131	5.145
stopa promjene	%	0	-3
operativno vrijeme	BH	7.193	7.079
stopa promjene	%	2	-1
prevezeni putnici	RPAX 000	313	295
stopa promjene	%	6	-2
prevezena roba i pošta	CGO T	800	743
stopa promjene	%	8	-2
ostvareni putnički km	RPKM mln	210	198
raspoloživa sjedala - km	ASKM mln	350	329
putnički faktor popunjenosti	PLF %	60,0	60,2
ostvareni tonski km	TKM mln	22	20
raspoloživi tonski km	ATKM mln	38	35
težinski faktor popunjenosti	WLF %	57,1	58,1

Broj putnika u prvom kvartalu 2012. godine povećao se je za 6% u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Domaći redoviti promet bilježi rast broja putnika za 11% u odnosu na ostvarenje istog razdoblja prošle godine, a međunarodni redoviti putnički promet bilježi rast za 4%. Putnički faktor popunjenosti (PLF) za prvi kvartal 2013. godine na razini je istog razdoblja prošle godine.

Putnički prijevoz Croatia Airlinesa – prevezeni putnici

Predsjednik Uprave
Krešimir Kučko

Član Uprave
Zlatko Širac

CROATIA AIRLINES D.D.

**Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji
za godinu koja je završila 31. prosinca 2012.
zajedno s Izvještajem neovisnog revizora**

Odgovornost za financijske izvještaje	1
Izvještaj neovisnog revizora	2-3
Konsolidirani račun dobiti i gubitka Grupe Croatia Airlines	4
Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Grupe Croatia Airlines	5
Račun dobiti i gubitka društva Croatia Airlines d.d.	6
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti društva Croatia Airlines d.d.	7
Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju Grupe Croatia Airlines	8-9
Izvještaj o financijskom položaju društva Croatia Airlines d.d.	10-11
Konsolidirani izvještaj o promjenama na kapitalu Grupe Croatia Airlines	12
Izvještaj o promjenama na kapitalu društva Croatia Airlines d.d.	13
Konsolidirani izvještaj o novčanim tijekovima Grupe Croatia Airlines	14
Izvještaj o novčanim tijekovima društva Croatia Airlines d.d.	15
Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje	16-69

Uprava društva Croatia Airlines d.d., Buzin, Bani 75/b (dalje u tekstu Društvo) je dužna osigurati da godišnji financijski izvještaji za 2012. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (NN 136/09, 8/10, 18/10, 27/10, 65/10, 120/10, 58/11, 140/11) koje je objavio Odbor za standarde financijskog izvještavanja imenovan od strane Vlade Republike Hrvatske, tako da pružaju istinit i objektivan prikaz financijskog stanja, rezultata poslovanja, promjena kapitala i novčanih tijekova Društva za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava je izradila financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

Pri izradi financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- za odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- za davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- za primjenu važećih standarda financijskog izvještavanja i za objavu i objašnjenje u financijskim izvještajima svakog odstupanja koje je od materijalnog značaja; te
- izradu financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj i rezultate poslovanja Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (NN 136/09, 8/10, 18/10, 27/10, 65/10, 120/10, 58/11, 140/11) koje je objavio Odbor za standarde financijskog izvještavanja. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisano u ime Uprave:

Krešimir Kučko

Predsjednik Uprave

Croatia Airlines d.d.

Bani 75/b, Buzin

10000 Zagreb

Republika Hrvatska

29. ožujka 2013. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Dioničarima društva Croatia Airlines d.d., Buzin

1. Obavili smo reviziju priloženih konsolidiranih i pojedinačnih financijskih izvještaja društva Croatia Airlines d.d., Buzin, Bani 75/b, (dalje u tekstu „Društvo“) i njegovih ovisnih društava (dalje u tekstu „Grupa“) za godinu koja je završila 31. prosinca 2012., koji se sastoje od konsolidirane i pojedinačne Bilance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2012., konsolidiranog i pojedinačnog Računa dobiti i gubitka/Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidiranog i pojedinačnog Izvještaja o promjenama kapitala i konsolidiranog i pojedinačnog Izvještaja o novčanom tijeku za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Odgovornost Uprave Društva

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih konsolidiranih i pojedinačnih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim konsolidiranim i pojedinačnim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevare ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

4. Prema našem mišljenju, priloženi konsolidirani i pojedinačni financijski izvještaji, u svim materijalno značajnim aspektima, istinito i fer prikazuju financijski položaj društva Croatia Airlines d.d. i grupe Croatia Airlines na 31. prosinca 2012., te rezultate poslovanja i novčane tokove Društva i Grupe za 2012. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj.

Posebni naglasak

5. Posebnu pozornost skrećemo na bilješku 3.u. uz financijske izvještaje u kojima je opisan financijski položaj Društva i mogući učinak istog na vremensku neograničenost poslovanja. Društvo se nalazi u postupku restrukturiranja kojeg je odobrio Nadzorni odbor. Kako se plan restrukturiranja i njegov učinak na tržišno nadmetanje nalaze u procesu sagledavanja od strane nadležnih državnih tijela, postoji mogućnost da će plan restrukturiranja imati učinak na već započete ugovorne odnose. Stoga na dan objave ovog Izvješća nismo bili u mogućnosti sagledati učinke takvih izmjena na poslovanje, financijske izvještaje, kao i na realizaciju postojećih ugovora o nabavi zrakoplova, odnosno priznate povezane imovine Društva prikazane u bilješci 16. uz financijske izvještaje.

Ostali zakonski ili regulatorni zahtjevi

6. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva i Grupe za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10) ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva i Grupe istovjetne su informacijama iznijetim u konsolidiranim i pojedinačnim financijskim izvještajima Društva i Grupe prikazanih na stranicama 4 do 69 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 29. ožujak 2013. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

BDO Croatia d.o.o.
za pružanje revizorskih, konzalting
i računovodstvenih usluga
Zagreb, J.F. Kennedy 6/b

Ines Rožić, ovlaštenu revizor

Jeni Krstićević, predsjednica Uprave

Konsolidirani račun dobiti i gubitka Grupe Croatia Airlines

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012.

	Bilješka	2012.		2011.	
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
				prepravljeno	
POSLOVNI PRIHODI					
Putnički promet	4	1.428.940	190.070	1.319.171	177.449
Prijevoz tereta		20.549	2.733	16.132	2.170
Ostali prihodi od prodaje	5	97.393	12.955	104.572	14.067
Ukupni poslovni prihodi		1.546.882	205.758	1.439.875	193.686
Ostali prihodi	6	143.208	19.049	155.328	20.894
TROŠKOVI					
Troškovi letenja		(618.140)	(82.222)	(561.980)	(75.595)
Održavanje		(154.936)	(20.609)	(144.850)	(19.485)
Usluge putnicima		(113.424)	(15.087)	(101.636)	(13.672)
Usluge u zračnom prometu		(374.346)	(49.794)	(362.327)	(48.739)
Promocija i prodaja		(231.392)	(30.779)	(217.502)	(29.257)
Opći i administrativni troškovi		(104.236)	(13.865)	(90.330)	(12.151)
Amortizacija	11,12	(130.346)	(17.338)	(140.226)	(18.862)
Ostali troškovi poslovanja		(21.651)	(2.878)	(20.183)	(2.715)
Ukupni troškovi		(1.748.471)	(232.572)	(1.639.034)	(220.476)
Gubitak iz redovnog poslovanja		(58.381)	(7.765)	(43.831)	(5.896)
FINANCIJSKI PRIHODI/RASHODI					
Financijski prihodi	8	92.544	12.310	164.189	22.086
Financijski rashodi	9	(182.027)	(24.213)	(233.211)	(31.370)
Neto financijski rashodi		(89.483)	(11.903)	(69.022)	(9.284)
Ispravak vrijednosti dugotrajne imovine	12	(298.934)	(39.763)	-	-
Troškovi restrukturiranja		(40.858)	(5.435)	-	-
Gubitak prije oporezivanja		(487.656)	(64.866)	(112.853)	(15.180)
Porez na dobit	10	(188)	(25)	(274)	(37)
Neto gubitak tekuće godine		(487.844)	(64.891)	(113.127)	(15.217)
Osnovni i razrijeđeni gubitak po dionici u HRK/EUR	25	(52,53)	(6,99)	(22,74)	(3,06)

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Grupe Croatia Airlines
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012.

	2012.		2011.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
			prepravljeno	
Neto gubitak tekuće godine	(487.844)	(64.891)	(113.127)	(15.217)
Odgođene tečajne razlike	2.884	385	(9.992)	(1.321)
Kumulativne tečajne razlike	-	(4)	-	(152)
Ukupno ostali sveobuhvatni (gubitak)/dobit	2.884	381	(9.992)	(1.473)
UKUPNI SVEOBUH VATNI GUBITAK ZA GODINU	(484.960)	(64.510)	(123.119)	(16.690)

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Račun dobiti i gubitka društva Croatia Airlines d.d.

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012.

	Bilješka	2012. tisuće kuna	2012. tisuće eura	2011. tisuće kuna	2011. tisuće eura
				prepravljeno	
POSLOVNI PRIHODI					
Putnički promet	4	1.428.940	190.070	1.319.171	177.449
Prijevoz tereta		20.549	2.733	16.132	2.170
Ostali prihodi od prodaje	5	87.157	11.593	93.790	12.616
Ukupni poslovni prihodi		1.536.646	204.396	1.429.093	192.235
Ostali prihodi	6	143.119	19.037	155.278	20.887
TROŠKOVI					
Troškovi letenja		(618.140)	(82.222)	(561.980)	(75.595)
Održavanje		(154.936)	(20.609)	(144.850)	(19.485)
Usluge putnicima		(113.424)	(15.087)	(101.636)	(13.672)
Usluge u zračnom prometu		(374.346)	(49.794)	(362.327)	(48.739)
Promocija i prodaja		(231.392)	(30.779)	(217.502)	(29.257)
Opći i administrativni troškovi		(101.486)	(13.497)	(86.908)	(11.690)
Amortizacija	11,12	(130.215)	(17.321)	(140.074)	(18.842)
Ostali troškovi poslovanja		(14.681)	(1.953)	(13.739)	(1.848)
Ukupni troškovi poslovanja		(1.738.620)	(231.262)	(1.629.016)	(219.128)
Gubitak iz redovnog poslovanja		(58.855)	(7.829)	(44.645)	(6.006)
FINANCIJSKI PRIHODI/RASHODI					
Financijski prihodi	8	92.421	12.294	163.701	22.021
Financijski rashodi	9	(181.941)	(24.201)	(233.129)	(31.360)
Neto financijski rashodi		(89.520)	(11.907)	(69.428)	(9.339)
Ispravak vrijednosti dugotrajne imovine	12	(298.934)	(39.763)	-	-
Troškovi restrukturiranja		(40.858)	(5.435)	-	-
Gubitak prije oporezivanja		(488.167)	(64.934)	(114.073)	(15.345)
Porez na dobit	10	-	-	-	-
Neto gubitak tekuće godine		(488.167)	(64.934)	(114.073)	(15.345)
Osnovni i razrijeđeni gubitak po dionici u HRK/EUR					
		(52,57)	(6,99)	(22,93)	(3,08)

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti društva Croatia Airlines d.d.

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012.

	2012.		2011.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
	<u>prepravljeno</u>			
Neto gubitak tekuće godine	(488.167)	(64.934)	(114.073)	(15.345)
Odgođene tečajne razlike	2.884	388	(9.992)	(1.321)
Tečajne razlike	-	-	-	(158)
Ukupno ostali sveobuhvatni (gubitak)/dobit	2.884	388	(9.992)	(1.479)
UKUPNI SVEOBUH VATNI GUBITAK ZA GODINU	(485.283)	(64.546)	(124.065)	(16.824)

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju Grupe Croatia Airlines

Na dan 31. prosinca 2012.

	Bilješka	2012. tisuće kuna	2012. tisuće eura	2011. tisuće kuna prepravljeno	2011. tisuće eura
IMOVINA					
Dugotrajna imovina					
Nematerijalna imovina	11	16.585	2.198	20.228	2.687
Nekretnine, postrojenja i oprema	12	687.082	91.057	1.127.317	149.701
Ulaganja u pridruženo društvo	13	4.919	678	5.050	695
Dani depoziti	14	6.481	858	6.972	926
Ulaganja raspoloživa za prodaju	15	1.703	229	1.703	229
Dugoročna potraživanja	16	71.282	9.446	82.823	10.998
		788.052	104.466	1.244.093	165.236
Kratkotrajna imovina					
Zalihe	17	49.142	6.513	43.832	5.820
Ostala financijska imovina	18	3.517	466	3.705	493
Potraživanja od kupaca	19	90.971	12.056	88.860	11.801
Ostala potraživanja	20	117.125	15.522	83.795	11.128
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	22	47.207	6.256	33.599	4.462
Novac i novčani ekvivalenti	21	37.115	4.920	25.356	3.367
		345.077	45.733	279.147	37.071
UKUPNA IMOVINA		1.133.129	150.199	1.523.240	202.307
GLAVNICA I OBVEZE					
Glavnica i rezerve					
Dionička glavnica	23	1.852.213	245.501	989.986	131.150
Kapitalne rezerve	24	2.700	373	90.454	11.830
Preneseni gubici i ostale rezerve	24	(1.220.081)	(161.475)	(1.108.914)	(146.522)
Neto gubitak tekuće godine		(487.844)	(64.891)	(113.127)	(15.217)
		146.988	19.508	(141.601)	(18.759)
Rezerviranja	28	54.847	7.269	1.834	245
Dugoročne obveze					
Obveze po dugoročnim kreditima	26	238.209	31.569	407.685	54.139
Obveze po dugoročnim najmovima	27	53	7	70	10
Dugoročne obveze prema državi	29	-	-	635.243	84.339
		238.262	31.576	1.042.998	138.488
Kratkoročne obveze					
Kratkoročni krediti		49.854	6.606	41.598	5.523
Kratkoročni dio dugoročnih kredita	26	170.299	22.569	166.944	22.169
Kratkoročni dio financijskih najмова	27	18	2	17	2
Obveze prema dobavljačima	30	284.830	37.748	233.805	31.048
Ostale kratkoročne obveze	31	165.036	21.872	170.883	22.694
Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja	32	22.995	3.049	6.762	897
		693.032	91.846	620.009	82.333
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		1.133.129	150.199	1.523.240	202.307

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju Grupe Croatia Airlines

Na dan 31. prosinca 2012.

		Croatia Airlines Grupa	
	Bilješka	2010.	
		u tis. kn	u tis. eura
		prepravljen	
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina		17.181	2.326
Nekretnine, postrojenja i oprema		1.230.962	166.680
Ulaganja u pridruženo društvo		4.744	639
Dani depoziti		7.557	1.023
Ulaganja raspoloživa za prodaju		1.703	229
Dugoročna potraživanja		65.300	8.842
		1.327.447	179.739
Kratkotrajna imovina			
Zalihe		38.122	5.162
Ostala financijska imovina		2.062	279
Potraživanja od kupaca		74.649	10.108
Ostala potraživanja		53.557	7.252
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja		37.007	5.011
Novac i novčani ekvivalenti		53.473	7.241
		258.870	35.053
UKUPNA IMOVINA		1.586.317	214.792
GLAVNICA I OBVEZE			
Glavnica i rezerve			
Dionička glavnica		989.985	131.150
Kapitalne rezerve		103.203	13.523
Preneseni gubici i ostale rezerve	24	(942.485)	(123.577)
Neto gubitak tekuće godine		(156.236)	(21.445)
		(5.533)	(349)
Dugoročne obveze			
Obveze po dugoročnim kreditima		563.546	76.308
Obveze po dugoročnim najmovima		-	-
Dugoročna rezerviranja		858	116
Dugoročne obveze prema državi	24	423.222	56.901
		987.626	133.325
Kratkoročne obveze			
Kratkoročni krediti		33.294	4.508
Kratkoročni dio dugoročnih kredita		160.769	21.769
Kratkoročni dio financijskih najmov		-	-
Obveze prema dobavljačima		221.632	30.010
Ostale kratkoročne obveze		176.620	23.916
Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja		11.909	1.613
		604.224	81.816
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		1.586.317	214.792

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja

Izveštaj o financijskom položaju društva Croatia Airlines d.d.

Na dan 31. prosinca 2012.

	Bilješka	2012.		2011.	
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
				prepravljeno	
IMOVINA					
Dugotrajna imovina					
Nematerijalna imovina	11	15.772	2.090	19.483	2.587
Nekretnine, postrojenja i oprema	12	686.853	91.027	1.127.082	149.670
Ulaganja u ovisna i pridruženo društvo	13	5.110	682	5.110	682
Dani depoziti	14	6.441	853	6.934	921
Ulaganja raspoloživa za prodaju	15	1.703	229	1.703	229
Dugoročna potraživanja	16	71.282	9.446	82.823	10.998
		787.161	104.327	1.243.135	165.087
Kratkotrajna imovina					
Zalihe	17	49.071	6.504	43.832	5.820
Ostala financijska imovina	18	3.374	447	3.626	482
Potraživanja od kupaca	19	87.970	11.659	86.348	11.467
Ostala potraživanja	20	117.360	15.554	83.778	11.125
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	22	47.164	6.250	33.542	4.454
Novac i novčani ekvivalenti	21	34.096	4.519	22.143	2.940
		339.035	44.933	273.269	36.288
UKUPNA IMOVINA		1.126.196	149.260	1.516.404	201.375
GLAVNICA I OBVEZE					
Glavnica i rezerve					
Dionička glavnica	23	1.852.203	245.501	989.975	131.150
Rezerve	24	899	130	89.015	11.634
Preneseni gubici i ostale rezerve	24	(1.221.530)	(161.684)	(1.110.341)	(146.727)
Neto gubitak dobit tekuće godine		(488.167)	(64.934)	(114.073)	(15.345)
		143.405	19.013	(145.424)	(19.288)
Rezerviranja	28	54.847	7.269	1.834	244
Dugoročne obveze					
Obveze po dugoročnim kreditima	26	238.209	31.569	407.685	54.139
Obveze po dugoročnim najmovima	27	53	7	70	10
Dugoročne obveze prema državi	29	-	-	635.243	84.340
		238.262	31.576	1.042.998	138.489
Kratkoročne obveze					
Kratkoročni krediti		48.855	6.475	41.557	5.518
Kratkoročni dio dugoročnih kredita	26	170.299	22.569	166.944	22.169
Kratkoročni dio financijskih najmovi	27	18	2	17	2
Obveze prema dobavljačima	30	283.321	37.548	231.914	30.795
Ostale kratkoročne obveze	31	164.704	21.828	170.423	22.632
Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja	32	22.485	2.980	6.141	814
		689.682	91.402	616.996	81.930
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		1.126.196	149.260	1.516.404	201.375

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja

Izveštaj o financijskom položaju društva Croatia Airlines d.d.

Na dan 31. prosinca 2012.

		Croatia Airlines d.d.	
Bilješka		2010.	
		tisuće kuna	tisuće eura
		prepravljeno	
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
	Nematerijalna imovina	16.640	2.253
	Nekretnine, postrojenja i oprema	1.230.640	166.637
	Ulaganja u pridruženo društvo	5.110	682
	Dani depoziti	7.518	1.018
	Ulaganja raspoloživa za prodaju	1.703	229
	Dugoročna potraživanja	65.300	8.842
		1.326.911	179.661
Kratkotrajna imovina			
	Zalihe	38.122	5.162
	Ostala financijska imovina	2.062	279
	Potraživanja od kupaca	71.727	9.712
	Ostala potraživanja	53.540	7.250
	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	36.941	5.002
	Novac i novčani ekvivalenti	51.362	6.955
		253.754	34.360
	UKUPNA IMOVINA	1.580.665	214.021
GLAVNICA I OBVEZE			
Glavnica i rezerve			
	Dionička glavnica	989.975	131.150
	Kapitalne rezerve	101.764	13.328
	Preneseni gubici i ostale rezerve	(943.795)	(123.761)
24	Neto gubitak tekuće godine	(156.554)	(21.488)
		(8.610)	(771)
Dugoročne obveze			
	Obveze po dugoročnim kreditima	563.546	76.308
	Obveze po dugoročnim najmovima	-	-
	Dugoročna rezerviranja	858	116
24	Dugoročne obveze prema državi	423.222	56.901
		987.626	133.325
Kratkoročne obveze			
	Kratkoročni krediti	33.294	4.508
	Kratkoročni dio dugoročnih kredita	160.769	21.769
	Kratkoročni dio financijskih najmov	-	-
	Obveze prema dobavljačima	219.919	29.779
	Ostale kratkoročne obveze	176.211	23.860
	Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja	11.456	1.551
		601.649	81.467
	UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE	1.580.665	214.021

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja

Konsolidirani izvještaj o promjenama na kapitalu Grupe Croatia Airlines

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012.

	Dionička glavnica		Kapitalne rezerve		Kumulativne tečajne razlike	Zaštitna rezerva		Preneseni gubici		Rezultat tekuće godine		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Stanje 1. siječnja 2011. godine	989.986	131.150	103.202	13.523	2.865	(2.311)	(313)	(940.173)	(126.129)	(156.236)	(21.445)	(5.532)	(349)
Prijenos (sa)/na	-	-	-	-	-	-	-	(156.438)	(21.472)	156.236	21.445	(202)	(27)
Tečajne razlike	-	-	-	-	(152)	(9.992)	(1.321)	-	-	-	-	(9.992)	(1.473)
Revalorizacija zrakoplova (bilješka 3)	-	-	(12.748)	(1.693)	-	-	-	-	-	-	-	(12.748)	(1.693)
Neto gubitak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(113.127)	(15.217)	(113.127)	(15.217)
Stanje 1. siječnja 2012. godine	989.986	131.150	90.454	11.830	2.713	(12.303)	(1.634)	(1.096.611)	(147.601)	(113.127)	(15.217)	(141.601)	(18.759)
Prijenos (sa)/na			362	48	-	-	-	(114.053)	(15.345)	113.127	15.217	(564)	(80)
Tečajne razlike	-	-	-	173	7	2.886	385	-	-	-	-	2.886	565
Korekcija rezultata prethodnih godina	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Revalorizacija zrakoplova (bilješka 3)	-	-	(88.116)	(11.678)	-	-	-	-	-	-	-	(88.116)	(11.678)
Povećanje upisanog kapitala	862.227	114.351	-	-	-	-	-	-	-	-	-	862.227	114.351
Neto gubitak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(487.844)	(64.891)	(487.844)	(64.891)
Stanje 31. prosinca 2012. godine	1.852.213	245.501	2.700	373	2.720	(9.417)	(1.249)	(1.210.664)	(162.946)	(487.844)	(64.891)	146.988	19.508

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja

Izveštaj o promjenama na kapitalu društva Croatia Airlines d.d.

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012.

	Dionička glavnica		Kapitalne rezerve		Kumulativne tečajne razlike	Zaštitna rezerva		Preneseni gubici		Rezultat tekuće godine		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Stanje 1. siječnja 2011. godine	989.975	131.150	101.763	13.327	2.876	(2.311)	(313)	(941.484)	(126.323)	(156.554)	(21.488)	(8.611)	(771)
Prijenos (sa)/na	-	-	-	-	-	-	-	(156.554)	(21.488)	156.554	21.488	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-	(158)	(9.992)	(1.321)	-	-	-	-	(9.992)	(1.479)
Revalorizacija zrakoplova (bilješka 3)	-	-	(12.748)	(1.693)	-	-	-	-	-	-	-	(12.748)	(1.693)
Neto gubitak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(114.073)	(15.345)	(114.073)	(15.345)
Stanje 1. siječnja 2012. godine	989.975	131.150	89.015	11.634	2.718	(12.303)	(1.634)	(1.098.038)	(147.811)	(114.073)	(15.345)	(145.424)	(19.288)
Prijenos (sa)/na	-	-	-	-	-	-	-	(114.073)	(15.345)	114.073	15.345	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	174	-	2.884	388	-	-	-	-	2.884	562
Korekcija rezultata prethodnih godina	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Revalorizacija zrakoplova (bilješka 3)	-	-	(88.116)	(11.678)	-	-	-	-	-	-	-	(88.116)	(11.678)
Povećanje upisanog kapitala	862.228	114.351	-	-	-	-	-	-	-	-	-	862.228	114.351
Neto gubitak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(488.167)	(64.934)	(488.167)	(64.934)
Stanje 31. prosinca 2012. godine	1.852.203	245.501	899	130	2.718	(9.419)	(1.246)	(1.212.111)	(163.156)	(488.167)	(64.934)	143.405	19.013

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja

Konsolidirani izvještaj o novčanim tijekovima Grupe Croatia Airlines
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012.

	2012.		2011.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
			prepravljeno	
Redovne aktivnosti				
Neto gubitak tekuće godine	(487.844)	(64.890)	(113.127)	(15.217)
<i>Usklađena za:</i>				
Amortizaciju dugotrajne materijalne imovine	123.366	16.410	136.146	18.313
Amortizaciju dugotrajne nematerijalne imovine	6.980	928	4.080	549
Neto sadašnja vrijednost rashodovane i prodane dugotrajne imovine i umanjenje vrijednosti imovine	380.335	50.406	4.895	650
Tečajne razlike, neto	1.266	423	13.588	2.691
(Smanjenje) / povećanje odgođenih pozitivnih tečajnih razlika	2.884	385	(9.992)	(1.321)
Smanjenje / (povećanje) dugoročnih potraživanja	12.032	1.619	(16.939)	(2.059)
(Povećanje) potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja	(35.441)	(4.651)	(44.448)	(5.568)
(Povećanje) / smanjenje plaćenih troškova budućih razdoblja i nedospjele naplate prihoda	(13.608)	(1.792)	3.410	552
Povećanje zaliha	(5.311)	(692)	(5.710)	(659)
Povećanje obveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obveza	45.178	5.879	6.476	(180)
Povećanje rezerviranja	53.013	7.025	977	127
Povećanje / (Smanjenje) odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja	16.234	2.150	(5.148)	(715)
Dobit od ukidanja revalorizacijskih rezervi	(88.116)	(11.678)	(12.748)	(1.693)
NETO NOVAC (KORIŠTEN) / OSTVAREN U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA	10.968	1.521	(38.540)	(4.530)
Investicijske aktivnosti				
Povećanje ulaganja u ovisna društva	132	17	(306)	(56)
Novčani izdaci za nabavu nematerijalne imovine	(3.045)	(404)	(7.127)	(946)
Novčani izdaci za nabavu materijalne imovine	(63.999)	(8.482)	(38.087)	(5.058)
Primici od prodaje imovine	243	32	692	92
NETO NOVAC (KORIŠTEN U) INVESTICIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(66.669)	(8.837)	(44.828)	(5.968)
Financijske aktivnosti				
Povećanje dioničke glavnice	862.227	114.351	-	-
Ostale promjene na kapitalu	(565)	(79)	(202)	(27)
Smanjenje/ (povećanje) kratkoročne financijske imovine	188	26	(1.643)	(213)
Novčani primici po odobrenim kratkoročnim zajmovima i kreditima	24.006	3.181	8.551	1.136
Novčani izdaci za otplatu kratkoročnih zajmova i kredita	(15.818)	(2.096)	(450)	(60)
Novčani primici po odobrenim dugoročnim zajmovima i kreditima	-	-	102	14
Novčani izdaci za otplatu kratkoročnog dijela obveza iz dugoročnih financijskih zajmova i kredita	(167.335)	(22.176)	(163.129)	(21.663)
(Izdaci) / primici s osnove državnih jamstava	(635.243)	(84.339)	212.022	27.438
NETO NOVAC OSTVAREN / (KORIŠTEN) U FINANCIJSKIM AKTIVNOSTIMA	67.460	8.868	55.251	6.625
POVEĆANJE / (SMANJENJE) NOVCA I NOVČANIH EKIVALENATA	11.759	1.552	(28.117)	(3.873)
NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI NA POČETKU GODINE	25.356	3.367	53.473	7.240
NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI NA KRAJU GODINE	37.115	4.919	25.356	3.367

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Izveštaj o novčanim tijekovima društva Croatia Airlines d.d.

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012.

	2012.		2011.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
	prepravljeno			
Redovne aktivnosti				
Neto gubitak tekuće godine	(488.167)	(64.934)	(114.073)	(15.345)
Usklađena za:				
Amortizaciju dugotrajne materijalne imovine	123.292	16.400	136.029	18.298
Amortizaciju dugotrajne nematerijalne imovine	6.923	921	4.044	544
Neto sadašnja vrijednost rashodovane i prodane dugotrajne imovine i umanjenje vrijednosti imovine	380.335	50.406	4.895	650
Tečajne razlike, neto	1.266	421	13.590	2.685
(Smanjenje) / povećanje odgođenih tečajnih razlika	2.884	388	(9.992)	(1.321)
Smanjenje / (povećanje) dugoročnih potraživanja	12.032	1.619	(16.939)	(2.059)
(Povećanje) potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja	(35.202)	(4.620)	(44.860)	(5.630)
(Povećanje) / smanjenje plaćenih troškova budućih razdoblja i nedospjele naplate prihoda	(13.623)	(1.796)	3.398	548
Smanjenje / (povećanje) zaliha	(5.239)	(683)	(5.710)	(659)
Povećanje obveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obveza	45.687	5.947	6.208	(210)
Povećanje rezerviranja	53.013	7.025	976	127
Povećanje / (smanjenje) odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja	16.346	2.165	(5.318)	(736)
Dobit od ukidanja revalorizacijskih rezervi	(88.116)	(11.678)	(12.748)	(1.693)
NETO NOVAC (KORIŠTEN) / OSTVAREN U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA	11.431	1.581	(40.500)	(4.801)
Investicijske aktivnosti				
Novčani izdaci za nabavu nematerijalne imovine	(2.922)	(387)	(6.886)	(914)
Novčani izdaci za nabavu materijalne imovine	(63.931)	(8.474)	(38.058)	(5.055)
Primici od prodaje imovine	243	33	692	92
NETO NOVAC (KORIŠTEN U) INVESTICIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(66.610)	(8.828)	(44.252)	(5.877)
Financijske aktivnosti				
Povećanje dioničke glavnice	862.228	114.351	-	-
Ostale promjene na kapitalu	-	-	-	-
Izdaci / (primici) od kratkoročne financijske imovine	252	34	(1.564)	(202)
Novčani primici po odobrenim kratkoročnim zajmovima i kreditima	23.006	3.049	8.101	1.076
Novčani izdaci za otplatu kratkoročnih zajmova i kredita	(15.776)	(2.091)	(492)	(65)
Novčani primici po odobrenim dugoročnim zajmovima i kreditima	-	-	102	14
Novčani izdaci za otplatu kratkoročnog dijela obveza iz dugoročnih financijskih zajmova i kredita	(167.335)	(22.176)	(162.636)	(21.597)
(Izdaci) / primici s osnove državnih jamstava	(635.243)	(84.341)	212.022	27.438
NETO NOVAC OSTVAREN / (KORIŠTEN) U FINANCIJSKIM AKTIVNOSTIMA	67.132	8.826	55.533	6.663
SMANJENJE NOVCA I NOVČANIH EKIVALENATA	11.953	1.579	(29.219)	(4.015)
NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI NA POČETKU GODINE	22.143	2.940	51.362	6.955
NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI NA KRAJU GODINE	34.096	4.519	22.143	2.940

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

1. OPĆI PODACI

Osnovne djelatnosti Croatia Airlinesa d.d., Zagreb („Društvo“) obuhvaćaju pružanje usluga prijevoza putnika, pošte i robe u domaćem i međunarodnom zračnom prometu. Društvo je osnovano 7. kolovoza 1989. godine kao dioničko društvo pod nazivom Zagreb Airlines d.d., a od 23. srpnja 1990. mijenja naziv u Croatia Airlines d.d. Sjedište Društva je u Zagrebu, Bani 75/b, Buzin.

Ovisna društva su Obzor putovanja d.o.o. (u 100%-tnom vlasništvu) i Amadeus Croatia d.d. (u 95%-tnom vlasništvu), dok je Pleso prijevoz d.o.o., Zagreb povezano društvo (u 50%-tnom vlasništvu).

Amadeus Croatia d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Trg kralja Tomislava 9, osnovan je 19. listopada 1993. godine. Osnovna djelatnost Društva je organizacija svih aktivnosti i pružanje tehničke potpore vezano uz korištenje rezervacijskog sustava Amadeus na području Hrvatske te Bosne i Hercegovine. Amadeus je globalni rezervacijski sustav putem kojeg se diljem svijeta obavlja distribucija i rezervacija prijevoznih i smještajnih kapaciteta, i to preko putničkih agencija i prodajnih mjesta samih aviokompanija.

Obzor putovanja d.o.o. je turistička agencija osnovana 28. listopada 1993. godine s registriranim sjedištem u Zagrebu, Marina Držića bb i poslovnom adresom u Teslovoj 5. Osnovna djelatnost ove tvrtke je organizacija individualnih ili grupnih putovanja za sva odredišta Croatia Airlinesa d.d..

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012.

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Skupština dioničara društva Croatia Airlines d.d.

Agencija za upravljanje državnom imovinom (AUDIO) za Republiku Hrvatsku	97,98 %
Agencija za upravljanje državnom imovinom (AUDIO) za Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	1,15 %
Ostali	0,87 %
Ukupno	100,00 %

Nadzorni odbor društva Croatia Airlines d.d.

Članovi NO od 13. srpnja 2012.

Siniša Petrović	Predsjednik
Darko Prebežac	Zamjenik predsjednika
Stanislav Pavlin	Član
Tihomir Domazet	Član
Izidor Alfirević	Član
Goran Becker	Član
Berislav Matijević	Član
Marija Čačić	Član
Božo Jusup	Član
Tonči Peović	Član
Ratimir Andrijanić	Član
Josip Horvat	Član
Ines Baniček-Vuk	Član

Članovi NO do 12. srpnja 2012.

Zoran Šangut	Predsjednik
Niko Raič	Zamjenik predsjednika
Josip Horvat	Član
Ratimir Andrijanić	Član
Marija Čačić	Član
Božo Josup	Član
Tonči Peović	Član
Ines Baniček-Vuk	Član
Ivica Poljičak	Član
Mislav Grgić	Član
Krste Čveljo	Član
Gordana Tomičić	Član
Željko Simeonov	Član

Uprava društva Croatia Airlines d.d.

Krešimir Kučko	Predsjednik Uprave (od 1. rujna 2012.)
Srećko Šimunović	Glavni direktor (do 31. kolovoza 2012.)

Uprava ovisnih društava

Eugen Šunde	Direktor Amadeusa Croatia d.d.
Jadranka Skelin-Hrvoj	Direktorica Obzor putovanja d.o.o.

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA

Financijski izvještaji sastavljeni su sukladno s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI"), koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde. Pripremljeni su po načelu povijesnog troška, osim financijskih instrumenata i aviona koji su iskazana po fer vrijednosti u skladu s MRS-om 39 "Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje". Financijski izvještaji prezentirani su u hrvatskim kunama i eurima, zaokruženo na najbližu tisućicu.

Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane, osim tamo gdje je drugačije navedeno. Financijski izvještaji su sastavljeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno MSFI-jevima zahtijeva od Uprave da daje procjene i izvodi pretpostavke koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza te objavu nepredviđene imovine i nepredviđenih obveza na datum financijskih izvještaja, kao i na iskazane prihode i rashode tijekom izvještajnog razdoblja. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum sastavljanja financijskih izvještaja, te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

Priloženi financijski izvještaji sastavljeni su na temelju računovodstvenih evidencija Društva i uključuju usklađenja i reklasifikacije koje su potrebne u svrhu istinitog i objektivnog prikaza u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem razdoblju

Sljedeće izmjene i dopune postojećih standarda koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (izvorno IASB) te tumačenja koje je izdao Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (izvorno IFRIC) su na snazi u tekućem razdoblju:

Standardi i tumačenja koji utječu na financijsko izvještavanje

- Izmjene i dopune MSFI 7 „Financijski instrumenti: objavljivanje“ – prijenos financijske imovine
- Izmjene i dopune MRS-a 12 „Porezi na dobit“ – odgođeni porezi: povrat imovine kod odgođenih poreza

Standardi i tumačenja koji ne utječu na financijsko izvještavanje

- Izmjene i dopune MSFI 1 „Prva primjena MSFI-jeva“ – ozbiljna hiperinflacija i ukidanje utvrđenih datuma kod subjekata koji prvi put primjenjuju MSFI-jeve

Izdani i još neusvojeni standardi i tumačenja

Na datum odobrenja financijskih izvještaja bili su objavljeni sljedeći standardi, prerade i tumačenja koji još nisu na snazi:

- MSFI 9 "Financijski instrumenti" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2015.)

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (nastavak)

- MSFI 10 „Konsolidirani financijski izvještaji” , objavljen u svibnju 2011. godine i dopunjen 2012. godine, zamjenjuje prethodnu verziju MRS 27 (2008. godina) „Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji” (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- MSFI 11 „Zajednički poslovi”, objavljen u svibnju 2011.godine i dopunjen 2012. godine, zamjenjuje MRS 31 „Udjeli u zajedničkim pothvatima” (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- MSFI 12 „Objavljivanje udjela u drugim subjektima”, objavljen u svibnju 2011.godine i dopunjen 2012. godine, (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- MSFI 13 „ Mjerenje fer vrijednosti”, objavljen u svibnju 2011., (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- MRS 27 „Nekonsolidirani i financijski izvještaji” (izmjenjen i dopunjen 2011.), konsolidacijski zahtjevi prethodno opisani u dijelu MRS 27 (2008.) revidirani su i sada sadržani u MSFI 10 „Konsolidirani financijski izvještaji” (na snazi MRS 27 (izmjenjen i dopunjen 2011.) primjenjuje se za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- MSR 28 „Ulaganje u pridružena društva i zajednički pothvati” (izmjenjen i dopunjen 2011.) . Ova verzija zamjenjuje MRS 28 (2003.) „Ulaganje u pridružena društva” (na snazi MRS 28 (izmjenjen i dopunjen 2011.) primjenjuje se za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- Izmjene i dopune MSFI 1 „Prva primjena MSFI-jeva“- objavljene u ožujku 2012. godine, koje obrađuju obračunavanje državnih zajmova po kamatnim stopama nižim od tržišnih prilikom prelaska na MSFI-jeve (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2013.),
- Izmjene i dopune MSFI 7 “Financijski instrumenti - objavljivanje” – objavljene u prosincu 2011. godine, kojima je propisano objavljivanje proširenih informacija o prijeboju financijske imovine i financijskih obveza (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.),
- Izmjene i dopune MSFI 9 “Financijski instrumenti – klasifikacija i mjerenje” – objavljene u prosincu 2011. godine, kojima je propisano objavljivanje informacija o prvoj primjeni MSFI-ja 9 (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2015.),
- Izmjene i dopune MRS-a 1 "Prezentiranje financijskih izvještaja" - izmjena načina prikazivanja stavki ostale sveobuhvatne dobiti (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2012.)
- Izmjene i dopune MRS-a 19 "Primanja zaposlenih" – dorada postupka za obračunavanje primanja nakon prestanka radnog odnosa (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (nastavak)

- Izmjene i dopune MRS-a 32 "Financijski instrumenti - objavljivanje" – objavljene u prosincu 2011. godine, kojima je propisano objavljivanje proširenih informacija o prijeboju financijske imovine i financijskih obveza (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.),
- IFRIC 20 „Troškovi otkrivanja u fazi proizvodnje površinskog kopa“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.),
- Izmjene i dopune raznih standarda i tumačenja pod nazivom „Godišnja dorada u razdoblju 2009.-2011“ koji su objavljeni u svibnju 2012. godine i koji se odnose na objavljene izmjene i dopune od 2009. do 2011. godine i prvenstveno utječu na pet standarda (MSFI 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34), s posljedičnim izmjenama i dopunama brojnih drugih standarda (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)

Društvo je izabralo da spomenute standarde, prerade i tumačenja ne primjenjuje prije njihovog datuma stupanja na snagu i predviđa da njihovo usvajanje neće imati značajan utjecaj na financijske izvještaje subjekta u razdoblju njihove prve primjene.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Funkcijska valuta Društva i svih subjekata konsolidiranih na razini Grupe je hrvatska kuna (HRK). Društvo prezentira svoje financijske izvještaje u dvjema valutama, u hrvatskim kunama (HRK) i u eurima (EUR). Preračunavanje eura u kune, kao funkcijske valute i valute u kojoj su evidentirani svi poslovni događaji, se odvija u skladu s relevantnim računovodstvenim politikama.

Sukladno navedenom, financijski izvještaji iskazani su u kunama i preračunati u eure na sljedeći način:

- Važeći tečaj na kraju poslovne godine korišten je za sve stavke aktive i pasive osim za pozicije ulaganja u povezana poduzeća, financijske imovine raspoložive za prodaju, dioničkog kapitala i rezervi, koje su iskazane po povijesnom trošku preračunatom u eure na dan transakcije.
- Za stavke izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti korišten je prosječni godišnji tečaj.

Tečajne razlike nastale preračunavanjem su u financijskim izvještajima iskazanim u eurima evidentirane na teret, odnosno u korist kapitala.

Tečajevi primijenjeni za preračunavanje prezentiranih financijskih izvještaja iz kuna u eure bili su kako slijedi:

EUR / HRK	2012.	2011.
31. prosinca	7,545624	7,530420
prosječni tečaj	7,517960	7,434075

Financijski izvještaji sastavljeni su primjenom načela povijesnog troška, izuzev financijske imovine i financijskih obveza, koje su iskazane po fer vrijednosti u skladu s MRS-om 39 „Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje“, te zrakoplova i rezervnih motora, koji su iskazani u okviru dugotrajne materijalne imovine u revaloriziranim iznosima. Računovodstvene politike primjenjuju se dosljedno, osim ako nije drukčije navedeno.

Financijski izvještaji su sastavljeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja Grupe.

Slijedi prikaz osnovnih usvojenih računovodstvenih politika.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

a) Prihodi od prodaje putničkih karata

Prihodi od prodaje putničkih karata knjiže se kao prihod u razdoblju obavljanja usluge prijevoza. Vrijednost prodanih važećih, ali još neiskorištenih karata uključena je u kratkoročne obveze iz zračnog prometa. Ove obveze se umanjuju po obavljanju usluge prijevoza ili povratom odgovarajućeg iznosa putniku za vraćene karte. Provizije prodajnim agentima priznaju se u troškove prodaje i marketinga u trenutku prodaje prijevoznih isprava. Putnički prihodi uključuju i prihode od code-share ugovora s određenim zračnim prijevoznicima. Prema tim ugovorima Društvo prodaje sjedala na letovima tih prijevoznika, a prijevoznici prodaju sjedala na letovima Društva. Prihod od prodaje drugih zračnih prijevoznika za letove Društva priznaje se u prihode od putničkog prometa u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja u kojem je let ostvaren.

b) Prihodi od kamata

Prihodi od kamata priznaju se po načelu obračunanih kamata na temelju podmirenja glavnice nakon dospijeca i po efektivnim kamatnim stopama koje su u primjeni.

c) Najmovi

Najmovi se svrstavaju kao financijski najmovi kad god se većim dijelom svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prenose na najmoprimca tijekom trajanja najma. Svi drugi najmovi svrstani su u poslovne, tj. operativne najmove.

d) Grupa kao najmodavac

Prihodi od poslovnog najma priznaju se ravnomjerno tijekom trajanja najma.

e) Grupa kao najmoprimac

Imovina koja je predmetom financijskog najma priznaje se kao imovina Grupe po nižoj od fer vrijednosti na datum stjecanja i sadašnje vrijednosti minimalnih plaćanja najma. Odgovarajuća obveza prema najmodavcu iskazuje se u bilanci kao obveza za financijski najam. Najmnine se raspoređuju između financijskih troškova i umanjenja obveza za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obveze. Financijski troškovi izravno terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se ne mogu izravno pripisati kvalificiranoj imovini, u kojem slučaju se kapitaliziraju u skladu s općom politikom Grupe vezanom uz troškove posudbe (v. u nastavku).

Najmnine koje se plaćaju u okviru poslovnih najмова terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti ravnomjerno tijekom trajanja najma.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

f) Strane valute

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se po tečajevima koji su važeći na datum transakcije. Na kraju svakog izvještajnog razdoblja monetarna sredstva i obveze izraženi u stranoj valuti ponovno se preračunavaju u domaću valutu po tečaju važećem na taj datum. Nemonetarna sredstva prikazana po fer vrijednosti i denominirana u stranoj valuti preračunavaju se u domaću valutu po tečaju važećem na datum utvrđivanja fer vrijednosti. Nemonetarna sredstva koja se prikazuju po povijesnom trošku se ne preračunavaju ponovno. Tečajne razlike se priznaju u dobitak ili gubitak razdoblja na koje se odnose osim tečajnih razlika u transakcijama zaključenim radi zaštite od tečajnog rizika.

g) Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme da bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, dodaju se trošku navedenog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom nije spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tijekom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji se mogu kapitalizirati.

Svi drugi troškovi posudbe priznaju se u neto dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

h) Državne potpore

Državne potpore u obliku izravne financijske potpore Društvu bez ikakvih dodatnih povezanih troškova priznaju se u sklopu ostalih dobitaka u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja u kojem su primljene.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

i) Oporezivanje

Trošak poreza na dobit predstavlja zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazanoj u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza članica Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum bilance.

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će biti plativ, odnosno nadoknativ na temelju razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti i obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

j) Dugotrajna materijalna imovina

Dugotrajna imovina, osim zrakoplova, knjiži se po trošku umanjenom za ispravak vrijednosti i eventualne priznate gubitke od umanjenja vrijednosti. Zrakoplovi se iskazuju po njihovoj revaloriziranoj vrijednosti, koja predstavlja njihovu fer vrijednost na dan revalorizacije umanjenu za kasniju akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Revalorizacija se provodi dostatnom učestalošću kako knjigovodstvena vrijednost ne bi značajno odstupala od one koja bi bila utvrđena korištenjem fer vrijednosti na datum izvještaja o financijskom položaju.

Izdaci nastali zamjenom većih dijelova materijalne imovine Grupe radi povećanja proizvodnog kapaciteta ili znatnog produženja njezina vijeka korištenja se kapitaliziraju.

Dio nabavne vrijednosti zrakoplova Airbus odnosi se na izdatke za redovite preglede zrakoplova. Ovako dobiveni iznosi amortiziraju se u razdoblju od trenutka kupnje zrakoplova do procijenjenog datuma prvog periodičnog pregleda. Troškovi budućih redovitih pregleda kapitaliziraju se u trenutku nastanka troška i amortiziraju kroz razdoblje do sljedećeg pregleda ili preostali vijek uporabe zrakoplova ako je kraći.

Rotirajući rezervni dijelovi koji se odnose na određene tipove zrakoplova, evidentiraju se na isti način kao i zrakoplovi na koje se odnose.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

j) Dugotrajna materijalna imovina (nastavak)

Pri nabavi određenih zrakoplova i motora Društvu je odobren popust za čiji je iznos umanjena nabavna vrijednost zrakoplova. Vezano uz prethodno navedenu nabavu zrakoplova i motora Društvo je također dobilo rezervne dijelove bez naknade. Prihodi od rezervnih dijelova zaprimljenih bez naknade odgođeni su i knjiženi u korist računa dobitka i gubitka proporcionalno radnom vijeku zrakoplova (bilješka 6 i 32).

U nabavnu vrijednost zrakoplova uključen je ostatak vrijednosti za svaku vrstu zrakoplova. Amortizacija se obračunava pravocrtnom metodom počevši od prvog dana u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem je materijalno sredstvo stavljeno u uporabu. Oprema i rezervni dijelovi vijeka uporabe duljeg od godinu dana i pojedinačne nabavne vrijednosti više od 3,5 tisuća kuna se knjiže kao dugotrajna imovina. Pogonski i poslovni inventar vode se kao dugotrajna imovina bez obzira na njihovu nabavnu vrijednost.

Društvo je angažiralo profesionalno društvo neovisnih procjenitelja koje je na dan 30. studenog 2012. godine obavilo stručnu i nezavisnu procjenu vrijednosti zrakoplova primjenom statičke metode procjene tržišne vrijednosti. Rezultat procjene vrijednosti, odnosno, gubitak od umanjenja vrijednosti zrakoplova knjižen je na teret revalorizacijskih pričuva u iznosu revalorizacijskih viška za odnosnu imovinu. Gubitak iznad iznosa revalorizacijskih pričuva knjižen je na teret računa dobiti i gubitka.

Razlika između sadašnje knjigovodstvene vrijednosti rashodovane, prodane ili na drugi način otuđene materijalne i nematerijalne imovine u odnosu na vrijednost postignutu prilikom prodaje knjiži se po neto principu neposredno u korist ostalih prihoda ili ostalih rashoda (dobit / gubitak od prodaje imovine).

Zrakoplovi tipa Airbus amortiziraju se pravocrtno tijekom razdoblja od 20 godina. Trošak amortizacije dvanaestogodišnjeg pregleda obračunava se po stopi od 8,33%, a šestogodišnjeg pregleda po stopi od 16,67%.

Rezervni dijelovi zrakoplova tipa Airbus i ATR 42 iskazuju se u nabavnoj vrijednosti i amortiziraju tijekom očekivanog vijeka uporabe zrakoplova kojem pripadaju (20 godina). Oprema za zemaljske usluge (GSE) i alati iskazani su po nabavnoj vrijednosti i amortiziraju se tijekom 16,6 godina.

Zgrade se amortiziraju tijekom vijeka uporabe koji je procijenjen na 20 godina, dok je vijek uporabe ostale imovine procijenjen na 4 – 10 godina.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

k) Dugotrajna nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina obuhvaća software i početno se knjiži po trošku nabave te amortizira pravocrtno tijekom procijenjenog korisnog vijeka u trajanju od dvije godine. Izuzetak je SAP ERP software koji se amortizira pravocrtno tijekom korisnog vijeka u trajanju od 8 godina.

l) Ulaganja u ovisna i pridružena društva

Ovisna društva su društva u kojima Društvo ima kontrolu. Kontrola se ostvaruje ako Društvo ima moć upravljanja financijskim i poslovnim politikama društva u kojem ima svoj udio kako bi ostvarilo koristi iz aktivnosti društva. Pridruženo društvo je društvo u kojem Društvo ima značajan utjecaj, ali ne i kontrolu, sudjelovanjem u donošenju odluka o financijskim i poslovnim politikama pridruženog društva.

Ulaganja u ovisna i pridružena društva iskazana su u odvojenim financijskim izvještajima i prezentirana su metodom troška. Konsolidirani financijski izvještaji obuhvaćaju financijske izvještaje Društva i njegovih ovisnih društava, sve transakcije unutar grupe, stanja, prihodi i troškovi su u potpunosti eliminirani u konsolidaciji. Rezultat, imovina i obveze pridruženog društva prikazani su u konsolidiranim financijskim izvještajima metodom udjela.

m) Zalihe

Zalihe su iskazane po trošku ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno što je niže. Trošak obuhvaća direktno utrošeni materijal i troškove direktnog rada, kao i indirektno troškove koji su nastali dovođenjem zaliha na njihovu sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Utrošak navedenih zaliha evidentira se po metodi prosječnih ponderiranih cijena i FIFO metodi. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenu za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove marketinga, prodaje i distribucije.

n) Financijski instrumenti

Financijski instrumenti sastoje se od ugovorenih obveza i financijske imovine. Financijski instrumenti obuhvaćaju primarne instrumente, kao što su potraživanja od kupaca i obveze prema dobavljačima, ulaganja te preuzete financijske obveze i derivativne financijske instrumente, koji se koriste kao zaštita od rizika promjene valutnih tečajeva ili kamatnih stopa. Informacije o fer vrijednosti i upravljanju rizicima vezano za financijske instrumente navedene su u nastavku.

Financijska imovina i financijske obveze priznaju se u izvještaju o financijskom položaju Grupe i Društva kad Grupa, odnosno Društvo postane strana ugovornih odredbi financijskog instrumenta.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

n) Financijski instrumenti (nastavak)

Ugovoreni derivativni financijski instrumenti početno se priznaju po trošku nabave, a kasnije se iskazuju po fer vrijednosti. Na datum sklapanja derivativnog ugovora Grupa svrstava derivativne instrumente kao:

- 1) zaštitu fer vrijednosti priznate imovine ili obveze (zaštita fer vrijednosti),
- 2) zaštitu prognozirane transakcije ili čvrste preuzete obveze (zaštita novčanog tijeka).

Promjene u fer vrijednosti derivativnih instrumenata koji se označavaju i svrstavaju kao zaštita i koji su visoko učinkoviti, iskazuju se u računu dobiti i gubitka zajedno sa svim promjenama u fer vrijednosti imovine ili obveza koje su predmetom zaštite. Dobit ili gubitak od derivativnog financijskog instrumenta koji se koristi kao instrument zaštite priznaje se ovisno o prirodi stavke koja se štiti. Grupa formalno dokumentira odnose između instrumenta zaštite i predmeta zaštite, kao i ciljeve upravljanja rizicima te strategiju provođenja različitih zaštitnih transakcija. Proces uključuje povezivanje svih instrumenata zaštite sa specifičnim preuzetim obvezama Društva ili očekivanim transakcijama.

Politika Grupe trenutno ne dopušta držanje derivativnih instrumenata za trgovanje ili u špekulativne svrhe. Sljedeći financijski instrumenti iskazani su u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju Grupe i izvještaju o financijskom položaju Društva:

o) Novac i novčani ekvivalenti

U svrhu izvještaja o tijeku novca, novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni, sredstva na računima kod banaka i depozite oročene do 90 dana (od datuma oročenja) u nominalnoj vrijednosti.

p) Ulaganja raspoloživa za prodaju

Financijska imovina raspoloživa za prodaju je ona nederivativna financijska imovina koja je predodređena kao raspoloživa za prodaju ili nije klasificirana kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti ili u kredite i potraživanja. Financijski instrumenti uključeni u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju početno su priznati po trošku, a naknadno mjereni po fer vrijednosti baziranoj na tržišnim cijenama ili iznosima izvedenim iz modela novčanog tijeka. Dobitak i gubitak koji proizlazi iz promjena fer vrijednosti priznaje se direktno u kapital u revalorizacijske rezerve, s izuzetkom gubitka od umanjenja vrijednosti. Ako procijenjena fer vrijednost nije pouzdana ili je podložna značajnim promjenama, imovina se priznaje po trošku, tj. nabavnoj vrijednosti.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

q) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja Grupe iskazani su po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope umanjenom za iznos rezerviranja za eventualno umanjenje vrijednosti. Povezana vrijednosna usklađenja priznaju se u računu dobiti i gubitka.

r) Financijske obveze

Financijske obveze namiruju se periodično u novcu ili drugoj financijskoj imovini. To osobito uključuje obveze prema dobavljačima, obveze prema bankama i obveze iz financijskog leasinga. Te su financijske obveze početno mjerene po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a kasnije prema amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

s) Zaštitna rezerva

Zaštitne rezerve, koje se odnose na još neotplaćeni dio dugoročnih financijskih obveza, tretiraju se kao zaštita samo u iznosu koji se odnosi na plaćanja koja dospijevaju u roku 3 godine od dana bilance, dok tečajne razlike na neotplaćeni dio glavnice direktno terete rezultat poslovanja.

Promjene u fer vrijednosti derivativnih instrumenata koji se označavaju i svrstavaju kao zaštita novčanog toka i koji su vrlo učinkoviti, priznaju se u okviru glavnice. Iznosi odgođeni u glavnici prenose se u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti i prikazuju kao prihod ili rashod u istim razdobljima tijekom kojih zaštićena ugovorena obveza ili planirana transakcija utječu na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti. Neučinkoviti dio dobiti ili gubitka se priznaje odmah u računu dobiti i gubitka.

Na početku transakcije Društvo dokumentira odnos između instrumenata zaštite i zaštićenih stavki, kao i svoj cilj upravljanja rizikom i strategiju ulaženja u razne transakcije zaštite. Taj proces uključuje povezivanje svih derivativa koji su označeni kao zaštita s određenom imovinom i obvezama ili određenim čvrsto preuzetim obvezama ili prognoziranim transakcijama. Na početku zaštite i tijekom trajanja zaštite, Društvo također procjenjuje i dokumentira u kojoj mjeri su derivativi korišteni u zaštitnim transakcijama visoko učinkoviti u neutraliziranju promjena fer vrijednosti ili novčanih tokova zaštićenih stavki.

Kredit i financijski najmovi za kupnju zrakoplova su denominirani u stranim valutama, te je Društvo izloženo riziku promjene valutnih tečajeva. Društvo je svoje devizne prihode procijenilo i utvrdilo da su visoko učinkoviti kao zaštita odljeva novca po osnovi otplate glavnice i kamata u stranoj valuti. Sukladno navedenom, Društvo nerealiziranu dobit i gubitke proizašle iz preračunavanja namjenskih zaduženja u stranoj valuti iskazuje kao zasebnu komponentu glavnice. Uprava prati učinkovitost zaštite redovito tijekom cijelog razdoblja.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

t) Rezerviranja i potencijalne obveze

Rezerviranja se evidentiraju ako postoji obveza prema trećim stranama, ako su buduća plaćanja izvjesna i ako se iznos rezerviranja može pouzdano izmjeriti. Ako je neki od tih kriterija zadovoljen, tada se takve obveze iskazuju u okviru potencijalnih obveza. Rezerviranja za iznose plative nakon više od godinu dana iskazuju se po neto sadašnjoj vrijednosti. Potreba za rezerviranjima i procjena iznosa rezerviranja se preispituju svake godine prilikom izrade izvještaja o financijskom položaju. Rezerviranja u stranoj valuti preračunata su prema zaključnom tečaju.

u) Korištenje procjena pri sastavljanju financijskih izvještaja

Sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja kako ih je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde zahtijeva od Uprave da daje procjene i pretpostavke koje utječu na iskazane iznose sredstava, obveza, prihoda i rashoda te objavu potencijalnih obveza.

Slijedi opis prosudbi i ključnih pretpostavki Društva u primjeni računovodstvenih politika koje su opisane u Bilješci 3 (a-u), kao i drugih glavnih izvora neizvjesnosti procjena na datum izvještaja o financijskom položaju koji nose značajan rizik materijalnih usklađenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u idućoj financijskoj godini ili značajno utječu na iznose priznate u financijskim izvještajima.

Financijska kriza i gospodarska recesija

Uprava Croatia Airlinesa d.d. prati potencijalni utjecaj financijske krize i gospodarske recesije na poslovne aktivnosti Društva. Društvo ostvaruje prihode prvenstveno iz putničkog prometa. U postojećem ekonomskom okruženju nije moguće pouzdano procijeniti buduću razinu putničkog prometa, pa je time neizvjesna i iskoristivost zrakoplova. Tijekom 2011. i 2012. godine Društvo je primilo državnu potporu temeljem Zakona o državnim potporama („Narodne novine“ br. 140/05.). U skladu s odlukom, Društvo će i dalje primati državnu potporu u ostvarivanju svojih operativnih i financijskih planova.

Financijska imovina i obveze

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza utvrđuje se primjenom općeprihvaćenih metoda. S obzirom da tržišne cijene za veći dio financijske imovine i financijskih obveza Društva nisu dostupne, fer vrijednost tih stavki izvedena je iz pretpostavki Uprave vezano za buduće gospodarske uvjete, iznose i vrijeme nastanka budućih novčanih tijekova i procijenjenih diskontnih stopa. Po mišljenju Uprave, fer vrijednosti sve financijske imovine i svih financijskih obveza iskazanih u bilanci ne razlikuju se značajno od njihovih knjigovodstvenih vrijednosti.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

u) Korištenje procjena pri sastavljanju financijskih izvještaja (nastavak)

Mogući su događaji u budućnosti koji će uzrokovati promjene u pretpostavkama na temelju kojih su dane procjene, a time i promjene u samim procjenama. Učinak bilo koje promjene u procjeni iskazat će se u financijskim izvještajima kad ga bude moguće utvrditi.

Budući da putnički promet čini najveći dio poslovanja Društva, Uprava Društva smatra da izvještavanje prema zahtjevima MSFI-ja 8 u vezi operativne segmentacije nije materijalno.

Revalorizacija nekretnina, postrojenja i opreme

Zrakoplovi se priznaju u revaloriziranim iznosima u skladu s revalorizacijskom računovodstvenom metodom iz MRS-a 16, koja je prvi puta primijenjena 31. prosinca 2001. godine. Na dan 30. studenog 2012. godine Društvo je utvrdilo potrebu za ponovnom revalorizacijom, koju je provelo kako je navedeno u Bilješki 3 pod j) Materijalna imovina. Revalorizaciju zrakoplova proveo je nezavisni procjenitelj korištenjem statičke metode procjene tržišne vrijednosti.

Gubici od umanjenja nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo je na temelju procjene sadašnjeg korištenja i očekivanih budućih prihoda pretpostavilo da ne postoje značajni gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme. Izuzetak su zrakoplovi za koje je Uprava, temeljem tržišnih kretanja i snažnog pada cijena uzrokovanog posljedicama globalne recesije, procijenila da je potrebno obaviti utvrđivanje njihove fer vrijednosti te provesti vrijednosno usklađenje imovine u knjigama Društva.

Tijekom godine Društvo je primilo izravnu financijsku potporu države u iznosu 113.514 tisuća kuna (15.099 tisuća eura (2011.g. 121.673 tisuće kuna, odnosno 16.367 tisuća eura, bilješka 6).

Croatia Airlines započela je proces restrukturiranja prema izrađenom Programu restrukturiranja koji obuhvaća razdoblje 2011.- 2015. godine s prikazom dvije dodatne godine kao ocjenu programa restrukturiranja nakon njegova završetka.

Plan restrukturiranja prihvaćen je od Nadzornog odbora na 8. sjednici dana 22. listopada 2012. godine, a prezentiran je predstavnicima Vlade RH 25. listopada 2012. U predstavljenom programu restrukturiranja Nadzornom odboru i predstavnicima Vlade RH predložena su tri scenarija: bazni model restrukturiranja, razvojni model restrukturiranja te opcija stečaja Društva. Do kraja 2012. godine razmatrano je uvođenje razvojnog programa. Međutim, obzirom na razvoj situacije (dokapitalizacija krajem 2012. godine te obračun visokih zateznih kamata od strane Vlade RH) donesena je konačna odluka o napuštanju razvojnog scenarija te usmjeravanje programa restrukturiranja prema modificiranom baznom scenariju sukladno smjernicama prihvaćenim na sjednici Nadzornog odbora održanoj 23.01.2013. godine.

Plan restrukturiranja provodit će se sukladno pravilima Vlade Republike Hrvatske o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje (NN 20/07) te posebnim pravilima EU za sektor zračnog prometa - Guidelines on the „ Application of Articles 92 and 93 of the EC Treaty and Article 61 of the EEA agreement to State aids in the aviation sector“ (O.J., December 1994, C350, p.5), a koja se primjenjuju na kapitalna ulaganja, jamstva i kredite u zračnom prometu. Tijekom izrade i provođenja plana komunicirat će se i surađivati sa svim relevantnim čimbenicima njegovog provođenja: vlasnik-država, sudionici produkcijskog lanca, radnici, menadžment, stručna tijela i sindikalni zastupnici.

Uzevši u obzir sve prethodno spomenute činjenice, Uprava Društva zaključuje da će Društvo biti sposobno na vrijeme podmiriti tekuće obveze te udovoljiti zahtjevima ugovora o kreditima i najmovima. S obzirom da se očekuje daljnja potpora dioničara, Uprava Društva je uvjerenja da je primjereno financijske izvještaje sastaviti po načelu vremenske neograničenosti poslovanja.

4. PRIHODI OD PUTNIČKOG PROMETA

	2012.		2011.	
	Croatia Airlines d.d. i Grupa		Croatia Airlines d.d. i Grupa	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Redovni letovi	1.352.143	179.855	1.256.208	168.980
Charter letovi	<u>76.797</u>	<u>10.215</u>	<u>62.963</u>	<u>8.469</u>
	<u>1.428.940</u>	<u>190.070</u>	<u>1.319.171</u>	<u>177.449</u>

Prihodi po zemljopisnoj podjeli:

	2012.		2011.	
	Croatia Airlines d.d. i Grupa		Croatia Airlines d.d. i Grupa	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Hrvatska	584.437	77.739	423.454	56.961
Njemačka	134.892	17.943	134.555	18.100
SAD	80.449	10.701	151.705	20.407
Ostale zemlje	<u>629.162</u>	<u>83.687</u>	<u>609.457</u>	<u>81.982</u>
	<u>1.428.940</u>	<u>190.070</u>	<u>1.319.171</u>	<u>177.450</u>

5. OSTALI PRIHODI OD PRODAJE

	2012.		2011.		2012.		2011.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuce kuna	tisuce eura	tisuce kuna	tisuce eura	tisuce kuna	tisuce eura	tisuce kuna	tisuce eura
Prihodi od usluga tehničkih potpora trećima	33.521	4.459	39.248	5.279	33.521	4.459	39.248	5.279
Prihodi od usluga rezervacijskog sustava	7.145	950	6.700	901	-	-	-	-
Provizija od inozemnih zrakoplovnih kompanija	19.898	2.647	16.874	2.270	19.898	2.647	16.874	2.270
Prihodi od prodaje robe na konsignaciji	10.739	1.428	10.912	1.468	10.739	1.428	10.912	1.468
Prihodi od ostvarenih milja	7.703	1.024	7.769	1.045	7.702	1.024	7.769	1.045
Ostalo	18.387	2.447	23.069	3.104	15.297	2.035	18.987	2.554
	97.393	12.955	104.572	14.067	87.157	11.593	93.790	12.616

6. OSTALI PRIHODI

	2012.		2011.		2012.		2011.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Amortizacija materijalne imovine primljene bez naknade	1.207	160	1.207	162	1.207	160	1.207	162
Prihodi od državnih potpora	113.514	15.099	121.673	16.367	113.514	15.099	121.673	16.367
Naplaćena otpisana potraživanja	201	27	370	50	198	26	369	50
Prihodi od prodaje imovine	44	6	128	17	44	6	128	17
Prihodi od prodaje rezervnih dijelova	35	5	3.417	460	35	5	3.417	460
Ostali prihodi	28.207	3.752	28.533	3.838	28.121	3.741	28.484	3.831
	143.208	19.049	155.328	20.894	143.119	19.037	155.278	20.887

Tijekom 2012. godine Društvo je evidentiralo ukupno 113.514 tisuća kuna (15.099 tisuća eura) prihoda na ime potpore od Vlade Republike Hrvatske za održavanje domaćih zračnih linija. Iznos naknade se utvrđuje kao razlika između ostvarenih prihoda i direktnih troškova letenja na pojedinim domaćim linijama. S osnove potpore Vlade Republike Hrvatske u 2011. godini prihod je iznosio 121.673 tisuća kuna (16.367 tisuća eura).

U okviru ostalih prihoda je iznos od 11.686 tisuća kuna (1.554 tisuća eura), koji se odnosi na razliku proizašlu iz amortizacije obračunate na revaloriziranu vrijednost i amortizacije obračunate na nabavnu vrijednost sredstva.

7. TROŠKOVI OSOBLJA

	2012.		2011.		2012.		2011.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Neto naknade za rad i plaće	129.400	17.212	125.749	16.915	127.652	16.980	123.945	16.673
Porezi i doprinosi za zdravstveno i mirovinsko osiguranje na teret zaposlenih	78.952	10.502	72.341	9.731	77.992	10.374	71.436	9.609
Porezi i doprinosi za zdravstveno i mirovinsko na teret poslodavca	44.728	5.949	45.366	6.103	44.289	5.891	44.899	6.040
Ostali troškovi osoblja	39.397	5.240	37.124	4.994	39.057	5.195	36.851	4.957
	292.477	38.903	280.580	37.743	288.990	38.440	277.131	37.279

Grupa je imala 1.107 zaposlenih (Croatia Airlines d.d. 1.088, Amadeus Croatia d.d. 8 i Obzor putovanja d.o.o. 11 zaposlenih) na dan 31. prosinca 2012. godine (1.121 zaposlenika na dan 31. prosinca 2011. g., v. bilješku 34).

Troškovi osoblja raspoređeni su u računu dobiti i gubitka po stavkama troškova poslovanja u skladu s ICAO metodologijom.

8. FINANCIJSKI PRIHODI

	2012.		2011.		2012.		2011.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Pozitivne tečajne razlike	90.353	12.018	162.250	21.825	90.313	12.014	162.187	21.817
Prihodi od kamata	1.548	206	1.315	177	1.544	205	1.312	177
Ostali financijski prihodi	643	86	624	84	564	75	202	27
	92.544	12.310	164.189	22.086	92.421	12.294	163.701	22.021

9. FINANCIJSKI RASHODI

	2012.		2011.		2012.		2011.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Negativne tečajne razlike	(90.325)	(12.015)	(166.436)	(22.456)	(90.262)	(12.006)	(166.382)	(22.449)
Rashodi od kamata	(89.585)	(11.916)	(64.723)	(8.638)	(89.562)	(11.913)	(64.695)	(8.635)
Ostali financijski rashodi	(2.117)	(282)	(2.052)	(276)	(2.117)	(282)	(2.052)	(276)
	(182.027)	(24.213)	(233.211)	(31.370)	(181.941)	(24.201)	(233.129)	(31.360)

10. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit u zemlji obračunava se po stopi od 20%, koja se primjenjuje na procijenjenu oporezivu dobit tekuće godine.

Društvo nema obvezu poreza na dobit tekuće godine s obzirom na prenesene gubitke iz prethodnih godina.

Obveze za porez na dobit ovisnih društava su kako slijedi: Amadeus Croatia d.d. 130 tisuća kuna, odnosno 17 tisuća eura (2011. godine: 108 tisuća kuna, 14 tisuća eura) i Obzor putovanja d.o.o. 58 tisuća kuna, odnosno 8 tisuće eura (2011. godine: 166 tisuće kuna, 22 tisuće eura).

Svođenje računovodstvene dobiti na oporezivu dobit nije prezentirano odvojeno za konsolidirane i odvojene financijske izvještaje Društva, budući da Uprava smatra da je utjecaj ovisnih društava nematerijalan.

Usklađenje poreza na dobit za godinu s dobiti iskazanom u računu dobiti i gubitka je kako slijedi:

	Croatia Airlines d.d. 2012. tisuće kuna	Croatia Airlines d.d. 2011. tisuće kuna
Neto (gubitak) prije oporezivanja	(488.167)	(75.544)
Neoporezivi prihodi	(722)	(244)
Poticaji za osposobljavanje	(4.247)	(4.400)
Porezno nepriznati troškovi	119.145	2.037
Ispravak porezno nepriznatih troškova	-	-
Porezni gubitak	(373.991)	(78.151)
Preneseni porezni gubici	(536.380)	(458.229)
Istekli porezni gubici	2.400	-
Gubitak iskorišten u tekućem razdoblju	-	-
Porezni gubici koji se prenose u iduće razdoblje	(907.971)	(536.380)

Preneseni porezni gubici Društva isteći će u idućim godinama kako je navedeno u tablici u nastavku.

10. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Ovisna društva nemaju gubitaka za prijenos u iduće razdoblje.

	Preneseni gubici	Preneseni gubici	Porezna olakšica po stopi 20 %	Porezna olakšica po stopi 20 %
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
2013. Ne više od 1 godine (iz 2008. godine)	92.553	12.266	18.511	2.453
2014. Ne više od 2 godine (iz 2009. godine)	202.995	26.902	40.599	5.380
2015. Ne više od 3 godine (iz 2010. godine)	160.280	21.242	32.056	4.248
2016. Ne više od 4 godina (iz 2011. godine)	78.152	10.357	15.630	2.071
2017. Ne više od 5 godina (iz 2012. godine)	<u>373.991</u>	<u>49.564</u>	<u>74.798</u>	<u>9.913</u>
	<u>907.971</u>	<u>120.331</u>	<u>181.594</u>	<u>24.065</u>

Odgođena porezna imovina u iznosu od 181.594 tisuće kuna, odnosno 24.065 tisuće eura (u 2011. godini 107.256 tisuća kuna, 14.243 tisuće eura) nije priznata u knjigama Društva zbog neizvjesnosti ostvarivanja dostatne oporezive dobiti u budućnosti koja bi bila omogućila korištenje prenesenih poreznih gubitaka. Nepriznata porezna imovina je izračunata primjenjujući poreznu stopu od 20% (2011. g. 20%) koja je bila na snazi na dan izvještaja o financijskom položaju.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012.

11. NEMATERIJALNA IMOVINA

2012. godina	Croatia Airlines Grupa tisuće kuna	tisuće eura	Croatia Airlines d.d. tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje 31. prosinca 2011.	50.109	6.654	48.917	6.496
Povećanja	3.046	403	2.922	387
Otuđenja	(375)	(50)	(375)	(50)
Tečajne razlike	-	(13)	-	(13)
Stanje 31. prosinca 2012.	52.780	6.994	51.464	6.820
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI				
Stanje 31. prosinca 2011.	29.881	3.967	29.434	3.909
Trošak amortizacije za godinu	6.980	928	6.923	921
Smanjenja	(666)	(88)	(665)	(88)
Tečajne razlike	-	(11)	-	(12)
Stanje 31. prosinca 2012.	36.195	4.796	35.692	4.730
SADAŠNJA VRIJEDNOST				
31. prosinca 2012. godine	16.585	2.198	15.772	2.090
31. prosinca 2011. godine	20.228	2.687	19.483	2.587

2011. godina	Croatia Airlines Grupa tisuće kuna	tisuće eura	Croatia Airlines d.d. tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje 31. prosinca 2010.	46.212	6.257	45.260	6.128
Povećanja	7.127	946	6.886	914
Otuđenja	(3.230)	(434)	(3.230)	(434)
Tečajne razlike	-	(115)	-	(112)
Stanje 31. prosinca 2011.	50.109	6.654	48.917	6.496
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI				
Stanje 31. prosinca 2010.	29.031	3.931	28.620	3.875
Trošak amortizacije za godinu	4.080	549	4.044	544
Povećanje	(3.230)	(434)	(3.230)	(434)
Tečajne razlike	-	(79)	-	(76)
Stanje 31. prosinca 2011.	29.881	3.967	29.434	3.909
SADAŠNJA VRIJEDNOST				
31. prosinca 2011. godine	20.228	2.687	19.482	2.587
31. prosinca 2010. godine	17.181	2.326	16.640	2.253

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012.

12. GRUPA CROATIA AIRLINES – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

2012. godina

	Zemljište i građevinski objekti		Imovina u pripremi		Oprema i ostalo		Zrakoplovi		Rezervni dijelovi, oprema za zemaljske usluge i alati		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST												
31. prosinca 2011. godine	80.546	10.696	11.144	1.480	59.295	7.872	2.054.816	272.869	141.482	18.788	2.347.283	311.705
Povećanja	-	-	9.192	1.218	(907)	(120)	44.366	5.880	11.348	1.504	63.999	8.482
Prijenos s imovine u pripremi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Otuđenja	-	-	-	-	(1.629)	(216)	(437.734)	(58.012)	(4.473)	(593)	(443.836)	(58.821)
Tečajne razlike	-	(21)	-	(3)	-	(14)	-	(550)	-	(38)	-	(626)
31. prosinca 2012. godine	80.546	10.675	20.336	2.695	56.759	7.522	1.661.448	220.187	148.357	19.661	1.967.446	260.740
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI												
31. prosinca 2011. godine	24.298	3.227	-	-	41.549	5.515	1.099.051	145.948	55.068	7.313	1.219.966	162.003
Trošak amortizacije za godinu	3.034	404	-	-	3.300	439	109.564	14.574	7.468	993	123.366	16.410
Isknjiženo otuđenjem	-	-	-	-	(1.629)	(225)	(60.383)	(8.032)	(956)	(127)	(62.968)	(8.384)
Korekcija ispravka vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	(8)	-	-	-	(1)	-	(318)	-	(18)	-	(345)
31. prosinca 2012. godine	27.332	3.623	-	-	43.220	5.728	1.148.232	152.172	61.580	8.161	1.280.364	169.684
SADAŠNJA VRIJEDNOST												
Na dan 31. prosinca 2012. godine	53.214	7.052	20.336	2.695	13.539	1.794	513.216	68.015	86.777	11.500	687.082	91.056
Na dan 31. prosinca 2011. godine	56.248	7.469	11.144	1.480	17.746	2.357	955.765	126.921	86.414	11.475	1.127.317	149.702

Zrakoplovi su iskazani po revalorizacijskoj metodi. Neto knjigovodstvena vrijednost zrakoplova na dan 31. prosinca 2012. iznosi 513.216 tisuće kuna, odnosno 68.015 tisuća eura (u 2011. g. 955.765 tisuća kuna, odnosno 126,921 tisuće eura).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012.

12. GRUPA CROATIA AIRLINES – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

2011. godina

	Zemljište i građevinski objekti		Imovina u pripremi		Oprema i ostalo		Zrakoplovi		Rezervni dijelovi, oprema za zemaljske usluge i alati		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST												
31. prosinca 2010. godine	80.546	10.906	10.040	1.359	57.085	7.730	2.115.580	286.463	137.491	18.617	2.400.742	325.075
Povećanja	-	-	1.292	172	3.485	463	22.781	3.334	10.528	1.398	38.086	5.367
Prijenos s imovine u pripremi	-	-	(188)	(25)	-	-	-	-	188	25	-	-
Otuđenja	-	-	-	-	(1.275)	(169)	(83.545)	(11.402)	(6.725)	(893)	(91.545)	(12.464)
Tečajne razlike	-	(210)	-	(26)	-	(152)	-	(5.526)	-	(359)	-	(6.273)
31. prosinca 2011. godine	80.546	10.696	11.144	1.480	59.295	7.872	2.054.816	272.869	141.482	18.788	2.347.283	311.705
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI												
31. prosinca 2010. godine	21.264	2.879	-	-	37.729	5.109	1.061.443	143.726	49.342	6.681	1.169.778	158.395
Trošak amortizacije za godinu	3.034	408	-	-	4.859	654	121.153	16.297	7.100	955	136.146	18.314
Isknjiženo otuđenjem	-	-	-	-	(1.043)	(140)	(83.545)	(11.238)	(1.593)	(214)	(86.181)	(11.592)
Korekcija ispravka vrijednosti	-	-	-	-	4	1	-	-	219	29	223	30
Tečajne razlike	-	(60)	-	-	-	(108)	-	(2.837)	-	(138)	-	(3.143)
31. prosinca 2011. godine	24.298	3.227	-	-	41.549	5.515	1.099.052	145.948	55.068	7.313	1.219.966	162.003
SADAŠNJA VRIJEDNOST												
Na dan 31. prosinca 2011. godine	56.248	7.469	11.144	1.480	17.746	2.357	955.765	126.921	86.414	11.475	1.127.317	149.702
Na dan 31. prosinca 2010. godine	59.282	8.027	10.040	1.359	19.356	2.621	1.054.137	142.737	88.149	11.936	1.230.964	166.680

Zrakoplovi su iskazani po revalorizacijskoj metodi. Neto knjigovodstvena vrijednost zrakoplova na dan 31. prosinca 2011. iznosi 955.765 tisuća kuna, odnosno 126.921 tisuće eura (u 2010. g. 1.054.138 tisuća kuna, odnosno 142.737 tisuća eura).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012.

12.1. CROATIA AIRLINES d.d. – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

2012. godina

	Zemljište i građevinski objekti		Imovina u pripremi		Oprema i ostalo		Zrakoplovi		Rezervni dijelovi, oprema za zemalj. usluge i alati		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST												
31. prosinca 2011. godine	80.545	10.696	11.143	1.480	55.548	7.376	2.054.817	272.869	141.482	18.788	2.343.535	311.209
Povećanja	-	-	9.192	1.219	(975)	(129)	44.366	5.880	11.348	1.504	63.931	8.474
Prijenos s imovine u pripremi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Otuđenja	-	-	-	-	(1.691)	(224)	(437.734)	(58.012)	(4.473)	(593)	(443.898)	(58.829)
Tečajne razlike	-	(22)	-	(4)	-	(15)	-	(549)	-	(38)	-	(628)
31. prosinca 2012. godine	80.545	10.674	20.335	2.695	52.882	7.008	1.661.449	220.188	148.357	19.661	1.963.568	260.226
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI												
31. prosinca 2011. godine	24.298	3.227	-	-	38.036	5.051	1.099.051	145.948	55.068	7.313	1.216.453	161.539
Trošak amortizacije za godinu	3.034	404	-	-	3.226	429	109.564	14.574	7.468	993	123.292	16.400
Isknjiženo otuđenjem	-	-	-	-	(1.691)	(225)	(60.383)	(8.032)	(956)	(127)	(63.030)	(8.384)
Korekcija ispravka vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	(9)	-	-	-	(11)	-	(318)	-	(18)	-	(356)
31. prosinca 2012. godine	27.332	3.622	-	-	39.571	5.244	1.148.232	152.172	61.580	8.161	1.276.715	169.199
SADAŠNJA VRIJEDNOST												
31. prosinca 2012. godine	53.213	7.052	20.335	2.695	13.311	1.764	513.217	68.016	86.777	11.500	686.853	91.027
31. prosinca 2011. godine	56.247	7.469	11.143	1.480	17.512	2.325	955.766	126.921	86.414	11.475	1.127.082	149.670

Zrakoplovi su iskazani po revalorizacijskoj metodi. Neto knjigovodstvena vrijednost zrakoplova na dan 31. prosinca 2012. iznosi 513.217 tisuće kuna, odnosno 68.016 tisuća eura (u 2011. g. 955.766 tisuća kuna, odnosno 126.921 tisuće eura).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012.

12.1. CROATIA AIRLINES d.d. – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

2011. godina

	Zemljište i građevinski objekti		Imovina u pripremi		Oprema i ostalo		Zrakoplovi		Rezervni dijelovi, oprema za zemalj. usluge i alati		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST												
31. prosinca 2010. godine	80.545	10.906	10.039	1.359	53.366	7.226	2.115.581	286.463	137.491	18.617	2.397.022	324.571
Povećanja	-	-	1.292	172	3.457	459	22.781	3.026	10.528	1.398	38.058	5.055
Prijenos s imovine u pripremi	-	-	(188)	(25)	-	-	-	-	188	25	-	-
Otuđenja	-	-	-	-	(1.275)	(169)	(83.545)	(11.094)	(6.725)	(893)	(91.545)	(12.156)
Tečajne razlike	-	(210)	-	(26)	-	(140)	-	(5.526)	-	(359)	-	(6.261)
31. prosinca 2011. godine	80.545	10.696	11.143	1.480	55.548	7.376	2.054.817	272.869	141.482	18.788	2.343.535	311.209
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI												
31. prosinca 2010. godine	21.264	2.879	-	-	34.333	4.648	1.061.443	143.726	49.342	6.681	1.166.382	157.934
Trošak amortizacije za godinu	3.034	408	-	-	4.742	638	121.153	16.297	7.100	955	136.029	18.298
Isknjiženo otuđenjem	-	-	-	-	(1.043)	(140)	(83.545)	(11.238)	(1.593)	(214)	(86.181)	(11.592)
Korekcija ispravka vrijednosti	-	-	-	-	4	1	-	-	219	29	223	30
Tečajne razlike	-	(60)	-	-	-	(96)	-	(2.837)	-	(138)	-	(3.131)
31. prosinca 2011. godine	24.298	3.227	-	-	38.036	5.051	1.099.051	145.948	55.068	7.313	1.216.453	161.539
SADAŠNJA VRIJEDNOST												
31. prosinca 2011. godine	56.247	7.469	11.143	1.480	17.512	2.325	955.765	126.921	86.414	11.475	1.127.082	149.670
31. prosinca 2010. godine	59.281	8.027	10.039	1.359	19.033	2.578	1.054.138	142.737	88.149	11.936	1.230.640	166.637

Zrakoplovi su iskazani po revalorizacijskoj metodi. Neto knjigovodstvena vrijednost zrakoplova na dan 31. prosinca 2011. iznosi 955.765 tisuća kuna, odnosno 126.921 tisuće eura (u 2010. g. 1.054.138 tisuća kuna, odnosno 142.737 tisuća eura).

12.1. CROATIA AIRLINES d.d. – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Temeljem procjene vrijednosti neovisnih procjenitelja Društvo je u studenom 2012. godine provelo vrijednosno usklađenje šest (6) zrakoplova u vlasništvu, tipa Aribus, kao što je navedeno u bilješkama 3. j) i 3. u). Utvrđeno je umanjnje vrijednosti u ukupnom iznosu 375.364 tisuća kuna, odnosno 49.746 tisuća eura. Iznosom od 76.430 tisuća kuna (10.129 tisuća eura) u cijelosti su korištene revalorizacijske pričuve. Za preostali iznos gubitka od umanjenja vrijednosti zrakoplova iznad visine revalorizacijskih pričuva, u visini od 298.934 tisuća kuna (39.617 tisuća eura), terećen je račun dobiti i gubitka.

Rezervni dijelovi zrakoplova Airbus, Dash 8-Q400 i ATR 42 iskazani su po nabavnoj vrijednosti i amortiziraju se u razdoblju procijenjenog vijeka trajanja zrakoplova. Oprema za zemaljske usluge (GSE) i alati iskazani su po nabavnoj vrijednosti i amortiziraju se tijekom 16,6 godina.

Troškovi dvanaestogodišnjeg pregleda se amortiziraju po stopi od 8,33% (2011. godine: 8,33%), a šestogodišnjeg pregleda po stopi od 16,67% (2011. godine: 16,67%).

Društvo je tijekom 2011. imalo jedan zrakoplov tipa Airbus 320 i šest zrakoplova tipa Dash 8-Q400 koje koristi u operativnom najmu. Zrakoplov Airbus 320 je u najmu od prosinca 2008. do prosinca 2013. godine uz mjesečnu najamninu od 206 tisuća USD.

Za zrakoplove Dash 8-Q400 ugovorima je preuzeta obveza plaćanja mjesečne leasing rate prosječno u iznosu od 131 tisuću eura i 26 tisuća dolara po zrakoplovu.

Troškovi velikih pregleda na zrakoplovima rezerviraju se do trenutka održavanja.

Flota na dan 31. prosinca 2012.

tip zrakoplova	količina	oblik vlasništva	Ostatak vrijednosti	Procijenjeni vijek trajanja	Založeni kao sredstvo osiguranja
Airbus A319	2	vlasništvo Društva	Da	20	Ne
Airbus A319	2	vlasništvo Društva	Da	20	Da
Airbus A320	1	vlasništvo Društva	Da	20	Da
Airbus A320	1	vlasništvo Društva	Da	20	Ne
Airbus A320	1	operativni leasing	-	-	Ne
Dash 8-Q400	6	operativni leasing	-	-	Ne
Ukupno	13				

13. ULAGANJA U OVISNA I PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Naziv društva	Osnovna djelatnost	2012.		2011.		2012.		2011.		%
		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.		
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	
Obzor putovanja d.o.o.	Turistička djelatnost	-	-	-	-	1.020	133	1.020	133	100
Amadeus Croatia d.d.	Marketinške usluge	-	-	-	-	190	25	190	25	95
Pleso prijevoz d.o.o.	Prijevoz putnika	4.919	678	5.050	695	3.900	524	3.900	524	50
		4.919	678	5.050	695	5.110	682	5.110	682	

Sva tri društva osnovana su u Republici Hrvatskoj. Postotak se odnosi na udio u vlasništvu te glasačkim pravima. Pleso prijevoz d.o.o. je ovisno društvo u zajedničkom vlasništvu Zračne luke Zagreb d.d. i Croatia Airlinesa d.d. s jednakim udjelima (50%:50%). U konsolidiranim financijskim izvještajima, udjeli u Pleso prijevozu d.o.o. prikazani su po metodi udjela, a u odvojenim financijskim izvještajima Društva po metodi troška.

14. DEPOZITI

	2012.		2011.		2012.		2011.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Depoziti kod PBZ i ZABE za kredite djelatnika	5.728	758	6.220	826	5.728	759	6.220	826
Ostali depoziti	753	100	752	100	713	94	714	95
	6.481	858	6.972	926	6.441	853	6.934	921

Kamatna stopa na dugoročne depozite u Privrednoj banci Zagreb za namjenske kredite djelatnika iznosi 0,5-0,75%, a u Zagrebačkoj banci 0%.

15. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	Udio	Croatia Airlines d.d. i Grupa		Croatia Airlines d.d. i Grupa	
		2012.		2011.	
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Hrvatska poštanska banka	0,18 %	1.703	229	1.703	229

16. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

	2012. Croatia Airlines Grupa		2011. Croatia Airlines Grupa		2012. Croatia Airlines d.d.		2011. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Dugoročni depoziti dani dobavljačima	26.868	3.561	37.594	4.992	26.868	3.561	37.594	4.992
Dugoročni avansi dani dobavljačima	43.315	5.740	44.020	5.846	43.315	5.740	44.020	5.846
Potraživanja za stanove u otkupu	599	79	709	94	599	79	709	94
Pozajmice zaposlenima za školovanje	-	-	-	-	-	-	-	-
Dugotrajna potraživanja za obveznice	500	66	500	66	500	66	500	66
	71.282	9.446	82.823	10.998	71.282	9.446	82.823	10.998

Dio dugoročnih depozita danih dobavljačima u iznosu od 12.918 tisuća kuna, odnosno 1.712 tisuća eura (u 2011. godini: 23.254 tisuće kuna, odnosno 3.088 tisuća eura), odnosi se na depozit kod Lufthansa Technik za popravke i održavanje Airbus zrakoplova. Iznos je uplaćivan Lufthansi Technik mjesečno od 1998. godine. Društvo je u 2012. godini na ovaj depozit uknjižilo kamatni prihod u iznosu 60 tisuća eura, odnosno 452 tisuće kuna (2011. godine: 53 tisuće eura, odnosno 398 tisuća kuna) i 12 tisuća dolara, odnosno 66 tisuća kuna (2011. godine: 21 tisuću dolara, odnosno 119 tisuća kuna), na temelju obračuna primljenog od Lufthansa Technik po godišnjoj kamatnoj stopi od 3,5%.

Iznos od 43.315 tisuća kuna odnosno 5.740 tisuća eura (2011.godine: 44.020 tisuća kuna, 5.846 tisuće eura) odnosi se na avans plaćen Airbus Industrie za nabavu četiri nova zrakoplova tipa A319 u skladu s kupoprodajnim ugovorom i njegovim dodacima, potpisanim između Airbus Industrie i Croatia Airlines.

16. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Dugoročna potraživanja u iznosu od 599 tisuća kuna, odnosno 79 tisuća eura (2011. godine 709 tisuća kuna, odnosno 94 tisuće eura) odnose se na potraživanja za 32 prodana stana zaposlenicima Društva. Dospijeće potraživanja je od 16 do 30 godina uz kamatu od 1% godišnje prema Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (NN 43/92).

Prema mišljenju Uprave, knjigovodstvene vrijednosti dugoročnih potraživanja približne su njihovim fer vrijednostima.

17. ZALIHE

	2012.		2011.		2012.		2011.	
	Croatia Airlines		Croatia Airlines		Croatia Airlines		Croatia Airlines	
	Grupa		Grupa		d.d.		d.d.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura
Potrošni rezervni dijelovi	43.547	5.771	37.166	4.935	43.476	5.762	37.166	4.935
Zalihe hrane, pića i ostale zalihe	5.595	742	6.666	885	5.595	742	6.666	885
	49.142	6.513	43.832	5.820	49.071	6.504	43.832	5.820

Potrošni rezervni dijelovi terete trošak razdoblja prilikom stavljanja u upotrebu dok su rotirajući rezervni dijelovi uključeni u dugotrajnu materijalnu imovinu.

18. FINANCIJSKA IMOVINA

	2012.		2011.		2012.		2011.	
	Croatia Airlines		Croatia Airlines		Croatia Airlines		Croatia Airlines	
	Grupa		Grupa		d.d.		d.d.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura
Potraživanja za dane depozite i kredite	3.370	447	3.622	481	3.370	447	3.622	481
Čekovi	147	19	83	12	4	-	4	1
	3.517	466	3.705	493	3.374	447	3.626	482

18. FINANCIJSKA IMOVINA (NASTAVAK)

Potraživanja za dane depozite na dan 31. prosinca 2011. su kako slijedi:

Financijska institucija	Godišnja kamatna stopa	U tisućama izvorne valute	Valuta	2012. tisuće kuna	2012. tisuće eura	2011. tisuće kuna	2011. tisuće eura
Depoziti:							
Dresdner Bank A.G.	1,00	75	EUR	567	75	566	75
ARC US	-	103	USD	592	78	967	128
US Bank	-	21	USD	117	16	639	85
Ostalo	-	-	Razno	2.094	278	1.450	193
Stanje na dan 31. prosinca Croatia Airlines d.d.				3.370	447	3.622	481

Iznos od 567 tisuća kuna (75 tisuća eura) odnosi se na kratkoročni depozit u Dresdner banci plaćen u svrhu izdavanja bankovnih garancija dobavljačima Društva.

Iznosi prikazani u tablici predstavljaju fer vrijednost financijske imovine na dan 31. prosinca 2012. i 2011. godine.

19. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	2012. Croatia Airlines Grupa		2011. Croatia Airlines Grupa		2012. Croatia Airlines d.d.		2011. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Potraživanja od kupaca u zemlji	26.432	3.503	41.292	5.484	24.211	3.209	39.532	5.250
Potraživanja od kupaca iz inozemstva	75.389	9.991	56.597	7.516	74.434	9.865	55.555	7.377
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(10.850)	(1.438)	(9.029)	(1.199)	(10.675)	(1.415)	(8.739)	(1.160)
	90.971	12.056	88.860	11.801	87.970	11.659	86.348	11.467

19. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (NASTAVAK)

Sljedeće tablice prikazuju promjene ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u 2012. i 2011. godini:

	2012.		2012.	
	Croatia Airlines	Grupa	Croatia Airlines d.d.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca				
1. siječnja 2012.	9.029	1.199	8.739	1.160
Povećanja	2.792	370	2.570	341
Smanjenja	(198)	(26)	(198)	(26)
Otpisi	(799)	(106)	(462)	(61)
Tečajne razlike	26	1	26	1
31. prosinca 2012.	10.850	1.438	10.675	1.415

	2011.		2011.	
	Croatia Airlines	Grupa	Croatia Airlines d.d.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca				
1. siječnja 2011.	6.649	900	6.361	861
Povećanja	2.939	390	2.939	390
Smanjenja	(370)	(49)	(370)	(49)
Otpisi	(379)	(50)	(379)	(50)
Tečajne razlike	190	8	188	8
31. prosinca 2011.	9.029	1.199	8.739	1.160

20. OSTALA POTRAŽIVANJA

	2012.		2011.		2012.		2011.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Neto potraživanja za PDV	554	73	167	22	443	59	18	2
Potraživanja od zaposlenih	371	49	311	41	354	47	284	38
Potraživanja od države i drugih institucija	105.582	13.992	75.166	9.982	105.478	13.979	75.047	9.966
Potraživanja za dividende i udjele u dobiti	-	-	-	-	505	67	289	38
Potraživanja za avanse dobavljačima	10.618	1.408	8.147	1.082	10.580	1.402	8.136	1.080
Potraživanja za dane zajmove	-	-	4	1	-	-	4	1
	117.125	15.522	83.795	11.128	117.360	15.554	83.778	11.125

21. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	2012.		2011.		2012.		2011.	
	Croatia Airlines		Croatia Airlines		Croatia Airlines		Croatia Airlines	
	Grupa		Grupa		d.d.		d.d.	
	tisuje	tisue	tisue	tisue	tisue	tisue	tisue	tisue
	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura
Kratkoročni depoziti	1.759	233	7.579	1.006	1.759	234	7.579	1.006
Žiro račun	18.050	2.392	3.702	492	16.429	2.177	1.970	262
Devizni računi	17.143	2.272	13.950	1.853	15.765	2.089	12.479	1.657
Devizna blagajna	105	14	83	11	105	14	83	11
Blagajna	58	8	42	5	38	5	32	4
	37.115	4.919	25.356	3.367	34.096	4.519	22.143	2.940

22. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA

	2012.		2011.		2012.		2011.	
	Croatia Airlines		Croatia Airlines		Croatia Airlines		Croatia Airlines	
	Grupa		Grupa		d.d.		d.d.	
	tisue	tisue	tisue	tisue	tisue	tisue	tisue	tisue
	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	36.111	4.785	25.053	3.327	36.067	4.780	24.996	3.319
Nedospjela naplata prihoda	11.096	1.471	8.546	1.135	11.097	1.470	8.546	1.135
	47.207	6.256	33.599	4.462	47.164	6.250	33.542	4.454

Najznačajni plaćeni troškovi budućeg razdoblja uključuju iznose za: troškove školovanja pilota u visini od 305 tisuću kuna, odnosno 40 tisuća eura (2011. godine: 1.421 tisuću kuna, odnosno 189 tisuća eura), troškove refinanciranja kredita u visini od 3.672 tisuća kuna, odnosno 487 tisuća eura (2011. godine: 5.412 tisuća kuna, odnosno 719 tisuća eura), te unaprijed plaćene troškove dobavljačima u visini od 32.090 tisuće kuna, odnosno 4.253 tisuća eura (2011. godine: 18.162 tisuće kuna, odnosno 2.411 tisuća eura).

23. DIONIČKA GLAVNICA

Temeljem Odluke Vlade RH o pretvaranju duga u kapital, Glavna skupšina Društva je na sjednici od 27. prosinca 2012. godine, usvojila odluku o povećanju temeljnog kapitala za iznos od 862.228 tisuća kuna te na dan 31. prosinca 2012 upisani kapital iznosi 1.852.203 tisuća kuna. Povećanje temeljnog kapitala u bilanci Društva provedeno je danom upisa u sudski registar, 28 prosinca 2012.

Tijekom 2011. godine nije bilo promjene visine dioničke glavnice i ona je iznosila 989.975 tisuća kuna, odnosno 131.150 tisuća eura.

Na dan 31. prosinca struktura vlasništva Društva bila je kako sljede:

2012. godina

Dioničari	Broj dionica	tisuće kuna	Udio %
Agencija za upravljanje državnom imovinom (AUDIO) za Republiku Hrvatsku	9.074.080	1.814.816	97,98
Agencija za upravljanje državnom imovinom (AUDIO) za Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	110.584	21.315	1,15
Ostali	101.949	16.072	0,87
	9.286.613	1.852.203	100,00

2011. godina

Dioničari	Broj dionica	tisuće kuna	Udio %
Agencija za upravljanje državnom imovinom (AUDIO) za Republiku Hrvatsku	4.762.943	952.588	96,22
Agencija za upravljanje državnom imovinom (AUDIO) za Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	110.584	21.315	2,16
Ostali	101.949	16.072	1,62
	4.975.476	989.975	100,00

23.1. Ovisno društvo Obzor putovanja d.o.o., Zagreb

Ovisno društvo Obzor putovanja d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, je u 100%-tnom vlasništvu društva Croatia Airlines d.d..

23.2. Ovisno društvo Amadeus Croatia d.d., Zagreb

Temeljni kapital ovisnog društva Amadeus Croatia d.d., sa sjedištem u Zagrebu, sastoji se od 100 redovnih dionica, svaka po 2.000 kuna nominalne vrijednosti. Struktura vlasništva ovisnog društva Amadeus Croatia d.d., Zagreb na dan 31. prosinca 2012. i 2011. je kako slijedi:

Dioničari	Broj dionica	Udio %	31. prosinca (tisuće kuna)	31. prosinca (tisuće eura)
Croatia Airlines d.d., Zagreb	95	95,00	190	25
Amadeus Marketing, Madrid	5	5,00	10	1
	100	100,00	200	26

Manjinski udjeli nisu prikazani u konsolidiranim financijskim izvještajima jer nisu materijalno značajni.

24. KAPITALNE REZERVE I PRENESENI GUBICI

Umanjenje vrijednosti zrakoplova, na temelju stručne procjene neovisnih procjenitelja u studenom 2012. godine, rezultiralo je ukidanjem revalorizacijskih rezervi, nastalih revalorizacijom zrakoplova i motora, te na dan 31. prosinac 2012. iznose nula kuna. Na isti datum prethodne godine, revalorizacijske rezerve iznosile su 88.116 tisuća kuna (11.701 tisuća EUR).

Zakonske pričuve u iznosu od 931 tisuću kuna, odnosno 135 tisuća eura (u 2011. godini 931 tisuću kuna, odnosno 135 tisuća eura) mogu se koristiti za pokrivanje gubitaka koji nisu pokriveni dobitkom tekuće godine ili ako nema drugih rezervi.

Rezerve društva Amadeus Croatia d.d. su kako slijedi: zakonske rezerve iznose 10 tisuća kuna, odnosno 1,4 tisuća eura (2011. godine: 10 tisuća kuna, 1,4 tisuće eura) i ostale rezerve iznose 100 tisuća kuna, odnosno 14 tisuća eura (2011. godina: 100 tisuća kuna, 14 tisuća eura).

Obzor putovanja iskazalo je ostale rezerve u iznosu od 867 tisuća kuna, odnosno 115 tisuća eura (2011. godine: 716 tisuća kuna, odnosno 96 tisuća eura).

24. KAPITALNE REZERVE I PRENESENI GUBICI (nastavak)

Temeljem obračunatih kamata od 19.11.2012. godine od strane Vlade RH s osnova realiziranih jamstava u ukupnom iznosu od 210.338 tisuća kuna (27.925 tisuća eura) u prenesene gubitke Društva je, s osnove korekcije rezultata prethodnih godina, priznat iznos od 149.206 tisuća kuna (19.798 tisuća eura) koji se odnosi na kamate do 01.01.2011. godine u iznosu od 101.277 tisuća kuna (13.446 tisuća eura) i prethodno priznate prihode iz 2006. godine na temelju realiziranih jamstava od strane Vlade RH u iznosu od 47.929 tisuća kuna (6.352 tisuća eura). Za 2011. godinu korigiran je rezultat poslovanja temeljem gore spomenutih kamata za odnosno razdoblje u iznosu od 38.530 tisuća kuna (5.115 tisuća eura).

Razlika temeljem obračunatih kamata u iznosu od 70.532 tisuća kuna (9.364 tisuće eura) knjižena je na teret računa dobiti i gubitka za 2012. godinu.

25. OSNOVNI I RAZRIJEĐENI GUBITAK PO DIONICI

Zarada po dionici temelji se na neto rezultatu Društva i broju dionica i izračunata je kako slijedi:

	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa	
	2012.		2011.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Neto gubitak tekuće godine	(487.844)	(64.890)	(113.126)	(15,217)
Broj izdanih dionica	9.287	9.287	4.975	4.975
Osnovni i razrijeđeni gubitak po dionici u KN / EUR	(52,53)	(6,99)	(22,74)	(3,06)

Uprava Društva predložila je da se gubitak 2011. godine pokrije iz budućih ostvarenih dobitaka. Zarada po dionici obračunata je metodom prosječne ponderirane vrijednosti. Izdano je 51.197 dionica nominalne vrijednosti 100 kuna po dionici i 9.235.416 dionica nominalne vrijednosti 200 kuna po dionici (2011: 51.197 dionica nominalne vrijednosti 100 kuna i 4.924.279 dionica nominalne vrijednosti 200 kuna).

26. OBVEZE PO DUGOROČNIM FINANCIJSKIM KREDITIMA

	Croatia Airlines d.d. i Grupa		Croatia Airlines d.d. i Grupa	
	2012.		2011.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Obveze po dugoročnim kreditima	408.508	54.138	574.629	76.308
Tekuće dospijeće dugoročnih kredita	(170.299)	(22.569)	(166.944)	(22.169)
	238.209	31.569	407.685	54.139

Opis obveza po dugoročnim kreditima prikazujemo kako slijedi:

Financijska institucija	Izvorna valuta	Iznos kredita	Godišnja kamatna stopa	Dosp.	2012. godina	2012. godina	2011. godina	2011. godina
		tisuće	%		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
BLB Tranša A	EUR	135.000	6m EURIBOR +0,5 3m	12. 2014.	313.434	41.538	469.203	62.308
PBZ 2009	EUR	15.000	EURIBOR +5,5% (min. 8%)	10. 2017.	95.074	12.600	105.426	14.000
					408.508	54.138	574.629	76.308
Tekuće dospijeće					(170.299)	(22.569)	(166.944)	(22.169)
Dugoročni dio kredita					238.209	31.569	407.685	54.139

Od navedenih iznosa 313.434 tisuća kuna, odnosno 41.538 tisuća eura (2011. godine: 469.203 tisuća kuna, odnosno 62.308 tisuća eura) se odnosi na kredite za koje jamči Vlada Republike Hrvatske.

Plan otplate obveza po dugoročnim kreditima prikazujemo kako slijedi:

	tisuće kuna	tisuće eura
2013.	163.508	21.669
2014.	156.716	20.769
2015.	17.657	2.340
2016.	17.657	2.340
Poslije 2016.	52.970	7.020
Ukupno	408.508	54.138

27. OBVEZE PO DUGOROČNIM NAJMOVIMA

	Croatia Airlines d.d. i Grupa 2012. tisuće kuna		Croatia Airlines d.d. i Grupa 2011. tisuće kuna	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Obveze po dugoročnim najmovima	71	9	87	12
Tekuće dospijeće po dugoročnim najmovima	(18)	(2)	(17)	(2)
	53	7	70	10

Opis obveza po dugoročnim najmovima prikazujemo kako slijedi:

Financijska institucija	Izvorna valuta	Iznos kredita	Godišnja kamatna stopa	Dosp.	2012.	2012.	2011.	2011.
		(tisuće)	%		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
ASA Leasing	EUR	14	8	06. 2016.	71	9	87	12
Ukupno					71	9	87	12
Tekuće dospijeće					(18)	(2)	(17)	(2)
Dugoročni dio najмова					53	7	70	10

Plan otplate obveza po dugoročnim najmovima prikazujemo kako slijedi:

	tisuće kuna	tisuće eura
2013.	18	2
2014.	20	3
2015.	21	3
2016.	12	2
Ukupno	71	10

28. REZERVIRANJA

Croatia Airlines d.d. i Grupa

	tisuće kuna	tisuće eura
Stanje 31. prosinca 2010.	858	116
Povećanje	1.640	218
Smanjenje u toku godine	(664)	(88)
Tečajne razlike	-	(1)
Stanje 31. prosinca 2011.	1.834	245
Povećanje	53.972	7.153
Smanjenje u toku godine	(959)	(127)
Tečajne razlike	-	-
Stanje 31. prosinca 2012.	54.847	7.269

U iznosu od 54.847 tisuća kuna (7.269 tisuća eura) uključena su rezerviranja u iznosu od 6.714 tisuća kuna, odnosno 890 tisuća eura (2011. godine: 1.118 tisuća kuna, odnosno 148 tisuća eura) koja se odnose na radne sporove bivših zaposlenika JAT-a odnosno Croatia Airlinesa.

Također su uključena i rezerviranja u iznosu od 40.858 tisuća kuna (5.415 tisuća eura) koja se odnose na troškove restrukturiranja u skladu s Programom restrukturiranja Društva, od čega se iznos od 37.228 tisuća kuna (4.934 tisuća eura) odnosi na otpremnine, a iznos od 3.630 tisuća kuna (481 tisuća eura) na ostale troškove restrukturiranja.

29. DUGOROČNE OBVEZE PREMA DRŽAVI

	2012. Croatia Airlines d.d. i Grupa		2011. Croatia Airlines d.d. i Grupa	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Dugoročne obveze prema državi	-	-	635.243	84.340
	-	-	635.243	84.340

Iznos od 635.243 tisuća kuna, odnosno 84.340 tisuća eura iskazani za 2011. godinu predstavlja dugoročne obveze Društva s osnove realiziranih jamstava po preuzetim dugoročnim kreditima za financiranje flote.

U skladu s odlukom Vlade RH o pretvaranju duga u kapital i s odlukom Glavne skupštine o povećanju temeljnog kapitala, u prosincu 2012. godine zatvorene su sve dugoročne obveze prema državi (vidi bilješku 23).

30. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	2012. Croatia Airlines Grupa		2011. Croatia Airlines Grupa		2012. Croatia Airlines d.d.		2011. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Obveze prema dobavljačima u zemlji	169.730	22.494	155.988	20.714	168.705	22.358	154.811	20.556
Obveze prema inozemnim dobavljačima	115.100	15.254	77.817	10.334	114.616	15.190	77.103	10.239
	284.830	37.748	233.805	31.048	283.321	37.548	231.914	30.795

31. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	2012. Croatia Airlines Grupa		2011. Croatia Airlines Grupa		2012. Croatia Airlines d.d.		2011. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Obveze za usluge u zračnom prometu	117.126	15.522	117.757	15.638	117.126	15.522	117.757	15.638
Primljeni depoziti i predujmovi	9.071	1.202	13.416	1.782	9.031	1.197	13.416	1.782
Obveze za plaće	19.774	2.621	20.014	2.658	19.576	2.594	19.768	2.625
Ostale kratkoročne obveze	19.065	2.527	19.696	2.616	18.971	2.515	19.482	2.587
	165.036	21.872	170.883	22.694	164.704	21.828	170.423	22.632

Obveze prema domaćim i stranim dobavljačima uglavnom se odnose na iznos obveza prema raznim zračnim lukama i dobavljačima goriva.

32. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHODI BUDUĆEG RAZDOBLJA

	2012. Croatia Airlines Grupa		2011. Croatia Airlines Grupa		2012. Croatia Airlines d.d.		2011. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Prihodi budućih razdoblja	6.309	836	7.515	998	6.309	836	7.515	998
Odgođeno plaćanje troškova	16.686	2.213	(753)	(101)	16.176	2.144	(1.374)	(184)
	22.995	3.049	6.762	897	22.485	2.980	6.141	814

Prihodi budućeg razdoblja u iznosu od 6.309 tisuća kuna, odnosno 836 tisuća eura (u 2011. godini 7.515 tisuća kuna, odnosno 998 tisuća eura) predstavljaju prihode od materijalne imovine primljene bez naknade od proizvođača zrakoplova i motora, koja se amortizira tijekom korisnog vijeka upotrebe dotičnog zrakoplova. Vrijednost navedenih, vezanih uz kupovinu Airbus flote, a primljenih u vidu besplatnih rezervnih dijelova i rezervnog motora, uključena je u prihode budućih razdoblja i priznaje se kao prihod na proporcionalnoj osnovi tijekom korisnog vijeka upotrebe zrakoplova.

33. PREUZETE I NEPREDVIĐENE OBVEZE

Za obavljanje redovne poslovne aktivnosti Društvo koristi poslovni prostor u najmu na raznim lokacijama. Pored navedenog, Društvo posluje i s imovinom u operativnom leasingu, i to informatičkom opremom, osobnim automobilima, zrakoplovom Airbus A320 i Q400 te rezervnim motorom za zrakoplov. Ukupne preuzete mjesečne obveze temeljem najma i operativnog leasinga iznose 9.687 tisuća kuna (1.288 tisuću eura).

U lipnju 2007. godine potpisan je ugovor o operativnom najmu četiriju zrakoplova tipa DASH 8-Q400 za razdoblje od 10 godina, od kojih su prva dva isporučena u svibnju i srpnju 2008.g, dva u lipnju 2009. godine.

U rujnu 2008.godine potpisan je ugovor o operativnom najmu još dva zrakoplova tipa DASH 8-Q400 koji su isporučeni u ožujku i travnju 2010. Ugovorima je preuzeta obveza plaćanja mjesečne leasing rate prosječno u iznosu od 131 tisuća eura i 26 tisuća dolara po zrakoplovu.

34. ZAPOSLENICI

Croatia Airlines d.d.	2012.	2011.
Piloti i kopiloti	141	144
Kabinsko osoblje	195	192
Tehničko osoblje i održavanje	256	258
Prodaja i marketing	181	282
Zemaljska operativa	122	67
Ostali zaposlenici	193	158
	1.088	1.101
Povezana društva Croatia Airlines d.d.-a		
Amadeus Croatia d.d., Zagreb	8	8
Obzor Putovanja d.o.o., Zagreb	11	12
	1.107	1.121

35. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Croatia Airlines Grupa nema drugih povezanih strana osim dolje navedenih.

Povezane strane društva Croatia Airlines d.d.:

- Obzor putovanja d.o.o.
- Amadeus Croatia d.d.
- Pleso prijevoz d.o.o.

Transakcije s povezanim stranama prikazane su u nastavku:

	2012. tisuće kuna	2011. tisuće kuna	2012. tisuće eura	2011. tisuće eura
Prihodi				
Obzor putovanja d.o.o.	4.580	5.099	609	686
Amadeus Croatia d.d.	182	168	24	23
Pleso prijevoz d.o.o. (pridruženo društvo)	265	272	35	37
Ukupni prihodi	5.027	5.539	668	746

Rashodi				
Obzor putovanja d.o.o.	-	-	-	-
Amadeus Croatia d.d.	-	-	-	-
Pleso prijevoz d.o.o. (pridruženo društvo)	5.374	5.314	715	715
Ukupni rashodi	5.374	5.314	715	715

	2012. tisuće kuna	2011. tisuće kuna	2012. tisuće eura	2011. tisuće eura
Potraživanja				
Obzor putovanja d.o.o.	278	11	37	1
Amadeus Croatia d.d.	304	333	40	44
Pleso prijevoz d.o.o. (pridruženo društvo)	52	45	7	6
Ukupna potraživanja	634	389	84	51

Obveze				
Obzor putovanja d.o.o.	-	-	-	-
Amadeus Croatia d.d.	-	-	-	-
Pleso prijevoz d.o.o. (pridruženo društvo)	2.126	1.915	282	254
Ukupne obveze	2.126	1.915	282	254

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Kao zrakoplovni prijevoznik u međunarodnom zračnom prometu, Grupa je izložena promjenama cijena, kamatnih stopa i valutnih tečajeva. Iz tog razloga, Grupa primjenjuje politiku analiziranja i aktivnog upravljanja postojećim rizičnim pozicijama i tržišnim trendovima, kao i internog prijeboja rizičnih pozicija u mjeri u kojoj je to moguće.

Odnos duga i kapitala na kraju godine bio je slijedeći:

	2012.		2011.		2012.		2011.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Dug	458.433	60.753	616.314	81.843	457.434	60.622	616.273	81.838
Novac i novčani ekvivalenti	(37.115)	(4.920)	(25.356)	(3.367)	(34.096)	(4.519)	(22.143)	(2.940)
Neto dug	421.318	55.833	590.958	78.476	423.338	56.103	594.130	78.898
Kapital	146.988	19.508	(141.601)	(18.759)	143.405	19.013	(145.424)	(19.288)
Odnos duga i kapitala	287%	286%	-	-	295%	295%	-	-

Kamatni rizik

Kamatni rizik je mogućnost promjene vrijednosti financijskog instrumenta ili novčanih tijekova povezanih s financijskim instrumentom uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa, a odnosi se uglavnom na potraživanja i obveze s dospeljećem preko jedne godine.

Društvo je izloženo kamatnom riziku s obzirom da je većina primljenih dugoročnih kredita odobrena s varijabilnom kamatnom stopom (vidi bilješke 26 i 27). Kamatne stope na depozite su prikazane u bilješci 14.

Da je kamatna stopa bila veća za 0,5% u odnosu na važeće tržišne kamatne stope, iznos od 86 tisuća kuna, odnosno 11 tisuća eura teretio bi izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, i obrnuto, da je kamatna stopa bila manja za 0,5% iznos od 86 tisuća kuna, odnosno 11 tisuća eura imao bi pozitivan učinak na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za 2012. godinu.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Valutni rizik

Društvo je izloženo sljedećim valutnim rizicima:

Transakcijskom riziku, a to je rizik negativnog utjecaja promjena valutnih tečajeva u odnosu na kunu na novčane tijekom Društva iz komercijalnih aktivnosti; i bilančnom riziku, a to je rizik da vrijednost neto monetarnih sredstava u stranim valutama bude niža prilikom preračunavanja u kune kao posljedica promjene valutnih tečajeva.

Najznačajniji valutni rizik kojem je Društvo izloženo proizlazi iz obveza temeljem dugoročnih kredita, kako je opisano u bilješkama 26 i 27, a koji su većim dijelom denominirani u eurima. Društvo ovu izloženost prebija s prihodima od prodaje karata u inozemstvu, čime ostvaruje dostatne priljeve za pokriće otplate dugova.

Tako je Društvo dobit i gubitke po dugovanjima u stranoj valuti obračunavalo kao zaštitu novčanog tijeka u okviru glavnice, kao što je iscrpnije opisano u računovodstvenim politikama. Drugi oblici valutne izloženosti Društva razmjerno su beznačajni.

Utjecaj promjene vrijednosti valuta na kredite i najmove (jačanje / slabljenje za 0,50%)

tisuće kuna	Utjecaj promjene eura	
	2012.	2011.
Dobit / Gubitak	2.213	3.043

Utjecaj promjene vrijednosti valuta na prihode (jačanje/slabljenje za 0,50%)

tisuće kuna	Utjecaj promjene eura		Utjecaj promjene američkog dolara	
	2012.	2011.	2012.	2011.
Dobit / Gubitak	2.299	2.208	1.845	1.658

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Kreditni rizik

Prijevoz putnika i tereta fakturira se većim dijelom putem agencija koje posluju po pravilima IATA-e i po zadanim uvjetima pristupa prema kojima, u okviru pravila BSP sustava, obvezno prilažu bankovne garancije. Agenti pojedinci, koji nisu članovi IATA-e su dužni priložiti odgovarajuće instrumente osiguranja, kako bi mogli poslovati sa društvom Croatia Airlines d.d.. Kreditni rizik povezan s agentima relativno je nizak zbog toga što iznosi potraživanja od bilo kojeg agenta pojedinca nisu značajni.

Ako uvjetima plaćanja nije izričito drukčije ugovoreno, potraživanja i obveze iz međusobnih odnosa zrakoplovnih tvrtki po osnovi prijevoza uobičajeno se podmiruju na neto osnovi putem IATA-ine klirinške kuće, što uvelike doprinosi smanjenju rizika neplaćanja.

U svim drugim odnosima plaćanja Društvo procjenjuje solventnost i urednost plaćanja klijenata i prati izloženost prema bilo kojem klijentu primjenjujući limite, čiju primjerenost Društvo periodički provjerava. Ako postoje čimbenici koji upućuju na nemogućnost klijenta da podmiri sve ili dio obveza prema Društvu, Društvo knjiži odgovarajući ispravak vrijednosti, kojim knjigovodstveni iznos potraživanja svodi na njihov nadoknadivi iznos. Kreditni rizik povezan s ulaganjima i derivacijskim financijskim instrumentima proizlazi iz rizika neplaćanja druge ugovorne strane. Budući da su transakcije zaključene sa stranama izuzetno velike kreditne sposobnosti, rizik neplaćanja je, po mišljenju Uprave, nizak.

Cjenovni rizik

Društvo je izloženo riziku povezanom s promjenama cijene mlaznog goriva za zrakoplove, koje čini značajnu stavku troškova Društva. Cijena mlaznog goriva na tržištu je u proteklim godinama izrazito volatilna.

Da je cijena goriva na tržištu bila veća za 0,5% u odnosu na važeće tržišne cijene, iznos od 1.899 tisuća kuna (253 tisuća eura) teretio bi izvještaj o sveobuhvatnim prihodima, i obrnuto, da je cijena goriva na tržištu bila manja za 0,5%, iznos od 1.899 tisuća kuna (253 tisuća eura) imao bi pozitivan učinak na izvještaj o sveobuhvatnim prihodima za 2012. godinu.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik suočavanja Društva s poteškoćama u podmirenju preuzetih obveza u trenutku njihovog dospijea. Društvo upravlja rizikom likvidnosti redovitim praćenjem dospijea obveza, te održavanjem odgovarajućih iznosa gotovog novca i depozita, kako bi se pokrili neočekivani novčani izdaci.

Zaštita od rizika koju provodi društvo

Upravljanje poslovnim rizicima nužno je kako bi se očuvala vrijednost poduzeća u nestabilnim uvjetima poslovanja te zahtjeva primjenu odgovarajućih financijskih instrumenata i metoda. Jedan od najznačajnijih rizika u poslovanju Croatia Airlinesa d.d. u zadnjih nekoliko godina je porast cijena nafte, odnosno goriva. Pored toga, Društvo je izloženo uvjetima na međunarodnom tržištu i financira flotu kreditima denominiranim u inozemnim valutama. Od navedenih rizika Društvo se štiti sukladno donesenim strategijama (Strategija zaštite od rizika promjene valutnih tečajeva po osnovi preuzetih dugoročnih obveza u stranim valutama i Strategija zaštite od rizika promjene cijena goriva).

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Zaštita od rizika koju provodi društvo (nastavak)

Društvo dosljedno primjenjuje strategiju zaštite od promjene tečajeva inozemnih valuta budućim tijekovima prihoda u stranoj valuti od 1999. godine. Društvo je pri preuzimanju dugoročnih kreditnih obveza za financiranje nabave zrakoplova ocijenilo temeljem očekivanih tijekova prihoda u valutama da se valutni rizik računa dobiti i gubitka po osnovu nerealiziranih tečajnih razlika temeljem nedospjelog dijela dugoročnih kredita u budućem vremenskom horizontu valutno u potpunosti pokriva iz očekivanih prihoda.

Društvo je odabralo strategiju zaštite od rizika promjene valutnih tečajeva po osnovi preuzetih dugoročnih kredita u stranim valutama putem zaštite novčanog tijeka kroz razdoblje od 3 godine. S obzirom da projicirane prihode za buduće vremensko razdoblje Uprava društva smatra vrlo izvjesnima, budući tijek prihoda definiran je kao zaštita novčanog tijeka uzetih dugoročnih valutnih kredita.

Za kredite zatečene u stanju 31. prosinca 2008. do otplate, zadržava se zaštita novčanog tijeka ukupne otplate.

Grupa u svrhu zaštite od tečajnih razlika, kamatnih rizika te rizika promjena cijena goriva koristi derivativne instrumente i zaštitu novčanog tijeka.

Na početku svake transakcije zaštite Grupa dokumentira odnos između instrumenata zaštite i zaštićenih stavki, opseg zaštite, kao i svoj cilj upravljanja rizikom i strategiju ulaganja u razne transakcije zaštite. Taj proces uključuje povezivanje svih derivativa predodređenih kao zaštita s određenom imovinom i obvezama ili određenim čvrstim obvezama ili predviđenim transakcijama.

Grupa također dokumentira svoju procjenu, na početku zaštite i tijekom trajanja zaštite, te utvrđuje koliko su derivati koji su korišteni u zaštitnim transakcijama učinkoviti kroz obračun promjena u fer vrijednosti ili novčanim tijekovima zaštićenih stavki.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

36.1. Tablice rizika likvidnosti

U slijedećim tablicama prikazana je struktura nederivativne financijske imovine i obveza Društva na dan 31. prosinca 2012. i 2011. godine prema očekivanom dospijeću. Prikazani podaci su bazirani na nediskontiranom novčanom tijeku financijske imovine i obveza.

31. prosinca 2012.	Dospijeće									
	Ukupno		Manje od 6 mjeseci		Od 6 mjeseci do 1 godine		Od 1 do 2 godine		Više od 2 godine	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Imovina										
Dugoročna financijska imovina	6.813	911	-	-	-	-	-	-	6.813	911
Dugoročni depoziti	6.441	853	-	-	-	-	-	-	6.441	853
Dugoročna potraživanja	71.282	9.446	-	-	14.049	1.862	-	-	57.233	7.584
Kratkoročni depoziti	3.370	447	-	-	3.370	447	-	-	-	-
Kratkoročna financijska imovina	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od kupaca i ostala										
potraživanja	252.494	33.463	202.691	26.862	42.439	5.624	-	-	7.364	977
Ukupno	340.404	45.113	202.695	26.862	59.858	7.933	-	-	77.851	10.325
Obaveze										
Kratkoročni leasing	18	2	18	2	-	-	-	-	-	-
Kratkoročni kredit	219.154	29.044	85.253	11.298	133.901	17.746	-	-	-	-
Dugoročni leasing	53	7	-	-	-	-	-	-	53	7
Dugoročni kredit	238.209	31.569	-	-	-	-	187.619	24.865	50.590	6.704
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	525.357	69.624	303.940	40.280	216.315	28.668	1.207	160	3.895	516
Ukupno	982.791	130.246	389.211	51.580	350.216	46.414	188.826	25.025	54.538	7.227

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.1. Tablice rizika likvidnosti (nastavak)

31. prosina 2011.	Dospijeće									
	Ukupno		Manje od 6 mjeseci		Od 6 mjeseci do 1 godine		Od 1 do 2 godine		Više od 2 godine	
Imovina	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Dugoročna financijska imovina	6.813	904	-	-	-	-	-	-	6.813	904
Dugoročni depoziti	6.933	921	-	-	-	-	-	-	6.933	921
Dugoročna potraživanja	82.823	10.999	7.723	1.025	5.261	699	109	15	69.730	9.260
Kratkoročni depoziti	11.200	1.487	7.578	1.006	3.622	481	-	-	-	-
Kratkoročna financijska imovina	4	1	4	1	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od kupaca i ostala	203.667	27.046	168.825	22.419	34.842	4.627	-	-	-	-
Ukupno	311.440	41.358	184.130	24.451	43.725	5.807	109	15	83.476	11.085
Obaveze										
Kratkoročni leasing	237	32	127	17	110	15	-	-	-	-
Kratkoročni kredit	208.280	27.658	83.565	11.097	124.715	16.561	-	-	-	-
Dugoročni kredit	407.756	54.148	-	-	-	-	342.819	45.525	64.937	8.623
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	857.815	113.913	248.827	33.043	600.845	79.789	1.207	160	6.936	921
Ukupno	1.474.088	195.751	332.519	44.157	725.670	96.365	344.026	45.685	71.873	9.544

Društvo očekuje da će svoje obveze podmirivati novčanim priljevima iz redovnih poslovnih aktivnosti i naplatom dospjele financijske imovine.

37. OPERATIVNI NAJAM

Grupa unajmljuje zrakoplove, automobile, uredske prostore te informatičku opremu. Trajanje najma je između 2 i 10 godina, a najveći dio ugovora obnovljiv je istekom perioda najma.

U obvezama s osnova najma, najznačajniji je operativni leasing zrakoplova. Društvo također ima obavezu izvođenja redovnih pregleda ovisno o tipu unajmljenog zrakoplova.

Za zrakoplove tipa Airbus Društvo izvodi velike preglede prije nego ostvari 24.000 letova, odnosno prije ostvarenih 42.000 sati leta. Potrebni su i dodatni pregledi svakih šest godina.

Za zrakoplove tipa Dash 8-Q400 prvi pregled izvodi se prije ostvarenih 4.000 sati leta, a dodatni pregledi svakih šest godina. Troškovi velikih pregleda na zrakoplovima rezerviraju se do trenutka održavanja.

Na dan 31. prosinca 2012. godine Društvo raspolaže sa sedam zrakoplova, dvjema zgradama i trinaest automobila u operativnom najmu. Buduće zbirne minimalne otplate ovih najмова su kako slijedi:

	tisuće kuna 2012.	tisuće eura 2012.
Ne više od godinu dana	110.371	14.627
Od godinu do pet godina	369.975	49.032
Iznad 5 godina	205.951	27.294
	686.297	90.953

38. NAKNADE KLJUČNIM ČLANOVIMA RUKOVODSTVA

Ukupno isplaćene naknade direktorima i drugim ključnim članovima rukovodstva tijekom 2012. odnosno 2011. godine iznosile su kako slijedi:

	tisuće kuna 2012.	tisuće eura 2012.	tisuće kuna 2011.	tisuće eura 2011.
Kratkoročna primanja – bruto	8.203	1.091	15.123	2.034
Primici u naravi - bruto	801	107	739	99
Otpremnine	3.982	530	-	-
	12.986	1.728	15.862	2.133

Na dan 31. prosinca 2012. na položajima direktora i drugih ključnih članova rukovodstva bilo je zaposleno 18 osoba. Tijekom 2011. godine, zbog provedene reorganizacije, došlo je do promjene u broju direktora i drugih članova na ključnim pozicijama te je broj od 26 članova s početka godine do kraja 2011. smanjen na 18.

39. ODOBRENJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijske izvještaje usvojila je Uprava Društva i odobrila njihovo izdavanje dana 29. ožujka 2013. godine.

Potpisali u ime Društva dana 29. ožujka 2013. godine:

Krešimir Kučko

Predsjednik Uprave

Teodora Wenzler Brezak

Direktor Sektora financija i računovodstva